

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

september '81

leto XVII

št. 9

srečno

Izvajanje sanacijskih del v jami Kotredež

Po izdelavi smernic za sanacijo jame Kotredež smo takoj pristopili k realizaciji konkretnih nalog. Sanacijska dela potekajo v dveh smereh. Prva dela so namenjena za raziskavo vodonosnega dolomita in kasneje za izdelavo vodnjaških vrtin, skozi katere bomo z nivoja 8. obzora črpali čisto vodo na 6. obzor, kar bi zagotavljalo potrebno varnost pri nadaljnjem odkopavanju. V ta namen sta izdelani dve komori na 6. obzoru. Prva na ordinati 4300 je že aktivirana in iz nje vrta ekipa GZL z vrtalnim strojem Janez 600 horizontalno vrtino proti dolomitu. Trenutna dolžina je 27 m. Nekaj težav imajo zaradi stiskanja vrtine (talnina).

Izdelava druge komore na ordinati 4400 je v zaključni fazi. Iz nje bodo zavrtali pahljačo vertikalnih vrtin in kasneje še vodnjaške vrtine.

Druga smer sanacije je začetek vode na hodniku H-83-0 na 8. obzoru. V ta namen je že

Jama TOZD Premogovnik Trbovlje — pridobivanje nadkopnega dela na širokem čelu s samohodnim hidravličnim podporjem Marrel — Hydro.

Foto N. Bizilj

izdelana komora na 10. etaži v P-73, iz katere bodo zavrtali vertikalne vrtnice do hodnika na 8. obzoru in poskušali začepiti vodo. Vsa ta dela bodo opravili madžarski strokovnjaki.

Pred deli za začepitev vode bodo prav tako madžarski strokovnjaki geofizikalno preiskali območje čepa na eventualne večje kaverne. V glavnem ta dela potekajo po planu sanacije, vendar nekoliko časovno zaostajajo.

Pri sanaciji jame Kotredež je posebno pomembno odkopavanje 3. etaže v P-77, kjer smo imeli večje dotoke vode ($1.0 \text{ m}^3/\text{min}$) in manjši vdor vode ($4 \text{ m}^3/\text{min}$). Sedaj se stanje normalizira in upamo, da bo iz te jame prihajala načrtovana proizvodnja (200 do 250 ton/dan). Ostala dela pri zagotavljanju črpalnih kapacitet stalno izvajamo. Črpalni Pellizzari na 6. obzoru sta generalno popravljena in je njuna posamezna kapaciteta $4.8 \text{ m}^3/\text{min}$.

Po sanacijskem planu bo iz jame Kotredež ponovno stekla normalna proizvodnja v maju 1982.

Anton Koban

Delavski svet REK EK o sanaciji Kotredeža

Delavski svet SOZD REK EK je na svojem 10. zasedanju dne 17. septembra t.l. razpravljal pod posebno točko dnevnega reda o sanacijskem programu za jamo Kotredež. Kakor vemo je to jamo julija letos zalila voda in onemogočila nadaljnjo proizvodnjo premoga za določen čas. Del rudarjev je še ostal pri raznih najnujnejših sanacijskih delih, večina pa je bila razporejena na dela v jami Kisovec. Kljub temu, da so v jami Kisovec na ta način povečali proizvodnjo, pa bo do konca tega leta proizvodnja premoga v TOZD Premogovnik Kotredež manjša za okoli 20.000 ton.

Medtem pa so strokovnjaki intenzivno pripravljali sanacijski program za saniranje zalite jame Kotredež. Po tem programu je predvideno, da naj bi znašala vlaganja za vnovično usposobitev jame za proizvodnjo premoga okoli 500 milijonov dinarjev. Če bodo sredstva na voljo, bi po sprejetem programu lahko intenzivneje pričeli z delom, tako da bi bila sanacija končana do aprila 1982. Pri izvedbi sanacijskih del bodo v prvi vrsti zaposleni domači strokovnjaki in delavci jame Kotredež, deloma pa tudi madžarski strokovnjaki.

Dela bo vodil poseben odbor, ki ga bodo tvorili predstavniki izvršnega sveta Slovenije, predstavniki drugih strokovnih organizacij in domači strokovnjaki. Odbor bo imel posebej določene naloge s ciljem, da se z deli čimprej začne in čimprej konča.

Z vsebino sanacijskega programa, ki je bil dokončan 23. septembra t.l. so bili seznanjeni delegati občinske skupščine Zagorje, pa tudi člani kolektiva TOZD Premogovnik Zagorje oz. DO Zasavski premogovniki. O poteku sanacijskih del bomo tudi v bodoče redno poročali na straneh našega lista.

Aktualnosti tega trenutka na rudniku Senovo

Proizvodnja:

V prvem polletju je bil letni plan proizvodnje dosežen z indeksom 48,7. V obdobju prvih 6 mesecev je pridobljena količina premoga za 3 % pod polletnim planom po dinamiki iz delovnega načrta. V mesecu juliju je bila proizvodnja pod planom za 5,5 %, v tekočem mesecu avgustu pa so rezultati v pogledu izpolnjevanja proizvodnega načrta zadovoljivejši, saj je do

sredine meseca avgusta plan celo nekoliko presežen. Spremembe v pozitivno smer pripisujemo v precejšnji meri akcijam, ki so bile koncem meseca julija in v začetku avgusta podvzete na osnovi ukrepov, ki so bili sprejeti v kolektivu ob priliki obravnave rezultatov po polletnem periodičnem obračunu. Na razširjeni seji delavskega sveta dne 21. 7. t. l., katere sta se udeležila predstavnik Izvršnega sveta občinske skupščine Krško in družbeno-političnih organizacij v občini, smo kritično obravnavali stanje v kolektivu in sprejeli deset ukrepov, z izvajanjem pa naj bi v najkrajšem času odpravili subjektivne slabosti in pomanjkljivosti. Seveda smo ob analiziranju rezultatov razpravljali tudi o objektivnih težavah, ki se pojavljajo v proizvodnem procesu. Z odkopavanjem v večjo globino se namreč poslabšujejo montangeološke razmere (siromašenje premogovnega sloja, hribinski pritisk, škodljivi plini, povečan dotok vode, daljše transportne poti). Največja ovira pri izpolnjevanju proizvodnih nalog pa so premogovne sipke, katerih zmogljivost se je zaradi odkopavanja, ki se približuje obzorju na koti 125, bistveno poslabšala. Kljub povečanemu številu lokomotiv prihaja do prekinitev etažnega transporta, kar podaljšuje trajanje nekaterih faz na odkopih. Ta problem bo rešen z dovršitvijo odpiralnih del pod koto 125, v sklopu katerih bodo izdelane nove sipke, po katerih se bo rovni premog presipaval do transportnih trakov in naprej v zbirni bunker.

Pospešeno bo torej treba razreševati vse probleme, vključno finančne, da investicijska odpiralna dela, ki so v Rudniku Senovo trenutno v teku, čimprej končamo.

Kadri:

Kljub v zadnjem času nekoliko povečani splošni ponudbi delovne sile nam za proizvodnjo po delovnem načrtu stalno primanjkuje tudi do 3 % predvidenih delavcev. Skoraj polovica vseh zaposlenih delavcev se na

delo v rudnik dnevno prevaža iz bližnjih in daljnjih krajev, med njimi celo iz SR Hrvatske. Težnja k nujni večji kadrovske kvalitete in stabilizaciji ter potrebe po dopolnitvi manjkajočega števila delavcev nam narekujejo, da čimprej realiziramo investicijski program izgradnje samskih in družinskih stanovanj, ki spada v sklop celotnega programa nadaljnje eksploatacije premoga v Senovem.

Finance:

Medtem ko smo v prvem trimesečju letos poslovali z izgubo, pa je finančni rezultat, dosežen po obračunu za prvo polletje letos, ugodnejši. Polletno poslovanje sicer nismo zaključili z izgubo, vendar kljub temu z rezultati ne moremo biti zadovoljni, saj nismo dosegli dovolj dohodka za oblikovanje nujno potrebnih skladov, kar pomeni, da poslujemo z motnjami. V prvem polletju 1981 je bila namreč dosežena naslednja realizacija finančnega plana:

	realizacija I — VI/81 dinarij	% od letnega finančnega načrta
celotni prihodek porabljen	117.954.347,51	47,9
sredstva dohodek	53.400.149,14	49,9
prispevki iz dohodka	64.554.198,37	46,4
čisti dohodek	13.498.342,20	47,3
Od tega:	51.055.856,17	46,1
bruto oseb. dohodki	43.617.394,15	47,9
stanovanjski prispevek	2.851.638,25	47,5
rezervni sklad	1.613.854,95	46,4
sklad skupne porabe	2.972.968,82	31,6
poslovni sklad	—	—

Približno tako realizacijo smo za prvo polletje pričakovali z ozirom na to, da so bile nove cene komercialnega premoga uveljavljene šele sredi meseca

aprila in da je bila udeležba v skupnem prihodku elektrogospodarstva dosežena v višini 37,75 % od normativne cene, ki je bila z elektrogospodarsko bilanco za 1. 1981 določena v višini 112,41 din za GJ.

investicije:

Trenutno v Rudniku Senovo izvajamo investicije po investicijskem programu treh etaž pod koto 125. Izvajalec rudarskih gradbenih del je Geološki zavod Ljubljana, ki po terminskem planu z izvajanjem nekoliko zaostaja. Izvajalec ima velike probleme, kajti primanjkuje mu ustreznih delavcev za jamsko delo, pa tudi tehnična opremljenost delovne skupine ne ustreza zahtevnosti predvidenih rudarskih del. Rudnik v funkciji investitorja stalno opozarja odgovorne osebe izvajalske firme na pomanjkljivosti, ob tem pa v okviru naših možnosti nudimo pomoč pri razreševanju problemov, ker smo spričo sedanjih težav v proizvodnem procesu zelo zainteresirani, da se vsi rudarski objekti po pro-

gramu čimprej končajo (skrajni rok je koncem letošnjega leta). Pri izvajanju investicij pa nastopajo tudi problemi finančne narave, ker razpoložljiva tranša energetskega sredstva za leto 1981 ne pokriva dejanskih potreb. Tako nimamo s tranšo 1981 pokritih vseh investicijskih stroškov jamskih gradb. objektov in opreme, ki je že izdelana in bo v teh dneh dobavljena (transportni gumi trakovi).

Poleg navedenega ni zagotovljena tranša posojila za leto 1981 v znesku 15.735.819 din za stanovanjsko gradnjo po že odobrenem investicijskem programu. Ta zadeva je v tem trenutku aktualna, ker gre naš program izgradnje stanovanj, ki je bil potrjen na seji Poslovnega odbora ISE dne 29. 10. 1980, v teh dneh v realizacijo preko programa Samoupravne stanovanjske skupnosti Krško in nam je dokument (pogodba) o udeležbi energetskega sredstva v finančni konstrukciji stanovanjske gradnje nujno potreben.

Franc Pušnik

V jami TOZD Premogovnik Trbovlje

POTEK RAZISKOVALNIH, PRIPRAVLJALNIH IN INVESTICIJSKIH DEL TER PROIZVODNJA PREMOGA V JESEN SKO ZIMSKI SEZONI

V letu 1981 so bila predvidena raziskovalna dela v VI. polju, južnem delu Vode polja in Frančiška polju. Od tega je delno izvršeno raziskovalno vrtanje v AB polju in južnem delu Vode polja. Za predvideno raziskovalno vrtanje v VI. polju pričakujemo ponudbo od Idrijskega rudnika. Ponudbo za raziskovalno vrtanje s površine za Frančiško imamo od geološkega zavoda (potrebno je urediti še finančno stran).

Pripravljalna dela v AB polju K 285 potekajo po načrtu, izvajalec je GZ. Trenutno pa so u-

stavljena pripravljala dela v Vode polju zaradi izriva materiala in večjega dotoka vode iz starih del. Sanacijska dela potekajo po načrtih tako, da ne bo večjega časovnega vpliva na pripravljala dela za leto 1982.

Investicijska dela v AB polju in Vode polju se bodo kljub težavam (odvoz jalovine) časovno ujela s pripravljalnimi deli.

Težave, ki se pojavljajo pri pridobitvi soglasja Ljubljanske banke za investicije in raziskave, se neposredno odražajo na izvajanje oz. časovni potek teh del. Omeniti pa je potrebno, da ne premoremo nobene sodobne opreme za izvajanje teh del in da so temu primerni rezultati dela.

Planirana proizvodnja v IV. kvartalu 1981 je okoli 2.000

t/dan. Pri takšni intenziteti odkopavanja so zagotovljene kapacitete za naslednjih šest mesecev. Trenutno je 150 m odkopne fronte, in to:

AB polje	40 m
Zg. VII. polje	50 m
Vode polje	60 m
Skupaj:	150 m

Odkopni pogoji v Zg. VII. polju so normalni. Odkopavamo po naklonu 14° , kar se je izkazalo dokaj ugodno. V Vode polju predstavlja večji problem dotok vode iz starega dela. Nosilnost talne podlage (talninski premog z vložki gline) je majhna, tako da so delovni pogoji neugodni.

Za AB polje, kakor tudi za celotno jamo v Trbovljah, so značilne nepravilne konture slojišča. Za čisto odkopavanje je praktično nemogoče projektirati pravilne etaže brez slepih delov. Odkopavanje takih slojev predstavlja poseben problem.

Značilen problem predstavlja odkopavanje pod starimi deli. Stara dela v glavnem predstav-

Skupina jamskih reševalcev in sanitejcev iz TOZD Premogovnik Trbovlje.

Foto S. Weiss

ljajo akumulacijo vode in ponekod blato. Za dosledno izvajanje planskih nalog je potrebno poleg odkopne fronte (v našem primeru) poznati tudi krovniške plasti. Na žalost lahko ugo-

taujemo, da kljub slabim izkušnjam na celotnem področju ZPT za rešitev tega problema ni konkretno še nič narejenega.

Martin Putrič

Šolsko leto v TOZD RŠC se je pričelo

Na podlagi potreb TOZD po rudarskih delavcih in srednjeročnem planu PIS za geologijo in rudarstvo je bil objavljen skupni razpis za vpis v rudarsko usmeritev, in sicer v SKR (skrajšani program) za pomočnika rudarja 30 učencev ter en oddelek za odrasle in 90 učencev v SR (srednji program) za rudarja in rudarskega tehnika. S tem v zvezi je bila v TOZD imenovana komisija, katere prvenstvena naloga je bila usmerjanje učencev osnovnih šol v rudarsko usmeritev. V mesecu aprilu je v sami regiji dokaj uspešno potekala akcija okrog usmerjanja in razgovori z učenci in starši. Rezultat te akcije pa je, da se je za rudarsko usmeritev iz Zasavja odločilo 21 učencev, tako da se je v I. letnik usmerjenega izobraževanja vpisalo skupaj 24 učencev iz

Slovenije od tega tudi štiri dekleta. To je po 12 letih velik uspeh, saj je vsem poznano, da so bila vsa dosedanja prizadevanja za vključevanje učencev iz Slovenije za rudarski poklic zaman. Ob samem vpisu pa velja poudariti, da je vpis učencev iz ostalih republik slabši, saj se je vpisalo samo 67 učencev. Vsi učenci, ki so se vpisali v prvi letnik rudarske usmeritve, bodo v štipendijskem odnosu s TOZD, ravno tako pa bo TOZD pokrival stroške bivanja in prehranjevanja tistim učencem, ki bodo bivali v domu učencev. Razpisane so bile tudi štipendije za elektro in kovinsko usmeritev, in sicer skupaj 31. Odziv na te razpisane štipendije pa je bil slab, saj so se za kovinsko usmeritev odločili trije učenci, za elektro usmeritev pa osem učencev.

Število učencev v TOZD RŠC:

I. letnik	II. letnik	III. letnik	skupaj
rudarji:			
91	62	48	201
kovinarji:			
3	4	4	11
elektrikarji:			
11	16	4	31
avtomehaniki:			
	4	1	5
skupaj učencev:	248		

S pričetkom šolskega leta nastopajo precejšnje težave, predvsem pri uresničevanju programa za učence I. letnika, in sicer pri angažiranju učiteljev za posamezna predmetna področja. Kljub zagotavljanju predstavnikov šolskega centra Trbovlje, da bomo zadeve okrog kadrov

skupno reševali, to ni rodilo sadov, ker so nekateri posamezniki, ki bi morali prevzeti zadolžitve na rudarski šoli, tik pred dvanajsto odpovedali. Tu se postavlja vprašanje, ali niso učenci na rudarski šoli enakovredni ostalim učencem? Postavlja se tudi vprašanje pravnega odnosa nekaterih do učencev iz ostalih republik. Število oddelkov se je iz osem zmanjšalo na sedem. Manj težav je pri izvajanju praktičnega pouka za učence II. in III. letnika, ki se bodo praktično usposabljali na šolskem revirju, učenci III. letnika pa na posameznih TOZD proizvodnje premoga. Proizvodno delo in delovna praksa za učence v usmerjenem izobraževanju (1. letnik) pa bo izvedeno strnjeno v desetih dneh v mesecu marcu in aprilu. To bomo izvajali v posameznih TOZD. Največ težav se ob začetku šolskega leta pojavlja v domu učencev. Tu še niso urejeni vsi prostori, to pa predvsem zaradi tega, ker smo začeli preurejati stare stavbe (adaptiranje spalnic). Z deli kasni izvajalec, vendar pa je njegovo zagotovilo, da bodo dela končana v dogovorjenem roku. Istočasno smo pristopili tudi k delni preureditvi kuhinje oziroma razdeljevalnice hrane in jedilnice. Ob tem velja poudariti, da bodo glede na veliko število učencev v domu prebivali samo učenci I. in II. letnika. Polovica učencev III. letnika biva v samskem domu Zagorje, polovica pa v samskem domu Hrastnik. Sodelovanje s šolskim centrom Trbovlje poteka sedaj samo na ravni sestajanja ravnateljev srednjih šol. Vsebina teh sestankov je namenjena predvsem medsebojnemu sodelovanju, pripravam glede povezovanja posameznih šol v šolski center, vendar je tu še precej odprtih vprašanj, odprto je tudi vprašanje vključevanja TOZD RŠC v šolski center, za kar pa se bodo morali odločati delavci na referendumu.

Jože Omahne

V Zagorju nastaja nov center. Ob letošnjem občinskem prazniku občine Zagorje, v avgustu, so odprli adaptirani oz. obnovljeni zdravstveni dom, levo pa je v gradnji poslovno-stanovanjski objekt Emona.

Foto A. Bregant

Dejali so...

LAZAR MOJSOV, predsednik predsedstva CK ZKJ

Samoupravljanje terja aktivno vlogo vsakega posameznika

Ker samoupravljanje terja aktivno vlogo vsakega posameznika pri urejanju razmer, življenja ter dela v družbi, je še posebej pomembno zagotoviti javnost obveščanja v funkciji delegatskega odločanja v matičnih proizvodnih celicah, v skupnem življenju in političnem delovanju. Razvoj celotnih družbenih odnosov brez dvoma širi prostor in doseg javnosti, ta pa pomembno spodbuja razvoj socialistične samoupravne demokracije.

Javna politična dela — kot družbena kategorija v socialistični družbi — so razredno utemeljena. So potreba, pravica in obveznost delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, pa če gledamo na ta pojem v širšem smislu, torej kot na javno razpravo o družbenih delih in kot sprejemanje družbenih sklepov, ali pa v ožjem smislu, torej kot na javno obveščanje. Javnost družbenega dela in politične oblasti, še zlasti pa dejavnost javnih glasil, je zato za delavski razred področje posebnega pomena, vendar ne kot sila, ki se dviguje nad družbo ali prenos oblasti, temveč kot sestavni del in nujno potrebna komponenta v dejavnosti subjektivnih socialističnih sil. S tem je določen tudi širši družbeni pomen vloge sredstev javnega obveščanja v samoupravni socialistični družbi in časnikarjev kot aktivnih družbenopolitičnih delavcev.

VESELIN DJURANOVIĆ — predsednik zveznega izvršnega sveta

»Izboljšati plačilno bilanco države in omejiti inflacijo to sta najpomembnejši nalogi, ki sta medsebojno povezani in odvisni. Zato je ustalitev plačilne bilance — to bomo dosegli če bomo zmanjšali primanjkljaj — najpomembneje z dinamičnejšim izvozom blaga in večjimi prihodki na neblagovni podlagi povečati devizni priliv. Prvi pogoj za povečanje izvoza pa je v sedanjih razmerah bistveneje umiriti rast domačih cen ter tako zagotoviti večjo konkurenčnost izvoza našega blaga. Spricho visoke inflacije so možnosti za povečanje izvoza skrajno omejene. Zato bomo z umiritvijo rasti domačih cen ob vrsti drugih ukrepov gospodarske politike, s katerimi bomo spodbudili izvoz, ustvarili realne razmere za njegovo rast. Razumljivo, pa si moramo hkrati nenehno prizadevati za boljšo kakovost izdelkov, utrjevati moramo dolgoročne usmeritve v izvoz, bolje organizirati naše nastope na zunanjem trgu, oblikovno izpopolniti naše izdelke itd.«

FRANCE POPIT — predsednik CK ZKS

Moralnopolitična trdnost naše dežele izvira iz spoznanja, da so delovni ljudje sposobni neposredno in samoupravno uresničevati svoje interese, iz poznavanja in uveljavljanja skupnih interesov, iz ustvarjanja humanih odnosov, iz naše zgodovine, predvsem pa iz spoznanja o nujnosti našega skupnega življenja v okviru Titove socialistične, samoupravne, federativne, neodvisne in neuvrščene Jugoslavije. Ljudje, prežeti s takšnim patriotizmom, so usposobljeni ljudje, ljudje, ki vedo, za kaj se je treba boriti in kaj bo treba jutri braniti, če nas kdo napade ali ogrozi. Takšna zavest in moralnopolitična trdnost pa se pri vsakem našem človeku ne oblikuje in izostri enkrat za vselej in čez noč. Za to so potrebni napor, za to so potrebne akcije, prepričevanje in usposabljanje. Za to je potrebna politična in samoupravljalna aktivnost ljudi.

Osnutek elektroenergetske bilance ZA PRIHODNJE LETO

Osnutek elektroenergetske bilance SR Slovenije za prihodnje leto se bo do dokončnega izoblikovanja dokumenta še v marsičem spremenil. Zanesljiva pa je podoba o razpoložljivih zmogljivostih za proizvodnjo električne energije. Ob skupno 1954 megavatih moči vseh agregatov bo 623 megavatov (31,9 odstotka) moči na voljo v hidroelektrarnah 844 megavatov (43,2 odstotka) v termoelektrarnah na pre-

mog, 171 megavatov (8,7 odstotka) v plinsko-parnih elektrarnah in 316 megavatov (16,2 odstotka) v jedrski elektrarni.

Sedaj računajo, da bi proizvodnja električne energije prihodnje leto znašala 9257 milijonov kilovatnih ur, kar je za 8,1 odstotka več, kot obeta plan za letošnje leto. Iz hidroelektrarn bi dobili 2976 milijonov kilovatnih ur, 5681 milijonov kilovatnih ur iz termoelektrarn, 600 milijonov pa na podlagi dolgoročne pogodbe iz BiH. V omenjeni proizvodnji termoelektrarn naj bi bila s 1573 milijoni kilovatnih ur udeležena Nuklearna elektrarna Krško. (Informativni bilten EGS)

PREDLOG ZA VEČJO CENO ELEKTRIČNE ENERGIJE

Koncem avgusta t.l. je imel izvršilni odbor splošnega združenja energetike Slovenije svojo 24. sejo. Na tej seji je odbor obravnaval predlog ISE — Interesne skupnosti za energetiko in SOZD Elektrogospodarstva Slovenije, za zvišanje cen električne energije za 15 %. Predlog je izvršilni odbor sprejel in ga posredoval v dokončno odločitev republiški skupnosti za cene. Ta naj bi koncem septembra predlog obravnavala in o tem odločala. Če se bo skupnost za cene odločila na temelju predložene dokumentacije za novo ceno električne energije, naj bi ta podražitev stopila v veljavo s 1. oktobrom t.l.

Sicer pa je izvršilni odbor na tej seji obravnaval tudi drugo problematiko. Predvsem vprašanje graditve elektroenergetskih objektov v letu 1982 in graditve prenosnih in distribucijskih objektov v tem srednjeročnem obdobju, obravnaval pa je tudi vprašanje cen zemeljskega plina v letošnjem letu in problematiko tarifnih postavk električne energije. Seznanjen pa je bil tudi z analizami o poslovanju energetike v preteklem letu, porabi energetskih virov v letošnjem prvem polletju, izvajanju plana graditve elektroenergetskih objektov v letu 1981 ipd. Mnenja je bil, da je treba povečati delež združenih sredstev pri financiranju naložb in da je treba čimprej izdelati razvojno politiko energetike za naslednje obdobje. To pa bo izdelal izvršni svet SRS, tvorila pa bi podlaga za realno planiranje proizvodnje in politiko cen za naslednje obdobje.

Ker zvišanje cen ni posebno pri srcu nobenemu občanu, niti nobenemu gospodarstveniku, pa tudi ne splošnemu združenju energetike Slovenije, je bil izvršni odbor tega odbora mnenja, da predlagano zvišanje cen električne energije ne bi smelo vplivati na rast cen na drugih področjih, ker gre za majhen odstotek, ki bremeni celotni prihodek.

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA
 od 1. I. do 15. IX. 1981

Do	načrt	dosež.	+ —	%	ob dela
TPZD	ton	ton	ton		prostih sobotah

DO ZASAVSKI PREMOGOVNIKI**Proizvodnja premoga**

Pr. Hrastnik	200.269	197.983	— 2.286	98,9	13.662
Pr. Ojstro	157.672	156.161	— 1.511	99,0	9.445
Pr. Trbovlje	334.964	357.719	+ 12.755	103,7	22.287
Pr. Kotredež	166.697	159.180	— 7.517	95,5	10.220
RŠC	18.654	17.564	— 1.090	94,2	598
Jama	888.256	888.607	+ 351	100,0	56.212
Retje 80	13.200	9.311	— 3.889	70,5	170
Ojstro 80	29.000	33.269	+ 4.269	114,7	1.280
Celokupno	930.456	931.187	+ 731	100,1	57.662

Proizvodnja gradbenega materiala

	letni načrt	doseženo	%
--	-------------	----------	---

Hrastnik			
Zagorje			
— kamnolom (m ³)	135.000	109.447	81,1

Storitve delavnic — 31. VIII.

RESD			
Hrastnik (din)	84,821.000	56,561.064,95	66,7
RESD			
Trbovlje (din)	97,048.000	64,814.513,65	66,8
RESD			
Zagorje (din)	59,854.000	41,906.757,50	70,0
PJL (din)	38,841.000	39,228.265,30	101,0
Toplotna energ. (Gj)			

DO TERMoeLEKTRARNA**Proizvodnja električne energije (MWh)**

	Načrt	doseženo	%
— PEE-N	265.000	232.511	87,7
— PEE-PP	38.000	21.007	55,5
— KE	15.000	437	2,9
Skupaj	318.000	254.025	79,9

Ostalo — storitve — 31. VIII.

	letni načrt	doseženo	%
Vzdrževanje naprav (din)	—	43,280.125,20	—

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST — 31. VIII.

RIG (din)	323,000.000	252,954.077,30	78,3
ESMD (din)	66,600.000	59,213.784,70	88,9
Avtoprevoz			
»Zasavje« (t/km)	9,200.000	6,623.015	72,0
GRAMAT			
(enot)	10,000.000	6,833.851	68,3
Kamnolom (m ³)	50.000	32.998	66,0

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE — 31. 8.

SIMD (din)	71,521.000	53,078.637,55	74,2
EIMD (din)	32,548.000	21,619.366,15	66,4

DO RUDNIK RJAVEGA PREMOGA SENOV

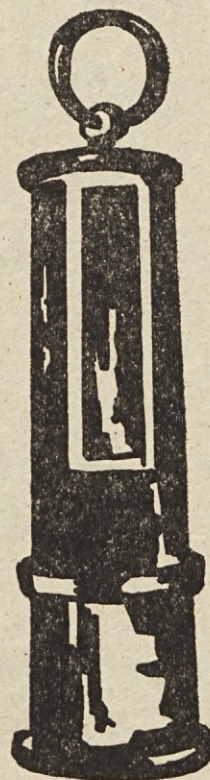
od 1. 1. do 31. 8. 1981

	letni plan ton	doseženo ton	%
Proizvodnja premoga	120.150	77.516	64,5

DO RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KANIŽARICA

Proizvodnja premoga	120.000	77.00	64,2
---------------------	---------	-------	------

Erika Kavčič

F.K.

REK EK

ob prelomu polletja

V prejšnji številki našega glasila smo objavili finančni rezultat poslovanja v I. polletju letošnjega leta za vse DO, TOZD in DS našega kombinata. Iz objavljenih podatkov je bilo razvidno, katere DO, TOZD in DS so poslovale pozitivno, katere z izgubo in katere z motnjami.

V tej številki pa nadaljujemo z objavo teh podatkov po stanju 30. 6. 1981. Objavljamo le podatke na ravni posameznih delovnih organizacij, tako da bomo na kratek način zaokrožili najpomembnejše podatke o poslovanju posameznih DO in SOZD REK EK v I. polletju t.l.

Vrsta podatka	DO ZPT	Senovo	Kanižarica	DO TET	DO RGD	DO IMD	DS TSO	DS ASO	ZOSD REK-EK
celotni prihodek									
— letni plan (v 000 din)	2.490.387	246.198	225.066	682.275	509.840	112.602	35.682	28.537	4.330.587
— doseženo									
— 1 - 6	1.030.836.123	117.954.347	95.728.735	292.381.999	297.671.803	61.478.371	10.679.171	10.524.983	1.917.255.535
— indeks	41	48	43	43	58	55	30	37	44
dohodek									
— letni plan (v 000 din)	1.329.778	139.261	148.548	294.834	315.551	68.087	26.401	16.076	2.336.575
— doseženo									
— 1 - 6	425.868.743	64.554.198	59.606.259	142.667.617	162.425.892	38.410.550	7.551.433	7.196.168	908.280.864
— indeks	32	46	40	48	51	56	29	45	39
čisti dohodek									
— letni plan (v 000 din)	914.678	110.715	120.060	150.234	239.211	47.954	23.345	13.356	1.619.553
— doseženo									
— 1 - 6	209.525.788	51.055.856	48.431.381	61.442.743	120.833.907	28.570.438	6.378.367	5.508.898	531.747.382
— indeks	23	46	40	41	51	60	27	41	33
število zaposlenih									
— plan za 1.1981	3.124	455	427	486	1.091	178	69	49	5.879
— doseženo	3.048	445	378	485	1.070	168	46	46	5.686
— indeks	97,6	97,8	88,5	99,8	98,1	94,4	66,7	93,9	96,7
odsotnost									
z dela 1 - 6 (%)	21,1	23,8	17,5	12,4	17,5	13,9	12,3	12,1	19,4
brutto osebni dohodki									
— plan na zapos.	19.791	16.663	19.249	18.775	17.642	15.930	24.161	18.207	19.000
— mes. din doseženo									
— 1 - 6 din	18.440	16.336	17.776	19.403	19.815	15.829	20.048	17.175	18.442
— indeks	93,2	98,0	92,3	103,3	112,3	99,4	83,0	94,3	97,0
čisti OD/mes. pov. 1 - 6 din	13.157	11.857	12.739	12.837	13.819	11.839	15.257	13.036	13.073

Posamezne delovne organizacije in sestavljeno organizacijo so vodili kot kolektivni in individualni poslovodni organi naslednji tovariši:

**SOZD REVIRSKI
ENERGETSKI KOMBINAT
EDVARDA KARDELJA**

— predsednik poslovnega odbora mgr. Srečko Klenovšek, dipl. ing. rud.

— v. d. član poslovnega odbora za razvojno tehnično področje (DS TSO) Rudi Šikovec, dipl. ing. rud.

— v. d. član poslovnega odbora za samoupravno, splošno in kadrovske področje (DS ASO) Tine Lenarčič, ing.

— član poslovnega odbora za gospodarsko - finančno področje Janko Koritnik, dipl. ek., bo pričel izvajati dela in naloge 1. oktobra 1981.

**DO ZASAVSKI
PREMOGOVNIKI**

— direktor Ivo Berger, dipl. ing. rud.

**DO TERMoeLEKTRARNA
TRBOVLJE**

— direktor Miro Florjanc, inž. str.

**DO RUDARSKA
GRADBENA DEJAVNOST**

— direktor Boris Dolanc, dipl. inž. rud.

**DO INDUSTRIJSKE
MONTAŽNE DELAVNICE**

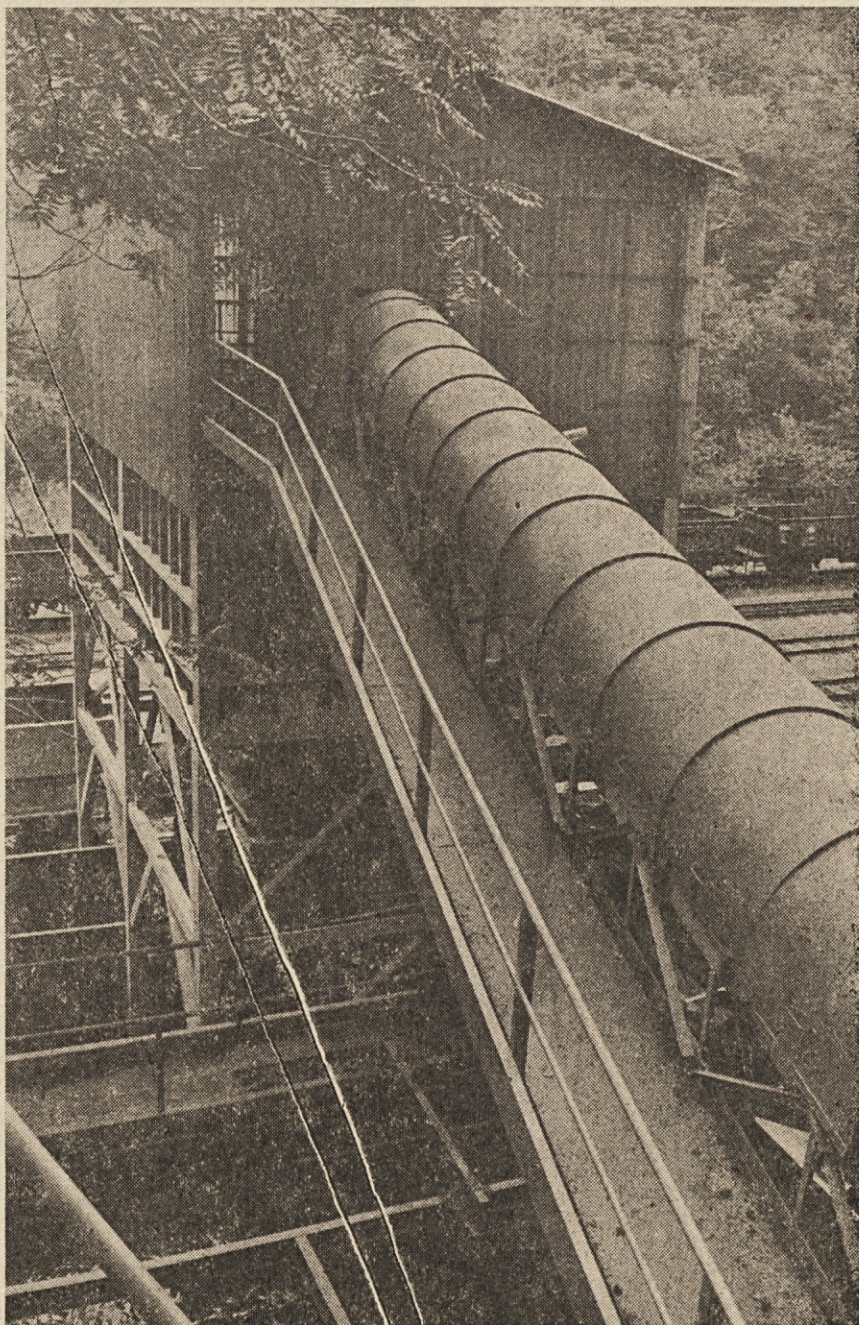
— direktor Mihael Eržen, inž. str.

**DO RUDNIK
RJAVEGA PREMOGA
KANIŽARICA**

— direktor Vladimir Breznik, dipl. inž. rud.

**DO RUDNIK
RJAVEGA PREMOGA
SENOVO**

— direktor Martin Vidmar, dipl. inž. rud.

Separacija premoga v Trbovljah. Premog iz površinskih kopov Retje in Ojstro potuje preko drobilnice v vagone, odkoder ga transportirajo v Termoelektrarno Šoštanj.

Foto A. Bregant

Rjavi premog danes in jutri

(II. nadaljevanje)

Priprave za izdelavo gospodarskih načrtov za srednjeročno obdobje 1981—1985 so izpostavile interes za vse premogovni-

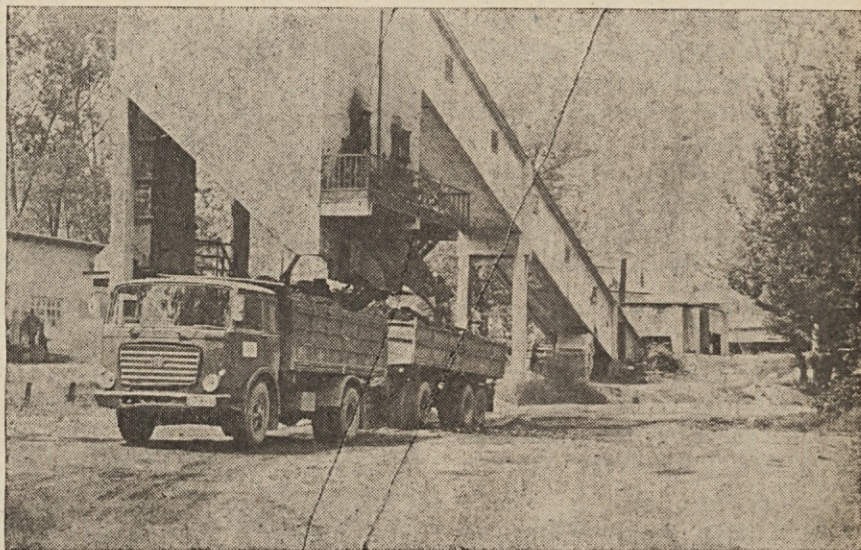
ke, tudi za tiste, ki smo jih v letu 1978 ob sestavljanju dolgoročne energetske bilance označili kot neperspektivne (Laško,

Senovo, Kisovec, Kotredež), v prvi vrsti programov so raziskave. Ob takšnem pomanjkanju denarja, kot se kaže sedaj ob poskusu stabilizacije gospodarskih tokov smo predvideni denar razpolovili. Od približno 160.000 milijard se je vsota zmanjšala skoraj za polovico, na 80.000 milijard din v naslednjih petih letih. Razumljivo je, da tako pristopamo k razvoju spet bolj po trenutnih potrebah kot z dolgoročno vizijo razvoja premogovništva v SR Sloveniji.

Zaloge v premogovnikih pa so zaskrbljujoče nizke, čeprav izkazujemo 78 milij. bilančnih in 84 milij. ton potencialnih rezerv rjavega premoga v SR Sloveniji. Laško že nima kaj več odkopavati, Senovo pa je tudi ujelo zadnji trenutek za raziskave in odpiranje v globino, ravno tako Kanižarica in Zagorje.

V srednjeročnem družbenem planu SRS je posebna skrb posvečena energetiki in premogovnikom še posebej. Samo proizvodnja premoga, vsaj takšna kakršna je, če že ne večja, lahko doprinese k manjši rasti stopnje energetske odvisnosti. Slovenija je doslej dosegla že odvisnost okrog 50 %. Ta skrb ni rezultat kakšne zavestne odločitve, da bomo več skrbi posvečali domačim virom energije, ampak ekonomske prisile, ki preti našemu gospodarstvu s popolno ohranitvijo. Še pred petimi leti smo dajali za nafto manj kot 20 % iztrženih deviz, letošnje leto pa bomo potrošili preko 60 % deviz za uvoz nafte. Vse gospodarske panoge, lačne moderne tehnologije in opreme in celo surovin iz uvoza pa so tako avtomatično postavljene na stranski tir, če izvajamo energijo in hrano, katerih razvoj je osnova, da sploh obstanemo na takšni stopnji družbenega življenja z življenjskim standardom ljudi, kot smo ga uspeli dosegati doslej.

V Jugoslaviji naj bi porast proizvodnje premoga dajal ton energetske politiki. Proizvodnja naj bi se dvignila od 42.500.000 ton na 96.300.000 ton, v letu 1985 to je več kot za 100 %. Pri tem skoku se najbolj vidno pojavlja lignit, pa tudi proizvod-

Premog nakopan v jami Kisovec transportiramo že dolga leta s tovornjaki na separacijo premoga v Zagorju. Prevoz opravlja DO RGD — TOZD Avtoprevoz »Zasavje«.

Foto L. Vozelj

nja rjavega premoga v porastu dosti ne zaostaja, saj bi morala porasti od 9.525.000 ton v letu 1979, na 16.478.000 ton v letu 1985. Glavni delež nosijo bosanski rudniki, saj predvidevajo v letu 1985 kar 12.500.000 ton proizvodnje rjavega premoga. Delež slovenske proizvodnje je v porastu od 1.750.000 ton na 1.910.000 ton.

moupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije za obdobje 1981-1985.

Zasavski premogovniki Trbovlje in Rudnik rjavega premoga Senovo že izvajajo program modernizacije in raziskovalno-odpiralnih del po sprejetih programih. Kanižarica pa ima svoj program tik pred sprejetjem.

Proizvodnja premoga v Sloveniji naj bi bila naslednja (v 000 ton)

Naziv	1981	1982	1983	1984	1985
ZPT	1500	1510	1500	1570	1640
Kanižarica	130	135	135	140	150
Senovo	120	120	120	120	120
Laško	40	40	—	—	—
Skupaj	1790	1790	1805	1827	1910

Kot vidimo, kakšnih bistvenih zvišanj proizvodnje ni pričakovati, še več: dosti moči bo treba, da se bo ta proizvodnja stabilizirala in dobila trden temelj za naslednja leta.

Razvoj rudnikov rjavega premoga je zajet v dveh osnovnih dokumentih skupščine SRS, v Samoupravnem sporazumu o urejanju medsebojnih razmerij in povezovanju v skupnost združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje pri razvoju proizvodnje in porabe premoga v SRS v obdobju 1981-1985 in v Samoupravnem sporazumu o temeljih plana sa-

Sporazuma predvidevata, da se bo v naslednjih petih letih investiralo v raziskave, modernizacijo in odpiranje slojišč premoga 8.107 milj. dinarjev (cene l. 1979), od tega 3.843 milj. din za rjavi premog. V Plansko poslovni skupnosti za premog naj bi se zbiral investicijski denar ob vsaki prodani toni industriji, prometu, potrošnji in sicer 274,00 din na tono. V Interesni skupnosti elektrogospodarstva pa se financira razvoj iz združene amortizacije 95 % ZEPS in 50 % premogovniki ter prispevka porabnikov na različnih napetostnih priključ-

kih v odstotkih od prodajne cene (20 % na 10 kV, 35 % od 1 do 3,5 kV in 48 % na 0,4 kV) ter od priključkov po posebnem pravilniku ISE ter prispevka iz poslovnega sklada uporabnikov električne energije. (5 %).

Delež sredstev ISE za razvoj premogovništva je odvisen od količine premoga, ki ga rudnik daje za energetske potrebe. V ZPT je udeležba 76 %, v Senovem 60 % in v Kanižarici 59 %. Ostalo so sredstva PPS, lastna sredstva in bančna sredstva ter domači in tuji krediti proizvajalcev opreme.

Iz grobega pregleda vlaganj je razvidno, da je glavni cilj zadržati proizvodnjo oziroma ohraniti ali še bolje obnoviti odkopne kapacitete. Vsi obrati predvidevajo posodobitev proizvodnih naprav predvsem odkopne mehanizacije in transporta. V Zasavju je predviden prehod od pranja drobnih vrst na odsejavanje drobiža ter izgradnja deponije, ki bo dosegla tudi 600.000 ton premoga. Za vse premogovnike je najpomembnejše raziskovalno-odpiralno delo. Za nekatere raziskave ni več časa, zato so združene z odpiralnimi deli.

V premogovniku Kotredež odpirajo 8. in 9. obzorje, odkopavanje se že bliža 8. obzorju. V

Trbovljah je v teku odpiranje A — B polja. Ojstro pa bo pričelo že naslednje leto spomladi na osnovi izsledkov zadnjih vrtn poglabljati vpadnik pod 5. obzorjem. V Hrastniku se odpiralno raziskovalna dela že odvijajo proti 7. obzorju oziroma na poglabljanju vpadnika, na Senovem pa odpiralna dela od kote 125 do 102, kasneje pa naprej do kote 52. Kanižarica bo odprla južno polje. Najgloblje bo segel Kotredež in sicer na koto — 200 oziroma bo imel relativno globino odkopavanja na 9. obzorju 540 m.

Naslednji večji investicijski namen so odpiralno raziskovalna dela na mejnih območjih posameznih premogovnikov.

Kar 118,9 milj. dinarjev je predvideno za dela med Kisovcem in Kotredežem. Predvidevamo, da v tem področju lahko računamo vsaj z 12 milijoni ton premoga. Samo odpiranje tega slojišča lahko zaustavi prekinitev rudarjenja v Zagorju, kajti Kisovec opuščamo zaradi izčrpanosti, Kotredež pa ima le še nekaj več kot 2.000.000 ton vseh rezerv premoga. Naslednje raziskovalno delo, ki bi doprineslo k večji proizvodnji po letu 1985, je odpiranje slojišč na meji Dol — Laško. Dela na približno en

kilometer dolgem zveznem rovu so stekla, odpiralno raziskovalna dela, ki bi morala odpreti najmanj 10 milijonov ton premoga pa bodo stala okrog 831 milj. starih dinarjev.

Vsako vlaganje v razvoj in odpiranje bo jalovo, če čim hitreje ne razrešimo kadrovske zagate. Eden od temeljnih elementov za pridobivanje delovne sile je nudenje stanovanj delavcu ali vsaj dostojna namestitve v samskih domovih. Predvidamo 1653 stanovanj za rudarje v Sloveniji in 200 ležišč v samskih domovih.

V planu izgradnje je dom družbene prehrane v Kanižarici kot del investicijskega programa, v Hrastniku in Trbovljah pa smo pred pričetkom izgradnje dveh samskih domov z 200 ležišči. Že v naslednjih letih pa naj bi tudi rudarski vajenci dobili nov dom z 240 posteljami. V že sprejetih programih razvoja ZPT, Senovega in Kanižarice je predvidena tudi izgradnja 600 stanovanj v tem petletnem obdobju. Investicijski program je primeren času in potrebam. Vendar je bil ves ta program sestavljen pa tudi sprejet pred ustalitvenimi gibanji v gospodarstvu SFRJ.

Izgleda pa takole:

ZBIRNI PREGLED VLAGANJ PO PROGRAMU PLANSKO POSLOVNE SKUPNOSTI ZA RJAVA PREM OG V OBDOBJU 1981-1985

(Cene leta 1979)

Premogovniki objekti	Osnovna sredstva proiz. zmoglj.				Osnovna sredstva družb. stand.				Skupaj Obratna sred. za nov proiz.			
	Skupaj milj. din	1981-85 milj. din	Sof. PPS milj. din	%	1981-1985 milj. din	Sof. PPS milj. din	%	1981-85 milj. din	Sof. PPS milj. din	%	Sof. PPS milj. din	%
Zasavski premogovniki	5.478	3.429	824	24,1	471,4	38,1	8,1	27,5	3,6	13	868,7	22,1
modern. proizv. Trbovlje												
—Hrastnik	2.005	1.796	435		340,00	28,0		27,5	3,6	13		
Kotredež I. faza												
6—8 obz.	236	121	29									
Kotredež II. faza												
8—9 obz.	208	208	50		36,2	2,8						
Oprema za mehan. odkop	189	65	16									
modernizac. transporta	198	22	5									
raziskave	622	275	666									
Kotredež — zahod	1.189	111	27		60,0	4,6						
odpiranje Dol	831	831	198		35,1	2,6						
Rudnik rjavega premoga												
Senovo	204	183	73	40,0	74,6	5,9	7,9					

Odpir. od kote 125—102	67	46	18	28,2	23,2	2,2		
Odpir. od kote 102—52	137	137	55		46,4	3,7		
Rudnik rjavega premoga Kanižarica — odpiranje južnega polja in modernizacija proiz.	228	228	100	44,0	43,2	8,6	9,3	1,2
Rudnik rjavega premoga Laško — raziskovalno odpiralna dela	3	3	3	100,0	0,1	0,1		

(nadaljevanje sledi)

Srečko Klenovšek

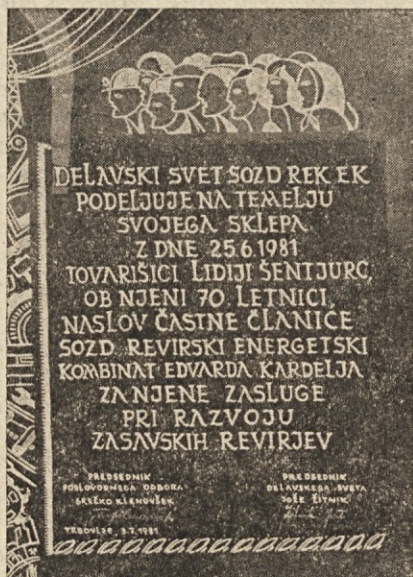
Procesi rušenja v krovnik plasteh

V sredo 23. septembra je bilo ob 16. uri v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah strokovno predavanje na temo

»Dogajanja pri procesih rušenja pri krovnik plasteh«. Predaval je prof. dr. Rudi Ahčan, redni profesor na odseku za rudarstvo FNT univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Rudarski institut Beograd je pripravil nekatere modele in poskuse z našim premogom in na temelju teh izsledkov so bili izvedeni določeni eksperimenti. Ti so

zajeti v posebni študiji, ki bo tvorila osnovo za projektiranje odkopavanja premoga na območjih, kjer so možni vdori vode in mulja.

Predavanja so se udeležili vsi nadzorniki, poslovodje in vodje TOZD iz Zasavskih premogovnikov, udeležili pa so se ga tudi nekateri tehnični sodelavci iz rudnika Kanižarica in Senovo.

Na proslavi dneva rudarjev in praznika delavcev našega kombinata je bila po sklepu delavskega sveta SOZD REK EK, proglašena Lidija Šentjurg za častno članico našega kombinata. Listina je bila izdelana v izvirniku, v ustrezni velikosti in z motivi dejavnosti naših TOZD in DO. Listino je izdelal in oblikoval Franc Kopitar, ak. slik.

Foto S. Weiss

ČESTITKE MIHI MARINKU

Častni član kolektiva našega kombinata Miha Marinko, član sveta federacije, je 8. septembra t.l. praznoval svoj 81. rojstni dan. Na sam rojstni dan so ga počastili z obiskom predstavniki revirskih občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ter nekateri tovariši — revirčani iz Ljubljane. V imenu vseh občanov so mu čestitali k rojstnemu dnevu. Naslednji dan, 9. septembra, pa so ga obiskali predstavniki našega kombinata in mu prav tako čestitali k visokemu življenjskemu prazniku in mu zaželeli še dolgo in zdravo življenje. Čestitke so mu v imenu vseh posredovali mgr. Srečko Klenovšek, predsednik poslovednega odbora, Jože Žitnik, predsednik delavskega sveta in Jani Seme, predsednik KO OOZS SOZD REK Edvarda Kardelja.

Akcija SAVINJA '81 uspešna

V času od četrтка do nedelje, 17. do 20. septembra, je potekala na območju revirjev in Savinjske doline v okviru NNNP

81 posebna vaja, ki je nosila naziv »SAVINJA '81«. Vaja je bila pripravljena skupno z družbenopolitičnimi organizacijami, organi za notranje zadeve, združenim delom, krajevnimi skupnostmi, društvi in drugimi organizacijami. Z vajo naj bi prikazali način delovanja vseh služb, organizacij in občanov pri razkrinkavanju »so-

vražnika«, ki se je pojavljal v direktni obliki, kakor tudi v obliki izdajstev. Diverzantske akcije sovražnika je bilo treba onemogočiti že vnaprej s popolno budnostjo mladine, borcev, drugih krajanov, služb in organizacij. Vaja je v celoti dosegla svoj cilj, kar dokazuje, da je bila temeljito pripravljena in dobro izpeljana. Prikazana je bila politična osveščenost vseh sodelujočih pa tudi drugih občanov, ki so spremljali potek akcije.

Tudi člani kolektiva našega kombinata smo sodelovali v tej akciji v raznih oblikah. Pri tem se je posebej izkazala narodna zaščita pri varovanju številnih poslovnih oz. obratnih objektov in naprav.

Zasavski premogovniki imajo kolektivni poslovodni organ

Na temelju dopolnjenega statuta Zasavskih premogovnikov so organi upravljanja imenovali razpisno komisijo za razpis prostih del in nalog članov poslovodnega odbora Zasavskih premogovnikov. Na podlagi javno objavljenega razpisa v časopisu Delo so v odprtem roku prispele prijave.

Na predlog razpisne komisije je delavski svet DO Zasavski premogovniki na svoji izredni seji dne 16. 9. 1981 imenoval:

— za predsednika poslovodnega odbora DO Ivana Bergerja, dipl. inž. rud., dosedanjega direktorja DO ZPT

— za člana poslovodnega odbora za razvojno področje Franca Selana, dipl. inž. rud., vodjo TOZD Premogovnik Hrastnik

— za člana poslovodnega odbora za planiranje in proizvodnjo premoga Leopolda Grahka, dipl. inž. rud., dosedanjega izvajalca zahtevnih operativno tehnoloških opravil

— za člana poslovodnega odbora za finančno — komercialno področje Zdravka Stradarja, dipl. ek.; doslej je bil zaposlen v Strojni tovarni Trbovlje

— člana poslovodnega odbora za tehnično področje delavski svet ni imenoval, ker se za ta dela in naloge na podlagi javnega razpisa ni nihče javil. Zato je delavski svet imenoval vršilca dolžnosti člana poslovodnega odbora za tehnično področje, in to Petra Schneiderja, dipl. inž. rud., dosedanjega tehniškega vodjo DO ZPT.

Delavski svet ZPT je hkrati imenoval petčlansko komisijo za izvedbo razpisnega postopka za ponovni razpis prostih del in nalog člana poslovodnega odbora za tehnično področje.

Novoimenovanemu kolektivnemu poslovodnemu odboru Zasavskih premogovnikov želimo, da bi pri svojem delu dosegel kar največje uspehe v vseh pogledih.

Končali smo z

LETOŠNJIM LETOVANJEM NA MORJU

Delavci TOZD in DS SS SOZD REK Edvarda Kardelja ter njihovi družinski člani so letos imeli možnost letovati v naših počitniških domovih na Rabu, v Crikvenici, Pineti pri Novigradu, pri zasebnikih v Novigradu s prehrano v hotelu Emonia ter na Partizanskem vrhu, ki ga upravlja delovna skupnost Pomožna dejavnost Trbovlje.

Poleg lastnih počitniških domov pa je bilo članom kolektiva in njihovim svojcem omogočeno letovanje tudi v zasavskih planinskih postojankah ter drugod. Z ustreznimi potrdili bodo lahko letovalci prejeli regres za oskrbni dan.

Po sklepu delavskega sveta SOZD REK EK z dne 6. 3. 1981 je v smislu regresiranja letovanja prejel vsak zaposleni de-

lavec po 2.400,00 din. Za formiranje združenih sredstev regresne mase, ki je namenjena za regresiranje letovanja po kriterijih socialne lestvice in za kritje razlike do ekonomske cene oskrbnega dne, delavci združujejo 1.275,00 din na zaposlenega. Člani kolektiva in njihovi svojci so imeli na voljo naslednje kapacitete posteljnega fonda po počitniških domovih, in sicer:

Počitniški dom Rab: 10 ležišč v Kaldani in 120 ležišč v dvoposteljnih in troposteljnih sobah pri zasebnikih v bližini doma s prehrano v domu.

Počitniški dom Crikvenica: 32 ležišč v našem domu in 28 ležišč pri zasebnikih s prehrano v domu.

Počitniški dom Pineta: 28 ležišč v naših hišicah s prehrano v domu počitniške skupnosti Hrastnik.

Novigrad — turist biro: imeli smo 30 ležišč v zakupu pri zasebnikih s prehrano v hotelu Emonia.

Dopustniki so se v letošnji letovalni sezoni izmenjavali v osmih dekadah, in sicer od 20. 6. 1981 do 29. 8. 1981.

Letošnji dopustniki so bili na letovanju v glavnem zadovoljni, to smo lahko ocenili iz razgovorov nekaterih letovalcev in smo o njihovem mnenju že pisali v sedmi številki glasila Srečno. Na splošno lahko ocenjujemo, da ima pretežni del zaslug za dobro počutje predvsem osebje, saj se je trudilo, da bi zadovoljilo, kar se v takšnih pogojih dela sploh da. Zato vsa priznanja predvsem zaposlenim v kuhinji tako na Rabu kot v Crikvenici. Slabše je bilo v Pineti pri Novigradu, predvsem v hotelu Emonia, kjer so letovalci dobivali premajhne obroke hrane. Z nekaj osebjem pa smo imeli težave, predvsem s točanjem za prodajo pijač in šoferjem za odvoz hrane, pijač in drugega potrebnega materiala, saj smo jih morali na višku sezone zamenjati in iskati bolj primerne za to delo. Ta problem nastaja skoraj vsako leto, ker je zelo težko dobiti ustrezno osebje za sezonsko delo v

počitniških domovih, zato bo potrebno prirediti razgovore z delovnimi skupnostmi pomožnih dejavnosti vseh treh področij, da bi za naslednjo sezono 1982 odstopili nekaj kadrov, ki jih imajo v svojih menzah, saj je bilo v preteklem obdobju v ta namen tudi nekaj zaposlenih z namenom, da v sezoni delajo tudi v naših počitniških domovih.

Mirko Pirnauer

Zasedanje delavskega sveta SOZD REK Edvarda Kardelja

Delegati vseh šestih delovnih organizacij so se zbrali na 10. zasedanju delavskega sveta v četrtek 17. septembra 1981.

Objavljamo kratek povzetek z omenjenega zasedanja:

Iz poročila poslovnega uspeha kombinata v času od 1. 1. do 30. 6. 1981 je bilo razvidno, da kombinat ne dosega planiranega celotnega prihodka. Izguba je v višini 160.177.040,70 din in je v celoti izguba v DO ZPT. Ostale delovne organizacije so poslovale z motnjami, razen DO IMD, ki je v prvem polletju poslovala pozitivno.

Po potrditvi poslovnega poročila so delegati ponovno opozorili na zmanjšanje nadurnega dela na minimum oziroma na odpravo, če to delo ni vezano na proizvodnjo.

Navzoči so bili seznanjeni z izvajanjem investicijskih del v I. polletju za leto 1981. Ta potekajo po programih, vendar ne tako, kot so planirali. Težave so zunanega in notranjega izvora — pomanjkanje finančnih sredstev, kritično stanje v sektorju za projektiranje, nezadostna kadrovska zasedba; reorganizacija DS TSO še ni bila izvedena, kot je bilo predvideno v letnem planu.

Sprejeli so rebalans proizvodnega plana DO ZPT in rebalans DS TSO in DS ASO za rudnika Kanižarica in Senovo po predhodnem razgovoru s tema dvema delovnima organizacijama.

Potrdili so poročilo o poslovanju DS ASO in DS TSO.

Sanacijski načrt za obnovitev kotredeške jame je sedaj pripravljen. Računajo, da bi jo ponovno usposobili za normalno proizvodnjo premoga v mesecu aprilu prihodnjega leta.

Strokovne službe DO ZPT in DS TSO pa so zadolžene za pospešeno izvajanje del po tem načrtu in za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev. Delegati so na 10. zasedanju delavskega sveta še posebej poudarili, da je potrebno čimprej omogočiti večjo proizvodnjo komercialnega premoga v Kotredežu, na Ojstrem in v premogovniku Hrastnik.

Vozni park mora biti v najkrajšem času urejen, da bo potekalo delo brez zastojev.

Opozorili so na zniževanje nabave materiala in izkoriščanje zalog, ki se kopičijo po posameznih skladiščih v tozdih.

Opozorili so tudi na pomanjkljivo prisotnost delegatov na sejah delavskega sveta. Apelirajo na izvršni odbor delavskega sveta SOZD, naj pogosteje zaseda ter razpravlja o tekočih problemih v poslovanju in skrbi za realizacijo sklepov, sprejetih na zasedanjih delavskega sveta SOZD.

Dragica Bregant

Varnost

IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

V času od 2. do 8. oktobra t.l. bo v prostorih Delavskega doma v Trbovljah razstava na temo: »Varnost in družbena samozaščita«. Razstava je namenjena vsem občanom iz revirskih in drugih občin. Zanimiva bo predvsem za tiste, ki se ukvarjajo z varnostnimi in zaščitnimi dejavnostmi, to so: medob-

činska in občinska vodstva, vodstva družbenopolitičnih organizacij v občinah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, člani komitejev za SLO in družbeno samozaščito na vseh ravneh, člani štabov in pripadnikov teritorialne obrambe, delavci pravosodnih organov, pripadniki narodne zaščite, aktivni in rezervni vojaški starešine, člani raznih društev in drugi. Obiskovalcem razstave bodo strokovni sodelavci razlagali varnostna vprašanja ter tolmačili uporabo tehničnih sredstev.

Za organizacijo obiska bodo skrbeli posebni odbori pri občinskih konferencah SZDL. Ti bodo določili urnik obiskov, posredovali informacije in drugo. Razstava bo vsebinsko razdeljena na več enot, ki prikazujejo razvoj naše varnostne službe med NOB in socialistično revolucijo, ključne varnostne probleme povojnih obdobjev, upiranje vsem vrstam sovražnega delovanja, zatiranja kriminalitete, področje javne varnosti, tehnična sredstva in proces podružabljanja varnosti in družbene samozaščite.

Prvikrat so to razstavo pripravili 13. maja 1974 ob 30-letnici organov za notranje zadeve, nato pa razstavljali na 94 krajih v vseh republikah in pokrajinah. Razstava v Trbovljah bo predzadnja, zadnja pa v Kranju. Nato pa bo končala svojo pot na našem območju. Povsod, kjer so doslej razstavo pripravili, je bil obisk izredno visok in so jo sprejeli kot široko družbeno-politično in samozaščitno akcijo. Doslej jo je namreč obiskovalo preko 2,5 milijonov obiskovalcev. V naši republici je razstava posvečena 40-letnici VOS, OF in narodni zaščiti, njeni pokrovitelji pa so republiški oziroma pokrajinski komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. V Trbovljah je to razstavo pripravil poseben odbor pri upravi za notranje zadeve Trbovlje.

Vabimo vse člane kolektiva, pa tudi njihove svojce in krajanje, da si razstavo zanesljivo ogledajo v organiziranih skupinah.

11. oktobra - vlak bratstva in enotnosti

Letošnji jubilejni vlak bratstva in enotnosti bo doslej največji. Skupina 1400 izseljencev ni drugih potnikov bo 11. oktobra zvečer odpotovala iz Slovenije v Srbijo. Od tega bo 1200 bivših izseljencev. Udeležence bosta odpeljala dva vlaka, in to eden z Jesenic, drugi pa iz Maribora. Potniki bodo prišli iz 31 slovenskih občin in bodo obiskali svoje gostitelje v 28 pobratenih občinah v Srbiji. Pokrovitelj vlaka iz Slovenije je mariborska TŽV Boris Kidrič. Letošnji vlak poteka ob 40-letnici

izgnanstva številnih naših ljudi v Srbijo, Hrvaško, Nemčijo in drugam, hkrati pa bo ta vlak organiziran na pobudo mariborskega časopisa Večer ob 20-letnici izgnanstva naših ljudi, ko so nemški okupatorji s 14 transporti izgnali iz svojih domov najbolj zavedne Slovence. Leta 1974 je bil pokrovitelj vlaka bratstva in enotnosti predsednik republike maršal Tito.

Letošnja vlaka bosta vozili lokomotivi modrega vlaka. En vlak bo imel 17, drugi pa 6 vagonov. Vlak iz Maribora bo imel

postanke tudi v Celju, gorenjski pa tudi v Ljubljani. Mariborski vlak bo peljal do Kraljeva, jeseniški pa do Titovega Užica.

Številne močne vezi, ki so povezovalе srbske gostitelje in naše izgnance, tako v času okupacije, kakor tudi v povojnem času, se bodo okrepile tudi z nadaljnjim tesnim sodelovanjem in povezovanjem mlajših generacij.

Tudi iz naših krajev se bodo udeležili te manifestacije bivši izgnanci. (tl)

Delo mladinske delovne brigade na Rabu zelo uspešno

Ko smo prispeli na Rab, smo se najprej namestili, nato pa uredili vse potrebno za nemoteno delo. Naslednji dan smo pričeli z delom. Od 9. 9. pa do 20. 9. 1981 smo izkopali približno 240 m dolg kanal, globine okoli 80 cm in širine 45 cm. Vmes nam je nagajalo vreme, tako da nismo mogli delati po planu. Teren, na katerem smo kopali, je zelo težak, saj je predvsem kamnit. Položili in seveda zasuli smo že prvih 100 m cevi. Čistili smo tudi okolico gradbišča in ceste, pri tem pa smo naleteli na težave z domačini, predvsem pri čiščenju cest. V prostem času smo se ukvarjali s športom, največ smo igrali nogomet, tenis in šah. Če je bilo lepo vreme, smo se kopali. Ogledali smo si tudi pokopališče NOB na Rabu. Upravnik doma nam je povedal nekaj zgodovine tega pokopališča in Raba.

Več o našem delu pa bom napisal prihodnjič.

Rado Žagar

Aktivnost mladih

Na seji predsedstva OK ZSMS Hrastnik (26. avgusta) so mladi podali oceno letošnje MPPŠ in ocenili delo mladinskih delovnih brigad. Kritično so spregovorili zlasti o MDB Bratska mesta, za katero so pričeli prepoznati evidentirati mlade, tako da v brigadi ni sodeloval nihče iz te občine. Poleg kadrovske spremembe in obravnave tez Statuta Skupščine občine Hrastnik so imeli še razgovor s predstavniki OO ZSMS TOZD 4 Steklarne Hrastnik. Mladi v tej sredini se zadovoljivo vključujejo v družbeno-politično delo v okviru TOZD kot tudi v okviru delovne organizacije in širše. Povprečna starost zaposlenih v tej TOZD je okoli 30 let in kar 36 mladih deluje v OO ZSMS. Pred kratkim so se mladi v tej sredini uprli nepravilnemu normiranju. Opozoriti pa še velja, da v tej DO še vedno veliko bolje od OO ZSMS po TOZD dela koordinacijski svet ZSMS.

29. avgusta je OO ZSMS Zagorje-center organizirala v sodelovanju z KS Jože Marn lokalno MDA na Kosovelovi ulici, kjer

so kopali kanal za električno razsvetlavo. Pri delu pa so jim pomagali tudi sami krajani.

V mesecu juliju in avgustu so potekala dela na izgradnji košarkarskega igrišča pri domu RŠC v Kisovcu, ki so ga izročili svojemu namenu 1. septembra. Dela na igrišču so opravili sami mladinci s prostovoljnim delom ob koncu tedna.

Člani predsedstva OK ZSMS in predsedstva KMD Zagorje so se odločili, da v mesecu septembru izvedejo obiske po OO ZSMS v združenem delu z namenom, da ugotovijo organizacijsko učinkovitost delovanja mladine. Upajo, da bodo lahko rezultate posredovali že na volilni-programski konferenci, ki bo v prvih dneh meseca oktobra.

Petčlanska komisija predsedstva RK ZSMS je bila 8. septembra na obisku v Premogovniku Hrastnik in Steklarni. Po ogledu so se z mladimi pogovarjali o njihovem delu in problemih.

Istega dne je predsedstvo OK ZSMS Hrastnik organiziralo posvet s predsedniki OO ZSMS, kjer so se pogovarjali o organiziranju mladine v izrednih razmerah. Beseda pa je zatem tekla še o pripravi na 11. kongres ZSMS in skupščinskih volitvah.

Mladi pa so sprožili tudi postopek evidentiranja mladih za odgovorne funkcije v ZSMS, kajti mesec april se naglo približuje in z njim volilno-programska konferenca OK ZSMS Hrastnik.

3. septembra so bili predstavniki OK ZSMS iz Zasavja na obisku v kasarni Heroja Rajka v Celju, kjer so se pogovarjali o pripravah in sodelovanju na vsakoletnem kviz tekmovanju »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti«, ki mora biti v občinskem merilu zaključeno do 30. oktobra, na nivoju regije pa do 15. novembra.

V zagorski in trboveljski občini pa so v mesecu septembru potekale aktivne priprave na volilno programski konferenci OK ZSMS, ki bodo v začetku meseca oktobra.

Z mesecem avgustom so se končale zvezne in republiške MDA, v katerih je sodelovalo 5040 mladih. Vrednost del ocenjujejo na več kot 90 milijonov dinarjev. Čeprav natančnih podatkov o delu še ni, vse kaže, da so bili načrti povsod doseženi, marsikje pa celo preseženi. Za delo brigadirjev smo letos v naši republiki združili 53,5 milijonov dinarjev.

Drago JAMNIK

Udarniški delavnik dalavcev DS SS področja Hrastnik

Po sklepu zbora delavcev smo se delavci DS SS področja Hrastnik odločili, da 19. 9. 1981 opravimo solidarnostni delavnik z namenom, da tudi mi prispevamo svoj delež k izboljšanju proizvodnih in poslovnih rezultatov v DO ZPT.

Vodstvo TOZD Premogovnik Hrastnik nam je omogočilo, da ta delavnik opravimo v jami, pri čiščenju vozičkov. Že sama

misel na delo pod zemljo se je prepletala z nekoliko tesnobnimi občutki, vendar tega nismo pokazali. V delovnih oblekah, z jamsko svetilko, samoreševalcem in seveda z malico, ki je bila ta dan enaka za vse, smo se spustili po glavnem hrastniškem jašku na Zvezno obzorje, kjer nas je že čakala »rajža« krepko zablatenih vozičkov.

Z veliko mero dobre volje smo do 12.30 očistili 52 vozičkov. Čeprav nas je bilo samo petnajst, trinajst žensk in samo dva moška (dva sta ostala v kovinarski delavnici), bi očisti-

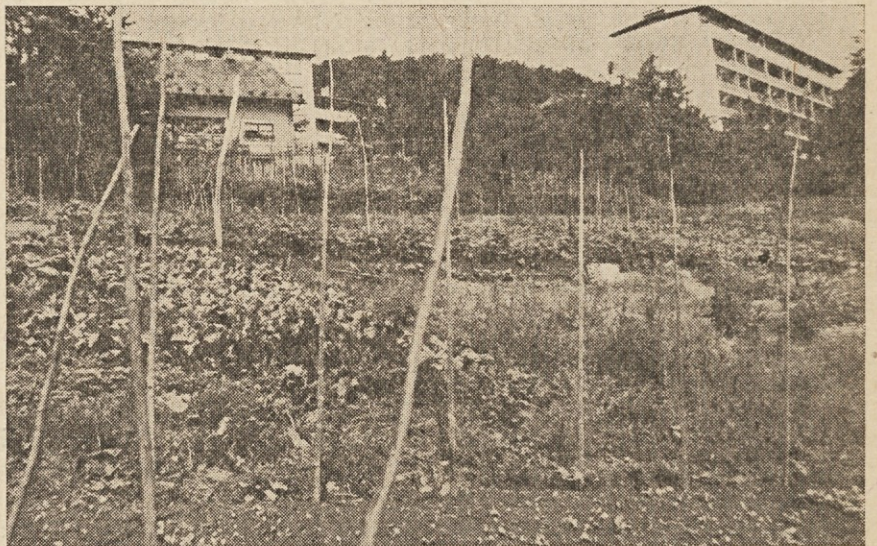
li znatno več vozičkov, če ne bi normalno obratovali na pridobivanju premoga.

Ko smo jamo zapuščali, bi najraje naglas potožila: — Ojej, imam težko glavo, kako me vse boli, pa roke pa noge pa vsaka kost zase, saj za prestajati ni...

Pa smo prestali in eno samo dopoldne je bilo dovolj za spoznanje, da je rudarski kruh, čeprav danes že bel, resnično trd.

Sicer pa, če bo v prihodnosti za takšna dela še zmanjkalo rok — računajte na nas!

(MH)

Situacija z Zadnjih Lazah v Hrastniku, kjer bo v bližnji bodočnosti zgrajen nov dijaški dom. Priprave na postavitve tega doma potekajo že dalje časa, sicer pa posnetek dokazuje, da so rudarji in njihove žene pridni obdelovalci slehernega m² zemljišča.

Foto J. Kirič

Naši delegati v JUGEL-u

JUGEL — Jugoslovanska elektrogospodarska skupnost ima v skupščini in izvršnem odboru svoje delegate tudi iz Slovenije. Iz Slovenije je v skupščini 10 delegatov, hkrati pa tudi 10 njihovih namestnikov. V izvršnem odboru JUGEL-a pa so zastopani trije člani, ki imajo tudi vsak svojega namestnika.

V skupščini zveze jugoslovanskega elektrogospodarstva sta iz DO Termoelektrarna Trbovlje Miro Florjanc kot delegat, Janez Perger pa kot njegov namestnik.

V izvršnem odboru zveze jugoslovanskega elektrogospodarstva pa je Miro Florjanc iz DO Termoelektrarne Trbovlje namestnik enega izmed članov izvršnega odbora iz Slovenije.

odsleji

***** TITOVO VELENJE

Dne 10. oktobra 1981 bodo Velenjčani praznovali svoj občinski praznik. Ob tej priliki bodo poimenovali Velenje po pokojnem predsedniku republike maršalu Titu. Od 10. oktobra dalje bo nosilo naslov svojega kraja — Titovo Velenje.

Skupni temelji načrtov revirskih občin

V aprilu t.l. so vse tri revirske občinske skupščine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, skupnost revirskih občin Trbovlje, medobčinska gospodarska zbornica revirskih občin, medobčinski svet zveze sindikatov revirskih občin, medobčinski svet SZDL revirskih občin, medobčinski svet ZSMS revirskih občin in Ljubljanska banka — Temeljna banka Zasavje sklenile družbeni dogovor o skupnih temeljih planov občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi za srednjeročno obdobje 1981-1985.

Podpisnice tega dogovora so se obvezale, da bodo skupno reševale vprašanje družbenega razvoja preko samoupravnega delegatskega sistema s sporazumevanjem in dogovarjanjem ter družbenim planiranjem za pospeševanje uravnovešene rasti v zasavski regiji. Ta dogovor poleg uvodnih ugotovitev vsebuje tudi poglavja o okvirnih ciljih družbenoekonomskega razvoja zasavske regije, skupnih nalogah družbenoekonomskega razvoja in končnih določbah. Zajeta so posamezna področja; kmetijstvo in preskrba prebivalstva, gozdarstvo in lesna industrija, energtika, industrija in gradbeništvo, drobno gospodarstvo, trgovina, gostinstvo in turizem, infrastruktura, promet, urejanje prostora in varstva okolja, ureditev spominskega parka na Čebinah, raziskovalna dejavnost, informativna dejavnost, vzgoja in izobraževanje, kultura, telesna kultura, socialno skrbstvo, zdravstveno varstvo, usklajevanje tekoče politike socialnega varstva, splošni ljudski odpor in družbena samozaščita, razvoj krajevnih skupnosti, medobčinske službe ter usklajevanje aktivnosti in programov mladinskih delovnih brigad za potrebe regije.

Ob občinskem prazniku občine Zagorje je skupina gostov iz Aleksinca obiskala rudarje v jami Kisovec. Spremljali so jih predstavniki zagorske občine.

Foto L. Vozelj

Iz družbenega dogovora lahko povzamemo ugotovitev, da premogovništvo predstavlja strateško dejavnost širšega družbenega interesa, zato udeleženske podpisa tega dogovora ugotavljajo, da je obseg razvoja premogovništva in zagotavljanje pogojev za nadaljnji razvoj predmet dogovarjanja, sporazumevanja in združevanja sredstev, predvsem v ustreznih panogah v interesnih skupnostih in v respubliki. Iz dogovora povzemamo nedvoumno odločitev, da bodo podpisnice dogovora enotno nastopale pri urejanju odnosov med slovenskim elektrogospodarstvom in premogovniki za določitev prednostne investicije TE-TO III, ki naj bi pričela z obratovanjem leta 1986 in izgradnjo toplovodne napeljave, ki bo oskrbovala in zadovoljevala potrebe gospodarstva in prebivalstva. Podpisnice nadalje podpirajo pospešitev priprav in izgradnjo verige pretočnih savskih elektrarn na našem območju Litija, Renke, Trbovlje in Suhadol. Podpisnice bodo vztrajale tudi na nadaljnjem dogovarjanju dohodkovnih odnosov v okviru ISE, pa tudi znotraj SOZD REK EK.

Dogovor zajema prednostni program na področju izgradnje infrastrukturnih objektov,

in to v prvi vrsti toplifikacijo, ki je povezana z začetkom obratovanja TE-TO III v letu 1986. Razvoj toplifikacije bo potekal po posameznih etapah. Poleg Hrastnika, Trbovelj in Zagorja bo proučila možnost toplificiranja iz trboveljske TE-TO III tudi občina Litija.

Dogovor ugotavlja, da je prednostnega značaja izgradnja zasavske ceste na odsekih Zagorje — Radeče in Ribče — Hotič na ožini Mole. Skupnosti za ceste bodo srednjeročno in dolgoročno programsko opredelile pogoje in možnosti za izgradnjo cestnih odsekov Trbovlje — Prebold, rekonstrukcijo in izboljšavo cest: Zagorje — Trojane, Hrastnik — Šmarjeta, Trbovlje — Čeče — Hrastnik, Izlake — Moravče, Trbovlje — Čebine, — Vrhe — Podmeja, Vrhe — Čemšenik — Trojane, Trbovlje — Slačnik — Zagorje.

Podpisnice dogovora so se odločile, da bodo podprle prednostno realizacijo investicije v avtomatsko telefonsko centralo za medkrajevni promet in razširitev rajonskih ATC pri PTT.

Posebno poglavje govori o ureditvi spominskega parka na Čebinah. Gre za preureditev Barličeve hiše v muzejski objekt, izgradnjo potrebnih spremljajočih objektov ter

cestnih povezav, vsebinskim povezovanjem objekta v razne programe itd.

Zasavski računski center bo predstavljal temelj nadaljnega hitrejšega razvoja informatike v revirjih. Radio Trbovlje ima prav tako revirski značaj, zato ga bo treba podpirati v vseh pogledih. Za celovitejše informiranje pa si bodo podpisnice dogovora prizadevale ustanoviti revirsko glasilo in uskladičiti pristop k organiziranju in financiranju obveščanja.

Prepričani smo, da nam bo uspelo do konca tega srednjeročnega obdobja v celoti izvesti vse, kar smo zapisali v temeljni družbeni dogovor. (tl)

Združevanje sredstev ZA POSPEŠEVANJE IZVOZA

V začetku t. l. je bila v teku akcija pri interesnih skupnostih družbenih dejavnosti, v kateri so obravnavali predlog družbenega dogovora o načinih zagotavljanja in usmerjanja dela družbenih sredstev za pospeševanje izvoza v letu 1981. Obravnava je bila končana in sklep sprejet na skupni izredni seji zborov skupščin vseh samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, v Trbovljah dne 11. septembra v gledališki dvorani Delavskega doma.

Udeleženci tega dogovora so ugotovili, da je izvrševanje dogovorjenih nalog na področju izvoza v skladu s sprejetim družbenim planom in resolucijo o družbeno-ekonomski politiki in razvoju Slovenije v letošnjem letu temeljnega pomena za družbeno reprodukcijo, in da je za pospeševanje izvoza potrebno zagotoviti ustrezna dodatna družbena sredstva.

Na področju Trbovelj so posamezni podpisniki družbenega dogovora s podpisom tega dogovora zagotovili družbena sredstva v skupnem znesku 14 mi-

lijonov 020.000,00 din iz svojih prihodkov v letu 1981.

Posamezni podpisniki bodo zagotovili sredstva v štirih mesečnih obrokih do konca tega leta, skupno naslednje zneske:

	din
— izvršni svet skupščine občine Trbovlje	326.000,00
— SIS s področja družbenih dejavnosti	10.004.000,00
— SIS s področja komunalnega in stanovanjskega področja	3.020.000,00
— skupnost za izgradnjo družbenih objektov	540.000,00
— SIS za varstvo pred požarom	130.000,00

Posamezne interesne skupnosti bodo iz svojega prihodka v letošnjem letu prispevale naslednja sredstva:

	din
— zdravstvena skupnost	3.974.000,00
— skupnost otroškega varstva	2.000.000,00
— skupnost socialnega skrbstva	2.000.000,00
— izobraževalna skupnost	1.000.000,00
— raziskovalna skupnost	300.000,00
— kulturna skupnost	290.000,00
— telesno-kulturna skupnost	240.000,00
— skupnost za zaposlovanje SKUPAJ	10.004.000,00
— komunalna skupnost	2.700.000,00
— stanovanjska skupnost	170.000,00
— stavbno zemljiška skupnost SKUPAJ	150.000,00 3.020.000,00

Obveznosti ostalih uporabnikov družbenih sredstev smo že navedli v tem sestavku.

Obveznosti občin za pospeševanje izvoza

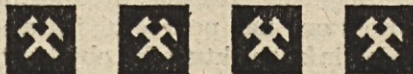
Dne 24. julija 1981 je bil v Ljubljani podpisan družbeni dogovor o načinu zagotavljanja in usmerjanja dela družbenih sredstev za pospeševanje izvoza. V letošnjem letu bodo podpisniki dogovora zagotovili za te namene skupno 1 milijardo 635 milijonov dinarjev. Od tega zneska bo prispevala SR Slovenija 0,5 % izvirnih proračunskih prihodkov republiškega proračuna za letošnje leto v znesku 42 milijonov din, velik del prispevka bodo prispevale republiške interesne skupnosti družbenih dejavnosti, SISEOT, Gospodarska zbornica Jugoslavije, SDK, Splošno združenje, narodna banka, Ljubljanska banka s svojimi temeljnimi bankami, Zavarovalna skupnost Triglav itd.

Med podpisniki tega družbenega dogovora pa so tudi vse slovenske občine. Vse te bodo zbrale skupaj 1 milijardo 30 milijonov 411.000 din. Občine, na katerih področju leže naše DO oziroma TOZD in DS, bodo po tem dogovoru v letošnjem letu prispevale naslednje zneske:

	din
— Črnomelj	7.632.000,00
— Hrastnik	5.989.000,00
— Krško	15.726.000,00
— Trbovlje	14.020.000,00
— Zagorje	7.298.000,00

Navedena sredstva bo treba odvajati v štirih enakih mesečnih zneskih 15. 9., 15. 10., 15. 11. in 15. 12. 1981.

Družbena sredstva za pospeševanje izvoza bo izvršni svet Slovenije usmerjal na račun interesne skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino. Ta sredstva bodo koristili domači izvozniki pri izvažanju svojih izdelkov.

Vodno gospodarstvo v revirjih

Sprejeti so bili samoupravni sporazumi o usklajevanju planov območnih vodnih skupnosti in temeljih planov.

Območne vodne skupnosti, teh je devet na območju Slovenije, so na temelju javne razprave sprejele samoupravni sporazum o usklajevanju planov območnih vodnih skupnosti in zveze vodne skupnosti Slovenije na temelju skupno usklajenih osnov razvoja vodno gospodarskega razvoja Slovenije za obdobje 1981—1985. Sprejet pa je bil tudi samoupravni sporazum o temeljih plana zveze vodne skupnosti Slovenije za obdobje 1981—1985.

Ker je vodno gospodarstvo Slovenije, posebej pa še vodno gospodarstvo območne skupnosti Ljubljana — Sava, v katero so zajete tudi občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje zelo pomembno za revirje, naj na kratko navedemo, kaj je v tem srednjeročnem obdobju predvidenega v teh dveh osnovnih samoupravnih aktih za naše območje.

Osnovni cilji vodnega gospodarstva kot dejavnika posebnega družbenega pomena so predvsem redno vzdrževanje vodno — gospodarskih objektov in naprav v splošni rabi in vodotokov ter vodno gospodarska dejavnost, nadalje varstvo pred vodno stihijo in erozijo, zagotavljanje in varstvo vodnih količin, zmanjšanje onesnaženosti vode in vodotokov ter urejanje osnovne odvodnje na hidromelioracijskih sistemih. Na temelju sprejetih in objavljenih samoupravnih sporazumov bodo izšli tudi temelji planov območnih vodnih skupnosti za to obdobje. Vodno gospodarstvo v naši republiki bo udeleženo z 0,56 % v porabi družbenega proizvoda Slovenije za srednjeročno obdobje 1981—1985, kar predstavlja po cenah iz leta 1980 skupno 7 milijard 716 milijonov dinarjev vlaganja v vodno gospodarstvo. Potrebna sredstva se oblikujejo iz obsto-

ječih vodnih prispevkov ter odškodnin za vodo in vodno gospodarske storitve.

V Sloveniji je okoli 70 % hribovitih predelov, kjer izvira večina slovenskih vodotokov — rek, potokov, studencev, ipd. Od teh površin je 8.800 km² podvrženih eroziji, 4.000 km² je nestabilnih področij, 1.500 km² je ogroženih površin s snežnimi plazovi, okoli 1.300 ha pa je izrazitih erozijskih žarišč. Pri nas v Sloveniji imamo okoli 10.000 km vodotokov in večjih hudournikov. Povprečna gostota vodne mreže znaša 0,5 km/km².

Prispevki se zbirajo pri območnih vodnih skupnostih, te pa so po obstoječem sporazumu obvezane odstopiti del zbranih sredstev zvezi vodnih skupnosti Slovenije za izvedbo sprejetega programa. Vse vodne skupnosti bodo združevale sredstva v višini 1 milijardo 151,5 milijonov din ali povprečno 14,7 %. Območna vodna skupnost Ljubljana — Sava bo odstopila zvezi vodnih skupnosti Slovenije 28,1 % od zbranega vodnega prispevka v znesku 743 milijonov din.

Zbrana sredstva pri zvezi vodnih skupnosti Slovenije bodo porabljena na območju Pomurja, Dolenjske, Primorske in morda še kje drugje. Iz preostalih sredstev pa je del namenjen tudi za vlaganja v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju pri urejanju potoka Boben, Trboveljščice in Kotredeščice. S področja varstva voda pa so predvidena vlaganja v zvezi s sanacijskimi ukrepi za izboljšanje kakovosti voda v Trbovljah in Hrastniku. V tej zvezi sanacijski ukrepi v Trbovljah in Hrastniku predvidevajo odpravo mokre separacije premoga, čiščenje tehnoloških odplak v Trbovljah in spremembo tehnologije in čistilne naprave za tehnološke odplake v Tovarni kemičnih izdelkov v Hrastniku. Izvedba teh ukrepov bo zagotovila bistveno izboljšanje kakovosti Trboveljščice in Bob-

na, s tem pa tudi Save, ki je pod izlivom obeh pritokov v najslabšem razredu. Celotna sanacija zagotavlja odpravo anorganskega onesnaževanja kar je nujno zaradi predvidene gradnje energetskih stopenj, to je hidroelektrarn na Savi in možnosti ponovne rabe savske vode na nizvodnih objektih. Ta program del je vsebovan v samoupravnem sporazumu zveze vodnih skupnosti Slovenije.

Območna vodna skupnost Ljubljana — Sava pa je za leto 1981 predvidela v svojem načrtu vodnogospodarskih del naslednja dela na območju revirskih občin:

— občina Hrastnik: za urejanje hudournikov je predvidenih 4 milijone 71.000 din in to za ureditev Brnice nad industrijsko cono, Bobna v Čečah pri združenem domu, za drobna vzdrževalna dela na Bobnu in za drobna vzdrževalna dela na Brnici.

Določena sredstva so predvidena tudi za izdelavo načrta za ureditev potoka na levem bregu pri novi transportni postaji. Iz naslova varstva kvalitete voda pa so namenjena sredstva v višini 17 milijonov din kot soudeležba za spremembo tehnologije v kemični tovarni v Hrastniku, s katero bi bistveno znižali onesnaževanje Bobna z odpadnim gipsom;

— občina Trbovlje: Za nadaljevanje regulacije Trboveljščice od Trga revolucije do Kešetovega in za manjša vzdrževalna dela ob Trboveljščici in pritokih bo porabljenih 11 milijonov din. Poleg tega bo angažiranih 2 milijona 500.000 din kot soudeležba za gradnjo črpalne naprave. Gradnja te naprave bo trajala več let. Predvideno pa je tudi 100.000 dinarjev za kritje stroškov pri ugotavljanju perečih problemov onesnaževanja Save. Kompletni program prečiščevanja v trboveljski industriji oziroma izvedbo naloge bo sofinancirala tudi Komunalna skupnost Trbovlje;

Forte Karel - Marko

Gestapo v Trbovljah

(Prispevek za zgodovino NOG v Trbovljah)

(5. nadaljevanje)

V letu 1945 se v izpostavi v Trbovljah, razen zmanjšanja, ni kaj bistveno spremenilo. Od začetka februarja je posle šefa prevzel dotedanji namestnik Gielke Walter, njegovo mesto pa je prav od takrat prevzel tudi SS Hauptscharführer in kriminalistični sekretar Markl Fritz. Ob koncu 1944. leta je prišlo tudi do združitve izpostave z izpostavo SD.

Dne 4. 5. 1945 so pretežni del arhiva zažgali, nekaj vrednejših dokumentov so odpeljali v Avstrijo. Definitivno se je izpostava umaknila 7. maja 1945. En del uradnikov je padlo v roke naši varnostni službi, med njimi dolgoletni šef izpostave Kramhöller in zloglasni domačin Rudolf Jaklič, tolmač in pretepač v zaporih.

Delo izpostave gestapa z mrežo vohunov

Gestapo si je takoj od svoje ustanovitve v Trbovljah prizadeval, da se dokoplje do svoje popolnoma nove informativne mreže, da bi lahko zadostil nalogam boja proti NOG. Za te namene se ni mogel posluževati prejšnjih agentov nemške obveščevalne službe, ki so se že legalizirali in prevzeli pomembne položaje niti funkcionarjev Štajerske domovinske zveze. Svoje prve zaupnike so si varnostni organi pridobili iz vrst ljudi, ki so iz koristoljubja ali iz kakšnih drugih negativnih razlogov sami prijavljali posamezne ljudi ali skupine, da subverzivno delujejo oziroma da so sovražno razporejeni do okupatorja. Takšne prijave so običajno prihajale do gestapa posredno, preko krajevnih organizacij Štajerske domovinske zveze ali preko orožniških postaj. Gestapu pa so neposredno ponudili svoje sodelovanje le nekateri posamezniki, ki so iz politično-ideoloških razlogov nasprotovali Osvobodilni fronti. Vendar je največji del svoje nove agenture izpostava pridobila s pritiskom na aretirane in zaprte politične nasprotnike.

Še pred prihodom izpostave gestapa v Trbovlje so Nemci s policijo okrepili orožniške postaje. Tako se je že 31. julija nastanil v trboveljski orožniški postaji 1. vod 2. čete 72. rezervnega policijskega bataljona tridesetih mož. Dne 12. avgusta pa sta prispela v Trbovlje še dva voda rezervne policijske čete Wien pod poveljstvom stotnika Mechelsa. Ta Mechelsova enota

je imela tudi radijsko oddajno postajo in je do odhoda iz revirjev, v septembru istega leta, partizanom zaplenila 19 pušk, 2 revolverja in 500 nabojev. Orožniški vodja iz Trbovelj je 27. avgusta 1941 javljal:²⁴⁾ »Politična situacija je v industrijskih revirjih še vedno napeta. Radikalni komunisti, ki so pobegnili iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja, se še vedno potikajo po hribih in so v zvezi z drugimi komunističnimi bandami. Z nasiljem, sabotажami, akcijami in širjenjem najbolj neumnih vesti, vznemirjajo vse območje. Močno komunistizirano delavstvo simpatizira z njimi in jim celo pomaga, v najslabšem slučaju formalno, ter jih o policiji pravočasno obvešča, da lahko pobegnejo iz svojih skrivališč. Pomnožene policijske patrulje so jim stalno za petami, tako da je bilo nekaj banditov ranjenih ali zajetih, ko so se vrnili domov. V nekaj primerih so morali na hitro zapustiti svoja skrita taborišča in pustiti orožje, ki ga je nato policija zaplenila.«

Tako se je zgodilo s Hohkrautovo četo, ki so jo 20. avgusta zaradi izdajstva obkolili. Med bojem so jih razbili. Nekaj jih je pozneje odšlo na Dolenjsko in so se tam vključili v razne partizanske enote, drugi pa so se vrnili čez Savo v Revirje, kjer so nekatere polovili in postrelili (Ivana Kešeta in Jožeta Petriča iz Trbovelj, ki so ju ustrelili 10. oktobra 1941 v Šoštanju). Še pred tem pa so jih Nemci razkropili z napadom na četo pri Šentlenartu, kjer so jih tudi nekaj odkrili in nato ustrelili v celjskem Starem piskru. Eden od njih se je 14. 8. 1981 prostovoljno javil na orožniški postaji v Trbovljah ter med drugim povedal:²⁵⁾ »Jaz sem stanoval do 31. 7. 1941 v Trbovljah, Loke št. 203. Bil sem zaposlen na Vzhodnem revirju kot rudniški delavec. Še pred 31. 7. 1941 me je ponovno pozval Franc Kralj iz Trbovelj, da se moram priključiti skupini, ki pripravlja revolucijo... Kralj mi je tudi rekel, da si ta skupina partizanov prizadeva ujeti nemške vojake, jih pomoriti in se polastiti njihovih uniform, čevljev in orožja... Dne 31. 7. 1941 sem na pritisk Kralja zapustil Trbovlje in se podal čez Klek v komunistični tabor na Čemšeniški. Nekaj sto metrov od taborišča me je pričakal Alojz Ribič, ki me je peljal v taborišče. Ko sem prispel v taborišče, sem se moral predstaviti vodji taborišča Alojzu Hohkrautu... Do 12. avgusta je bilo v taborišču na Čemšeniški 54 komunistov. Četa je vzdrževala stike tudi z bivšimi Sokoli. Za zvezne ljudi nisem zvedel, ker je bila to stroga tajnost. Trenutno se komunistični voditelji Hohkraut, Sergej, Tončka Čečeva in drugi po imenu neznani ljudje

²⁴⁾ Poročilo orožniškega okrožja Trbovlje, arhiv IZDG

²⁵⁾ Zaslišanje Franca Horvata, Revirski muzej revolucije

dogovarjajo o nadaljnjih akcijah. Govorijo, da bodo zbrali vse komuniste v Alpah na Gorenjskem in nato ob določenem času udarili. Kolikor ne bi Nemci prenehali z aretacijami in izseljevanjem, bodo ponoči napadli Trbovlje in uničili vse Nemce in njihove simpatizerje, predvsem pa orožniško postajo...«

Horvat je, kolikor je vedel, še govoril o napadu na Zagorje ter posameznih sabotažnih akcijah.

Poročilo orožniške postaje iz Trbovelj še dodaja, da bodo nadaljnja zaslišanja in preiskave izvedene skupaj s tajno državno policijo (gestapom).

Poročilo žandarmerijske postaje Trbovlje z dne 6. septembra 1941 pa navaja, da so 3. 9. 1941 poslali na teren Horvata s posebnimi nalogami. Oglasil se je v gostilni Zavrašek na Sv. Planini, kjer ga je Zavraškova nahranila, nato pa še poslala do Počivavškovega hotela, kjer sta mu kuharica Ančka Deželak in natakarka Marija Goršek dali nekaj denarja. Nato je srečal še partizana Alojza Ribiča in Toneta Vratanarja. Dogovorili so se za srečanje pri kmetu Kudru — Krvavičniku pri Št. Lenartu. Potem se je vrnil v Trbovlje, kjer so na orožniški postaji napravili načrt, v katerem so sodelovali zaščitna policija iz Zagorja in Trbovelj, orožništvo in pripadnik SD Trbovlje Andorfer. Ob tej akciji so Nemci aretirali Stanislava, Franca, Antona in Cirila Kudra ter Bartolomeja Turnška. Kasneje so aretirali še Dušana Hrena in kmeta Novaka s Kleka, kjer so zbirali gradivo, ki so ga pošiljali iz doline. Prav tako so bile aretirane tudi Zavraškova, Deželakova in Gorškova. Sin Zavraškove Aleksander — Sašo je takrat pobegnil v partizane.

Dušana Hrena in Stanislava Kudra so skupaj s Fortunatom Pogorelčnikom in španskim borcem Francem Drobničem iz Šoštanja, ustrelili 17. septembra 1941 pri Figabirtu v Trbovljah. Tako so se maščevali za ustreljenega vermana Franca Tausla, ki ga je 16. septembra ob pol šestih zjutraj zadela partizanska krogla.²⁶⁾

Z ozirom na vse močnejše narodnoosvobodilno gibanje tudi po ostalih predelih Jugoslavije je šef gestapa Heinrich Müller že 22. oktobra 1941 izdal smernice, s katerimi je jasno določil mesto in vlogo enot varnostne policije in varnostne službe v boju proti narodnoosvobodilnemu gibanju tako proti terenski organizaciji kot tudi proti partizanskim enotam. V začetku razpisa je ugotovljeno, da uporniška gibanja v Jugoslaviji niso delo skupin, ki delujejo nepovezano, pa tudi ne posameznikov, pač pa vodi

²⁶⁾ Lojze Požun: Revirska četa, prispevki za zgodovino delavskega gibanja, izdal Inštitut za zgodovino delavskega gibanja

gverilsko vojskovanje, sabotaže in teroristično dejavnost komunistična partija Jugoslavije, ki jih je tudi organizirala. Ko govori o ciljih NOG, Müller naglaša, da je osnovni namen vezanje nemških enot in preprečevanje ekonomske eksploatacije ozemelj, ki jih je zavojevala Nemčija. Za uničevanje partizanskih enot Müller odreja sodelovanje z nemško vojsko in enotami uniformirane policije (Ordnungspolizei), medtem ko daje pristojnost varnostni policiji za uničevanje terenskih organizacij, z eventualnim sodelovanjem z lokalno policijo. Kot prvenstveno nalogo naroča Müller varnostni policiji »popolno uničenje komunizma in zavarovanje vseh objektov, pomembnih za nemško gospodarstvo.«

Potem ko je v razpisu ⁷⁾ ugotovil »vodilno vlogo KP v osvobodilnem gibanju«, je dal pregled organizacij KPJ in SKOJ. Zahteval je, da se ugotovi kadrovska struktura vodilnih kadrov v KPJ in njene organizacijske oblike. Ta cilj naj bi dosegli z zasliševanjem aretiranih funkcionarjev in z vrivanjem agentov v vrste KP. Poudaril je, da od tega zavisi celotni uspeh akcije proti NOG. Müllerjev razpis je še posebno poudaril pomembnost obveščevalnega dela proti NOG. Posebej zahteva, da je treba na celotnem območju razplesti mrežo zaupnikov gestapa, pri čemer si je treba še posebej prizadevati, da se pridobe ujeti partizani in ljudje, ki so bili aretirani zaradi ilegalne dejavnosti. Tako zgrajena obveščevalna služba naj bi prodirala v ilegalne organizacije in zbirala podatke o organizaciji, njenem delovanju in načrtih. Poročila o splošnem razpoloženju po Müllerjevem mnenju niso bila pomembna. Zahteval je, da je agent v stalnem stiku z ilegalno organizacijo, da bi lahko o vseh njenih namerah do podrobnosti natančno in pravočasno obveščal, s čimer bi lahko tudi pravočasno onemogočali vse njene akcije. Sklicujoč se na eno od svojih prejšnjih okrožnic iz avgusta 1941 Müller zahteva, da mora to delo voditi za to usposobljen referent, da pa zanj hkrati osebno odgovarja tudi šef ustanove.

Kot nadaljnjo nalogo gestapa je Müller predpisal sestavljanje posebnih tiralčnih seznamov vseh oseb, za katere se ugotovi, da so »komunisti, teroristi ali člani bande«. Takšen spisek bi morali poslati vsem ustanovam, ki delujejo proti komunizmu, tako da bi uvedle postopek proti osebam, ki jih ujamejo na svojih operativnih področjih ali pa so bile aretirane pri drugih akcijah. Za preprečevanje sabotažnih akcij je Müller naglasil, da se bodo te nadaljevale še po uničenju glavnih »oporišč«

⁷⁾ K. F.: Nič več strogo zaupno

band, ker se bo tudi potem skušalo preprečiti izvoz surovin in hrane po prometnih poteh. Še posebej pa je Müller opozoril, da se gibanja v Jugoslaviji ne more zatreti samo s široko zasnovanimi »očiščevalnimi akcijami«, ampak le s skrbno pretehtanim delom, ki ima za cilj uničenje vodstva KPJ in vdore v pokrajinske, okrožne, okrajne in mestne komiteje partije. Potrebno je prav tako uničevati zvezo med bandami in ilegalnimi centri, od koder dobivajo stalno pomoč in iniciativo.

Na zaključku razpisa je Müller zahteval aretacijo vseh oseb, ki so znane kot komunisti, ne glede na to ali so v ilegalnem delu aktivni ali ne. Prav tako je zahteval aretacijo tistih oseb, za katere sumijo, da pripadajo komunističnemu gibanju ali da z njim simpatizirajo. V zvezi s tem je zahteval natančna mesečna poročila, iz katerih naj bi bilo razvidno ali je gibanje v upadanju ali porastu, kakšni ukrepi so bili podzvzeti, koliko je aretiranih funkcionarjev iz posameznih komitejev, na katerih mestih so se povezali obveščevalci in koliko je bilo izvršenih »komunističnih sabotaž«. Razpisu primerno je bilo tudi obnašanje nemškega varnostno-policijskega aparata v Sloveniji in posebej na Štajerskem.

Z nasiljem nad partizanskimi dezserterji, kot je bil v našem primeru Horvat, in kasneje z ujetimi partizani, takšen primer je Kos Draga — Draža in Jelen Ivana — Miloša, so v zaporih omehčali nekatere, da so klonili.

Naj na tem mestu opozorim na osnovno kategorizacijo mreže, ki je bila običajna v nemški varnostni policiji. To so bili Hauptvertrauensmann — glavni zaupnik. Ta je imel zvezo tudi z drugimi zaupniki gestapa. Nadalje je bil najbolj razširjen pojav V-Mann (Vertrauensmann) ali agent — zaupnik. To so bile osebe, ki so bile v neposrednem stiku s sovražnikom, pri čemer je bilo zelo pomembno, kako jih organ, s katerimi je imel zvezo, vodi, kako se z njimi sestaja in kako glede na akcije, ki so sledile (aretacije), ostanejo prikriti. Ti bi morali tudi po eksekutivnih operacijah nadaljevati svojo dejavnost pod okriljem sovražnika. Druga kategorija so bili tako imenovani W-Gewährsperson — informatorji, ki so glede na svojo delovno mesto, kot vrtnarji v hotelih, prometniki, gostinško osebje, logarji, cestarji, lahko dajali informacije. Tretjo kategorijo (A-Aufklärer-Erkunder) — izvidnike so v glavnem angažirale izpostave in oporišča gestapa. Opravljali so izvidniške obhode proti partizanom, sledili njihovim premikom, kurirskim potem ter odkrivali njihova taborišča. Preverjeni izvidniki so spotoma obiskovali tudi ostale zaupnike gestapa in od njih prejemale poročila. Mnogokrat so se gibali tudi kot

preoblečeni partizani in so jih ljudje zaradi teh provokacij in izdaj (večinoma so bili partizanski dezerterji) imenovali »raztrganci«.

V zvezi z vsemi tremi kategorijami so strokovnjaki varnostne policije izdelali posebna navodila, ki so obravnavala področje dela z agenturo. To področje dela so poimenovali *Gegnernachrichtendienst-obveščevalna služba* proti nasprotniku, skrajšano GND, »ki obsega obveščevalno dejavnost državne policije na notranjepolitičnem in protiobveščevalnem področju, tj. odkrivanje posameznih sovražnikov države, njihove dejavnosti, organizacije, zvez in odnosov, predvsem pa obveščevalno dejavnost proti bandam in OF«. Zato naj bi bila najučinkovitejše sredstvo »sistematsko zgrajena obveščevalna mreža, ki se mora zavedati svojega cilja in ki mora pokrivati vse nasprotnike in vse sovražne kroge«.

Posebej so naglašali, da je treba z agenti — zaupniki najpazljiveje ravnati in skrbeti zanje, »da bodo v istem obsegu zainteresirani za svoje delo«. Na sodelavce kategorij V in W, ki v glavnem ali izključno delajo za denar, je treba gledati s potrebno opreznostjo, pa tudi v primerih, ko so že dali preverjene in zanesljive podatke, ker je pri njih najpogostejše vzpodbuda za delo želja po denarju. »Želeti bi bilo, da agenti V in W kategorije delajo iz prepričanja, ker bi tako bila njihova poročila najkoristnejša«.

Nagrade so izplačevali iz posebnih sredstev varnostne policije, o čemer so vodili najstrožjo evidenco.

Izvidnikom, ki so jih pošiljali na izvidniške patrole proti partizanom, so dajali za vsak dan po 10 mark, kadar pa niso bili na terenu, so prejeli 6 mark. Dajali so jim tudi ustrezne potrošniške bone, predvidene za vojne razmere.

Iz razpoložljivega arhiva, zaslišanj ujetih gestapovcev, med njimi šefa Kramhöllerja in tolmača Jakliča, je mogoče sklepati, da je bilo delo z agenturno mrežo v določeni meri površno, posebno glede na predpise o konspirativnosti. Tako je zaradi prehitrih aretacij in drugih ukrepov prišlo do kompromitiranja in do izgube zvez z agenturo. Zelo pogosto so pripadniki narodnoosvobodilnega gibanja odkrivali zaupnike zaradi tega, ker so se organi gestapa s posamezniki sestajali na javnih mestih, v gostilniških lokalih ali pa celo na uradu gestapa. Mnoge zaupnike so dekonspirirali tako, da so jih uporabili na soočenjih z aretiranimi pripadniki narodnoosvobodilnega gibanja.

Takšnemu delu z agenturo so ustrezali tudi rezultati. Odkrivanja terenskih organizacij v večini primerov niso bila rezul-

tat dobro načrtovanega obveščevalnega dela z zaupniki, ampak bolj rezultat aretacij in nato zaslišanj v zaporih, ki so jih spremljala zverinska mučenja, pri katerih se je zlasti »odlikoval«¹ že omenjeni Jaklič, ki je bil po osvoboditvi sojen pred vojaškim sodiščem in usmrčen. Izpostava tudi ni kontrolirala objektivnosti zaupniških poročil in prijav.

Referat IV N, ki je odgovarjal za delo z zaupniki, je bil pristojen tudi za delo z izvidniki, ki so bili v glavnem ujeti partizani ali dezertarji: Drago Kos, Ivan Jelen, Polak, Gračner in slični. Nekateri nekompromitirane izvidnike, ki so jih izbrali na terenu, pa so pošiljali tudi kot vrinjence v partizanske enote z nalogo, da so poročila o partizanskih enotah oddajali na posebej določenih javkah. Pretežno večino teh vrinjencev so partizani odkrili in likvidirali. Neuspeh je doživel tudi poskus trboveljske izpostave z vrivanjem svojih agentov — sovjetskih ujetnikov. Izpostava se je v letu 1943 poslužila že preverjenega agenta gestapa v Gradcu, sovjetskega poročnika Valentina Melnika, ki se je pridružil dvema drugima sovjetskima ujetnikoma, ki sta se dogovorila, da gresta v partizane. Urejeno je bilo, da se »jim omogoči«² pobeg. Kamion, ki ga je preskrbel gestapo v Gradcu in ga je vozil neki litvanski pomožni policaj (HIPO — Hilfspolizei), je »slučajno«³ zastal v bližini taborišča vojnih ujetnikov Murfeld pri Gradcu in je bil »namenjen«⁴ v Ljubljano. Odpeljali so se do bližine Hrastnika, kjer so krenili v gozd. Melnik je imel nalogo povezati se s partizani v okolici Trbovelj s tem, da se predstavi kot sovjetski oficir, ki je pobegnil iz ujetništva. Ko si bo pridobil potrebno zaupanje in dobil ustrezen položaj, naj se na primeren način poveže s pristojnimi nemškimi oblastmi. V zvezi s tem je bilo dano strogo zaupno povelje vsem izpostavam Gestapa in so bili osebno obveščeni poveljniki orožniških postaj, da so dolžni v primeru, če se pojavijo ti trije ujetniki obvestiti najbližjo ustanovo gestapa, ki bo obvestila referat IV N pri izpostavi. Orožništvu je bilo prepovedano zasliševati tiste, ki so se vračali iz partizanskih odredov. Partizani so celotno operacijo pravočasno odkrili in o tem obvestili nadrejene. Oblastni komite za severno Slovenijo je v svoji okrožnici obvestil OK KPS v Mariboru, kar pa so Nemci ob neki preiskavi julija 1944 v Mariboru dobili v roke. V okrožnici je oblastni komite svetoval, da se s pridobivanjem sovjetskih ujetnikov še počaka, ker obstoji nevarnost, »da se na tak način vrivajo gestapovski agenti«⁵.

Veliko podatkov je varnostna policija v Trbovljah dobivala preko SD, in to od funkcionarjev v raznih podjetjih in ustanovah, ker je večina le-teh že prej sodelovalo s SD. Vsi ti bi

na mestih, kjer so bili, morali splesti lastno mrežo svojih sodelavcev, ki naj bi jih obveščali o pojavih, splošnem razpoloženju, pa tudi o odporiškem gibanju. Vendar pa vse te institucije in posamezniki niso imeli neposrednega stika s partizani, na terenu pa so zadevali le na periferijo odporiškega gibanja.

Posebno karakteristiko obveščevalnemu delu izpostave je dajalo njeno tesno sodelovanje z vodstvenimi organi industrijskih podjetij, predvsem z direkcijo rudnika, ki je obveščala gestapo o vsem, kar je zvedela od svojih lastnih zaupnikov. Nekateri od teh funkcionarjev so bili tudi sami sodelavci gestapa. Posebej je treba s tem v zvezi naglasiti najtesnejše sodelovanje z Werkschutzom (obratno zaščito). Poveljnik Benezeder je bil neposredni zaupnik izpostave, ki je pomagal predvsem v boju s sabotazho in v dajanju pomoči zaupnikom in izvidnikom gestapa, ki jih je tudi formalno vodil na listi osebja Werkschutza.

Werkschutz je bil po vsej Sloveniji enotno organiziran. Njegova osnovna naloga je bila zavarovanje podjetij, proizvodnje in vzdrževanje reda. V strokovnem pogledu je bil podrejen tako organom Abwehra²⁸⁾, kot varnostnim organom — gestapu. Pripadniki Werkschutza so bili strokovno instruirani v protiobveščevalnem delu.

Poveljstvo Werkschutza je za učinkovitejše delovanje vodilo posebne kartoteke: A (Ausländer — inozemci), v katero so bili vpisani delavci in nameščenci podjetja — tuji državljani; Ü (Überwachung) nadzor, kartoteka v katero so vnesli vse delavce in nameščence, ki so bili na kakršenkoli način osumljeni, osebe, ki so dalj časa prebile v inozemstvu in osebe, ki so večkrat menjale delovno mesto; P (politische) — politična kartoteka, v katero so vnesli delavce in nameščence, ki so bili politično sumljivi; W (Warn) — svarilna kartoteka — v katero so vnašali imena oseb, katerim je bil prepovedan vstop v podjetje. Werkschutz je namreč vodil strog nadzor nad obiskovalci podjetja.

Sicer pa so bila podjetja dolžna vsak izostanek delavcev in nameščenцев z dela, ne glede na to, kakšnega značaja je bilo podjetje, javiti gestapu preko najbližje policijske ali orožniške postaje. Za to so bili odgovorni direktorji in vodje obratov.

²⁸⁾ Abwehr (obramba), nemška vojaška obv. služba. Šef od 1935-1944 admiral Canaris. Himmler ga je obtožil veleizdaje in je bil 1944. leta obešen. Po tem so bile službe Abwehra skoraj v celoti vključene v RSHA kot Militärämt.

— občina Zagorje: Za urejanje Medije pri avtobusni postaji in za vzdrževalna dela na Mediji in pritokih nad Dolenjo vasjo do železniškega mostu in vzdrževalna dela na dveh mestih pod jezom rudniške separacije, nadalje v Kisovcu, Orehovici in v Izlakah, Šklendrovcu in Brišah je predvideno skupno 2 milijona 200.000 dinarjev. Predvidena pa so tudi določena sredstva za izdelavo tehnične dokumentacije za vzdrževalna dela na Mediji in Orehovici. Nadalje je na Mediji predvidena ureditev 650 m potoka v vrednosti 6 milijonov dinarjev. Na področju te občine bo angažiranih še nadalje 6 milijonov 400.000 din kot prispevek za nadaljnjo soudeležbo pri sofinanciranju programa izgradnje centralne črpalne naprave v Zagorju.

Finančni načrt območne vodne skupnosti Ljubljana — Sava za letošnje leto predvideva prihodkov v višini 510 milijonov 463.097,70 din, odhodkov pa imajo prav toliko.

Še nekaj podatkov o realizaciji srednjeročnega načrta Ljubljana — Sava 1976—1980.

Pregled združenih sredstev kaže, da se je v naših občinah zbralo v tem obdobju:

- na področju Hrastnika 18 milijonov 847.655,90 din
- na področju Trbovelj 54 milijonov 325.520,45 din
- na področju Zagorja 18 milijonov 216.049,10 din

Za redno vzdrževanje na nižinskih vodotokih pa je bilo porabljenih na področju Hrastnika 3 milijone 990.974,60 din, na področju Trbovelj 20 milijonov 474.099,70 din, na področju Zagorja 12 milijonov 934.708,15 din.

Za redno vzdrževanje na hudoznikih je bilo porabljenih v prejšnjem srednjeročnem obdobju na področju Hrastnika 11 milijonov 843.003,00 din in na področju Trbovelj 1 milijon 546.925,50 din.

Vrednost investicijskih objektov je znašala v prejšnjem srednjeročnem obdobju na področju Trbovelj za regulacijo Trboveljščice 991.569,45 din in na pod-

V teku so obsežna regulacijska dela na potoku Trboveljščica na Trgu svobode, neposredno ob stari rudarski stanovanjski koloniji Njiva.

Foto A. Bregant

ročju Zagorja za regulacijo Kotredeščice 5 mio 590.000,00 din.

Za varstvo voda oziroma vodnih količin, to je za oskrbo z vodo, je bilo na področju Hrastnika vloženih 2 milijona 500.000 din za kaptažo vodnih virov, na področju Trbovelj za vodovod in sondiranje črpališča pri železniški postaji ter vodovod Šklendrovec skupno 9 milijonov 490.000,00 din, na področju Zagorja pa za izdelavo rezervoarja v Šemniku 2 milijona 100.000,00 din.

Za varstvo kvalitete voda, to je za urejevanje kanalizacije in izdelavo črpalnih naprav pa je bilo na področju Trbovelj za kolektor angažiranih 4 milijone 610.000,00 din. Na področju Zagorja pa za črpalno napravo ob Kotredeščici 4 mio. 41.000,00 din.

Vseh sredstev je bilo v srednjeročnem obdobju 1976—1980 iz območne vodne skupnosti Ljubljana — Sava vloženih na področju Hrastnika 18 milijonov 333.977,60; na področju Trbovelj 37 milijonov 112.594,65 in na področju Zagorja 24 milijonov 665.708,15 din.

Pri vzdrževanju vodotokov in gradnji novih potočnih korit je bilo v preteklem obdobju opravljenega precej dela, prepričani pa smo, da bodo z enako, ali še večjo intenzivnostjo z deli nadaljevali tudi v tem srednjeročnem obdobju. (tl)

NEKAJ PODATKOV

O ELEKTROGOSPODARSTVU SLOVENIJE

Dne 10. avgusta t. l. je v Mariboru na sedežu elektrogospodarstva potekal razgovor s predsednikom republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Vincom Hafnerjem in njegovimi sodelavci. Generalni direktor SOZD EGS je navzoče seznanil z organizacijo elektrogospodarstva in poslovanjem v I. polletju t. l. Razpravljali so še o problematiki izvajanja investicijske politike v letošnjem letu ter uveljavljanju družbeno-ekonomskih odnosov v elektrogospodarstvu in organiziranju na podlagi določil zakona o združenem delu. Iz tega razgovora povzemamo nekaj najpomembnejših podatkov, ki jih je poročevalec posredoval navzočim.

V SOZD EGS je vključenih 14 delovnih organizacij z 80 TOZD, dve rudarski delovni organizaciji s 23 TOZD, tri delovne organizacije za proizvodnjo hidroelektrične energije in prenosa z 21 TOZD, štiri delovne organizacije za proizvodnjo termoelektrične energije z 11 TOZD in 25 TOZD organiziranih v petih delovnih organizacijah distribucije. Posebej pa

je organizirana še interna banka EGS.

Doseženi skupni prihodek, izražen v specifični vrednosti v letu 1980, je znašal 114,40 par na kWh, izgube so za 6,3 % manjše od planiranih.

Stroški električne energije na kWh po posameznih dejavnostih v letu 1980:

hidroelektrarne

22,49 pare na kWh

termoelektrarne

126,30 pare na kWh

prenos

6,11 pare na kWh

distribucija

33,33 pare na kWh

Stroški za hidroenergijo v prvem polletju leta 1981 znašajo 38,20 para na kWh za termoenergijo v prvem polletju leta 1981 znašajo 164,68 pare na kWh.

V elektrogospodarstvu Slovenije je zaposlenih preko 7.000 delavcev skupaj s stransko dejavnostjo, okoli 6.000 pa jih je samo na osnovi dejavnosti proizvodnje, prenosa in distribucije električne energije. V obeh premogovnikih pa je prav tako zaposlenih okoli 7.000 delavcev. Tu sta všteta Rudnik lignita Velenje in Zasavski premogovniki.

V letošnjem prvem polletju so znašale potrebe po energiji 4.210 GWh in so bile pokrite. Po planu naj bi se poraba gibala v višini 5.320 GWh, kar pomeni, da je bila dejanska poraba za 2,5 % manjša kot je bilo predvideno, vendar pa je za 3 % večja kot v lanskem prvem polletju.

Proizvodnja TE je bila v letošnjem I. polletju manjša za 14 % od predvidene, proizvodnja HE pa je bila skoraj v skladu s planom — 99 %. Odstopanja pa so pri uvozu električne energije in je znašal indeks 156, kar pomeni 56 % večjo nabavo od predvidene, predvsem zaradi varčevanja s premogom. Stroški so se temu ustrezno povečali, ker so fiksni stroški TE enaki ne glede na to, če proizvajajo električno energijo ali ne.

Udeležba v razporejenem skupnem prihodku za I. polletje

1981 je znašala: DEM 9,9 %, SEL 3,4 %, SENG 3,5 %, TEB 2,3 %, REK Velenje (RLV+TEŠ) skupaj 44,0 % (od tega RLV 26,4 %, in TEŠ 17,6 %), REK EK 10,3 %, (od tega ZPT 5,7 % in TET 4,6 %) TOL 5,3 % in pet delovnih organizacij distribucije 21,3 %.

V slovenski proizvodnji električne energije v I. polletju 1981 pa so udeleženi: DEM 34,9 %, celotne proizvodnje, SEL 1,6 %, SENG 3,4 %, TEB 0,5 %, TEŠ 48,4 %, TET 7,1 % in TOL 4,1 %.

V EGS pričakujejo, da se bo v zadnjem trimesečju letos situacija glede dohodka popravila tako, da bi dosegli na ISE dogovorjenih 12.760 milijonov dinarjev dohodka. Odhodki pa se znatno povečujejo predvsem zaradi nabave električne energije v drugih republikah in povečanih cen premoga v drugih republikah za okoli 40 %.

Goste so seznanili tudi o drugih visokih stroških.

Precejšen del razprave je bil namenjen analizi izvajanja plana graditve elektroenergetskih objektov v letošnjem letu. Izvajanje tega plana poteka v prvem letu tega srednjeročnega obdobja v izjemnih okoliščinah, ker ni veljaven samoupravni sporazum o graditvi elektroenergetskih objektov za to srednjeročno obdobje. Zato so bile potrebne druge rešitve, sprejete z dogovorom. Poseben problem predstavlja tudi pomanjkanje sredstev za jedrsko elektrarno v Krškem, rudnik in TE Ugljevik, HE Solkan, HE Mavčiče, RUŽV in prenos ter distribucijo.

Razprava pa je potekala tudi o skupnem prihodku in pripravljanju novega samoupravnega sporazuma, o vzdrževanju naprav, organiziranosti prenosa in EGS, finančnem poslovanju, pokrivanju izgub, združevanju amortizacije, osebnih dohodkih, tehnološki, tehnični in ekonomski povezanosti elektrogospodarstva, pokrivanju potreb po električni energiji, republiški energetski skupnosti, obstoju dveh REK-ov, povezovanju z elektroenergetskim sistemom drugih republik, pripravi na prob-

lemsko konferenco ZK elektrogospodarstva, čimprejšnji vključitvi jedrske elektrarne Krško v energetske sistem, ipd.

Tovariš Hafner je ugotovil, da je bil razgovor koristen in da bo brez dvoma pripomogel k nadaljnjemu sodelovanju in razreševanju nastopajočih problemov.

Nova stanovanja za upokoјence

Društvo upokoјencev Trbovlje je že pred meseci začelo akcijo za zgraditev novih stanovanj na območju Kolonije 1. maja v Trbovljah namensko za upokoјence. V ta namen je društvo imenovalo poseben koordinacijski odbor. Ta je, v sodelovanju s projektanti in financirji pripravil projekt, katerega naj bi začeli izvajati že 1. avgusta letos. Žal pa so se dela precej zavlekla, predvsem zavrlo tega, ker ni bilo mogoče pravočasno izseliti 24 družin v obstoječih dveh rudniških hišah Kolonija 1. maja 15 in 17.

Nov stanovanjski blok bo zgrajen v neposredni soseščini bloka in doma Franca Salamona. Predračunska vrednost za gradnjo celotnega kompleksa bo znašala 153 milijonov 400.000 din. Gradili bodo postopoma. Z gradnjo prvega bloka, ki bo imel 38 stanovanjskih enot, od tega 28 enosobnih in 10 garsonjer, naj bi pričeli sredi septembra t. l. Bistvena novost novozgrajenih blokov bo v tem, da bodo s pokritimi hodniki povezani stanovalci tega bloka z domom upokoјencev Franca Salamona. Iz tega razloga bodo tudi novozgrajena stanovanja nekaj vmesnega med klasičnim stanovanjskim blokom in domom upokoјencev oziroma socialnih oskrbovancev. S hodnikom bodo povezali zato, da se bodo storitve doma upokoјencev Franca Salamona lahko posluževali tudi invalidi na vozičkih. Kori-

stilj bodo lahko njihovo kuhinjo, pralnico, zdravstvene usluge, posebno nego, itd. Računajo, da bo blok, katerega letos pričenjajo graditi, odprli za dan republike 1982 leta.

Pri preseljevanju stanovalcev iz obstoječih dveh stanovanjskih hiš, se je izkazal REK EK—DO ZPT, posebno še TOZD Premogovnik Trbovlje, saj za nadomestitev porušenih stanovanj oziroma hiš niso terjali zamenjave. Zato bodo imeli prednost pri koriščenju novozgrajenega stanovanjskega bloka za upokoјence predvsem upokoјenci iz vrst DO ZPT oziroma TOZD našega kombinata s področja Trbovelj.

Naslednje bloke bodo zgradili postopoma v naslednjih letih v tem srednjeročnem obdobju. (tl)

Rudnik Laško postal samestojen

S sklepom temeljnega sodišča v Celju, z dne 17. 6. 1981 je bilo končano konstituiranje enovite delovne organizacije Rudnik Laško. Do nedavnega je rudnik Laško posloval kot TOZD Rudnik v sestavu DO Tovarne izolacijskega materiala Laško. Tako je Rudnik Laško pričel poslovati povsem samostojno. Njihovi najosnovnejši podatki pa so naslednji:

- firma DO: Rudnik Laško, p. o.
- sedež: Rečica 17,63270 Laško
- direktor: Franc Seme, v. d.
- telefon: n. c. (063) 730-700
- telex: YU TIM 33501

Rudnik Laško

SE NAMERAVA
VKLJUČITI V REK VELENJE

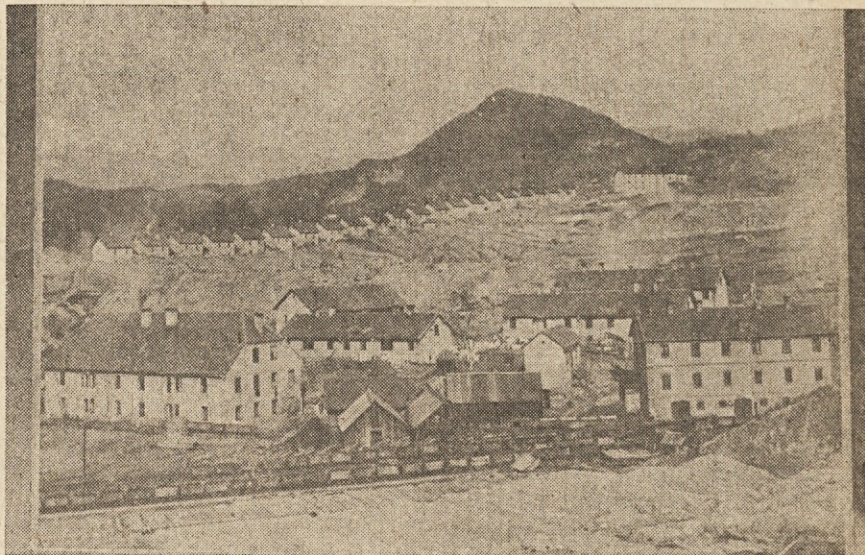
Poročali smo že, da se je Rudnik Laško kot TOZD izločil iz prejšnje delovne organizacije Tovarna izolacijskega materiala — TIM Laško in se po določe-

nem postopku organiziral kot enovita delovna organizacija.

Dne 3. septembra t.l. pa so predlagali republiškem odboru sindikata energetike, da bi ta organ dal soglasje k samoupravnemu združevanju rudnika Laško v REK Velenje. Predlog temelji na sklepu zbora delavcev z dne 19. 6. 1981, da se rudnik poveže z REK Velenje. Osnovna organizacija sindikata rudnika Laško je predlagala konferenci Osnovne organizacije zveze sindikatov REK Velenje, da bi se rad ta kolektiv združil v REK Velenje. Za združitev z REK Velenje so se odločili iz razlogov, ki so jih posebej navedli in utemeljili.

Znano je stališče republiškega odbora sindikata energetike iz preteklega leta, da naj bi se rudniki rjavega premoga povezali v REK Edvarda Kardelja, rudniki lignita pa v REK Velenje. O predlogu laških rudarjev so na republiškem odboru sindikata energetike razpravljali 4. 9. 1981. V razpravi je sodelovalo več članov izvršnega odbora, ki pa niso bili vsi enotnega mnenja.

Kakšnega konkretnega sklepa na tej seji republiškega odbora sindikata energetike niso sprejeli. O tem bodo vnovič razpravljali na eni prihodnjih sej.

Fotografija predstavlja naselje Polaj s Kurjo vasjo ob prelomu stoletja. Takrat je bil na Polaju aktiven jamski obrat Polaj. Spredej vidimo na fotografiji vrsto vozičkov naloženih s premogom. (Sliko nam je posodil za objavo Franc Dolinšek).

Deset odstotkov višje pokoјnine

Skupščina skupnosti za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je 18. septembra sklenila, da bodo slovenski upokoјenci prejimali od 1. julija letos dalje za 10 % višje pokojnine. Gre za medletno uskladitev oziroma povečanje pokojnin. Povečane pokojnine bodo izplačane pri

oktobrski pokojnini. Sklep o povečanju pokojnin so sprejeli glede na to, da so se življenjski stroški sorazmerno povečali in da je treba pokojnine v tem smislu tudi povečati. Že junija t.l. je namreč skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v naši republiki sklenila, da bo ohranila razmerje, v katerem znaša povprečna starostna pokojnina 73,5 % povprečnega OD v naši republiki. Po objavljenih statističnih podatkih so OD v I. polletju t.l.

v naši republiki narasli za 28,3 % v primerjavi s I. polletjem 1980. Povprečni OD v naši republiki znaša 11,248,00 din, višina povprečne starostne pokojnine pa se nato izračuna po omenjenem odstotku. Povečanje pokojnin velja tudi za borce NOB oziroma njihove pokojnine, ki so odmerjene od zaimčene pokojninske osnove (pred 9. septembrom 1943 oziroma do 13. 10. 1943). Povprečna starostna pokojnina v naši republiki bo s tem povišanjem znašala 8.267,00 din. Za 10 % se bodo povečale vse pokojnine, razen tistih, pri katerih so bili za izračun pokojninske osnove upoštevani OD iz leta 1981.

V Hrastniku kmalu nov otroški vrtec

Na področju Hrastnika so, na temelju rezultatov referenduma, pričeli z zbiranjem samoprispevka 1. 1. 1979 za dobo petih let. S sredstvi iz zbranega samoprispevka naj bi med drugim zgradili tudi novo vzgojno-varstveno ustanovo na Novem Logu v Hrastniku.

Z gradnjo tega prepotrebnega objekta so pričeli v začetku preteklega leta in to na lokaciji »Dolinica« v neposredni sosesčini rudniških stanovanjskih hiš. Kot investitor gradnje nove vzgojnovarstvene ustanove nastopa občinska skupnost otroškega varstva Hrastnik. Dela izvaja Splošno gradbeno podjetje Hrastnik. Z intenzivnejšo izgradnjo so pričeli oktobra 1980, dela pa naj bi bila končana v septembru tega leta. V oktobru, ob Tednu otroka pa naj bi novozgrajeni objekt tudi zaživel.

V novem vzgojnovarstvenem zavodu oziroma otroškem vrtcu bo prostora za 152 otrok v starosti od 8 mesecev do 7. leta. V Hrastniku je problem varstva in vzgoje za najmlajše otroke že dolga leta zelo pereč, sedaj pa kaže, da bo to vprašanje re-

šeno za nekaj let. Upajmo, da se bodo predvidevanja o čim-prejšnji dograditvi novega otroškega vrtca tudi uresničila brez kakšnih daljših odlaganj, kar se zelo rado dogaja pri dokončevanju številnih objektov.

Krajanj Dobovca so praznovali

V nedeljo 13. septembra so krajanj krajevnne skupnosti Dobovec praznovali svoj krajevni praznik tako, kot že nekaj let doslej. V sestav krajevnne skupnosti Dobovec spadajo naselja Dobovec, Župa, Ključevca, Škofja riža in Završe. Skupno šteje krajevna skupnost 501 prebivalca. Po površini je to največja krajevna skupnost v Trbovljah, saj pokriva 38,8 % vse površine občine Trbovlje. Od skupnega števila prebivalcev je 184 krajanov zaposlenih v TET, na separaciji, Strojni tovarni, v Peku, Iskri, Cementarni in drugod. Večina prebivalcev je torej polproletarcev — deloma se ukvarjajo s kmetijo, deloma so zaposleni. Na območju krajevnne skupnosti je 81 kmetij, nekaj pa je tudi opuščenih.

V času praznovanja krajevnega praznika običajno krajanj in občani pregledajo svoje naloge, predvsem ugotavljajo med enim in drugim praznikom kaj se je koristnega naredilo. V zadnjem enoletnem obdobju so se precej angažirali pri urejevanju cest, dokončali so telefonsko omrežje v dolžini 3800 m za naselja Dobovec, Župo in Škofjo rižo. Dokončali so tudi javno razsvetljavo. V gradnji je garaža za toplotni stroj, postavljene so na novo omare za razglase v posameznih naseljih, nabavljena je cisterna za pitno vodo, ipd. Še vedno pa obstaja odprto vprašanje zgraditve mrliških vežic na pokopališču. Upajo, da bodo z deli letos končno pričeli, ker so nekaj denarja le

zbrali. Tudi na področju kmetijstva računajo na večje uspehe. Radi bi dosegli večjo stopnjo sodelovanja s kmetijsko zadrugo in veterinarsko postajo. V času praznovanja krajevnega praznika so odkrili spominsko ploščo izseljenim krajanom z območja Dobovca. Teh je bilo med zadnjo vojno okoli 200. Pozabili tudi niso na športne prireditve, ki pa so bile že teden pred praznovanjem krajevnega praznika. Napredek je tudi v tej krajevni skupnosti občuten in vzpodbuden. (tl)

Rudarji

Premog. Kaj vse nam pove ta beseda? Toploto in še marsikaj. Vendar so se rudarji neprenehoma borili za svoje pravice že v preteklosti. O tem nam lahko povedo očetje in dedje. Preberemo pa lahko tudi v raznih knjigah.

Rudarji so pred vojno živeli zelo težko. Izkoriščali so jih tuji kapitalisti. Delovni dan rudarja je bil dolg in naporen. Delali so od jutra do večera. Zvečer so se utrujeni vračali v mrzle, vlažne domove, ki niso bili zdravi za življenje. Za zdravstvo ni bilo poskrbljeno, zato je veliko rudarjev zbolelo za jetiko, ki je huda bolezen. Plače so bile majhne, zato so pričeli organizirati stavke. S stavkami rudarji niso veliko dosegli, pač pa so jih veliko odpustili z dela. Tudi v Hrastniku je bila velika gladovna stavka. To pomeni, da so bili delavci v rudnikih, vendar niso hoteli delati. Prestrašene žene so delavcem prinesle hrano, ampak rudarji so odklonili vsako ponujeno jed. To se je zgodilo 3. julija. Takrat praznujemo Hrastničani krajevni praznik. Sedaj je od tega minilo mnogo let. Življenje rudarjev se je močno spremenilo. Delovni dan se je skrajšal, plače so večje in zato rudarjem ni potrebno stavkati. In kar je najvažnejše, tudi za zdravstvo je poskrbljeno.

Delavci na raznih sestankih samoupravljajo. Imajo svojo godbo na pihala in se tako po napornem delu sprostijo. V rudnikih imajo zračne naprave. Vendar pa se še vedno borijo proti svojim večnim sovražnikom. Ti so: voda, ogenj in razni plini, ki so pljučam škodljivi. V premogovniku lahko pride tudi do zruška in tako zasuje veliko rudarjev. Vendar se vsi s skupnimi močmi borijo, da bi rudarjem omogočili varno delo. Vendar pa se vse premalo mladih odloča za ta poklic.

Anita Roškar, 6. c

OŠNH Rajka Hrastnik

Opomba uredništva:

Gornji prispevek je bil nagrajen s III. nagrado na razpis, ki je bil objavljen ob letošnjem dnevu rudarjev.

Umetniška mapa HEROJI REVIRJEV

Na pobudo zgodovinske komisije pri občinskem odboru zveze borcev NOV Trbovlje je revirski muzej ljudske revolucije Trbovlje avgusta t.l. po daljših pripravah izdal umetniško mapo z naslovom Heroji revirjev. Mapa vsebuje linoreze 13 herojev — junakov revolucije iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, ki jih je izdelal Janez Knez, ak. slikar, na temelju gradiva revirskega muzeja. Mapa je izšla v nakladi 100 izvodov. Vsebuje portrete 10 narodnih herojev in treh junakov revolucije iz predvojnega delavskega gibanja in prvoborcev. Mapa vsebuje tudi kratek opis življenja in dela ter bojev teh herojev. Opis je preveden tudi v srbohrvaščino in francoščino. V mapi so upodobljeni in opisani: Tončka Čeč, Alojz Hohkraut, Franc Farčnik, Fric Keršič, Miha Marinko, Jože Marn, Joško Menih, Anton Okrogar, Franc Salamon, Ivan Skvarča, Lidija Šentjunc, Anton Vratarnar in Franc Vresk.

Mapo bodo prejele prevsem pobratene občine vseh treh zasavskih občin, šole, knjižnice,

heroji oziroma njihovi svojci, nekatere organizacije zdrženega dela, občinske skupščine, itd. Tekstualni del te mape sta pripravila Irena Doberlet in Vinko Trinkaus, prevod v srbohrvaščino in francoščino pa je oskrbelo društvo prevajalcev Slovenije.

Polovico sredstev za kritje stroškov je bilo zbranih na področju Trbovelj, ostalo polovico pa bosta pokrili področji Hrastnika in Zagorja. (tl)

Razpisan je gledališki abonma

Zveza kulturnih organizacij Trbovlje — programsko abonmajski svet, je tudi letos razpisal abonma za gledališke predstave. Prijave so sprejemali od 16. do 25. septembra t. l. Do 5. vrste se cene niso spremenile in znašajo 250,00 din, cene ostalih sedežev pa so se povečale na 300,00 din.

V okviru razpisanega obonmaja za kulturno sezono 1981-1982 so predvideli gostovanja naslednjih gledališč:

Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica

Shakespeare: »Dva gospoda iz Verone«

november 1981:

Prešernovo gledališče Kranj »Odločna zahteva« ali »Glavnik«

december 1981:

Slovensko narodno gledališče Ljubljana — Drama: »Protest — atest«

februar 1982:

Slovensko ljudsko gledališče Celje: »Žlahtni meščan«

marec 1982:

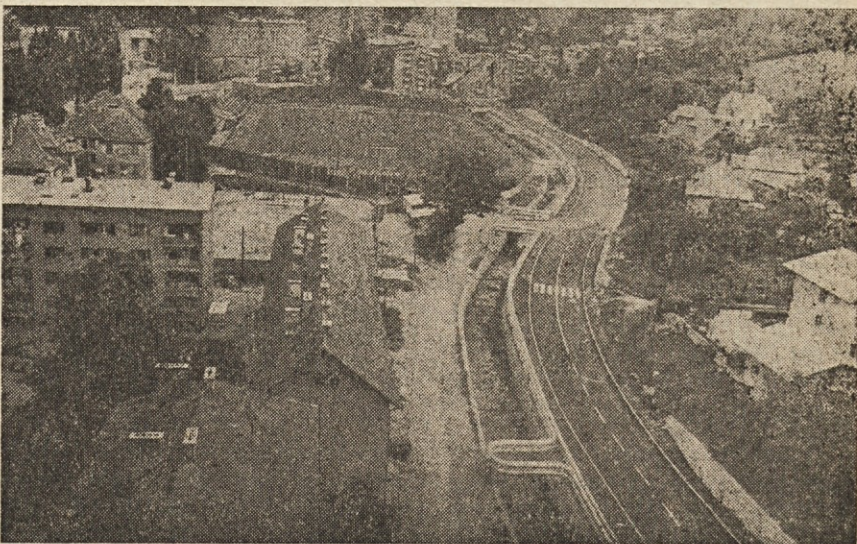
Gledališče Svobode Center, Trbovlje: »Arzenik in stare čipke«

april 1982:

Šentjakobsko gledališče Ljubljana: »Ko bi padli oživel«

Poleg abonmajskih predstav pa bo ZKO organiziral še razna druga gostovanja gledališč oziroma igralskih skupin. Tako bo že v oktobru prišla na gostovanje skupina Relija Bašiča pod naslovom »Teatar u gostima« s predstavo »Nevarna zadeva«. Predvideno je tudi gostovanje Nove Gorice s predstavo »Vojna v tretjem nadstropju.« V novembru naj bi gostovalo mladinsko gledališče iz Velenja s predstavo »Pasje srce«.

Pri tem pa ne smemo prezreti dejavnosti domačih gledališčnikov Svobode Center, pa tudi Svobode II, saj bodo gotovo pripravili za domače občinstvo več dobrih predstav.

Gradnja nove vzporedne ceste v Trbovljah gre h kraju. Žal ceste ne bo mogoče uporabljati dokler ne bosta zgrajena priključka na to cesto pri Kamnikarju in na Trgu svobode.

Foto A. Bregant

Maks Marinčič

SONET ZAUPANJA I.

Preklete so rekli naši občani,
ko v jami smo bitko zgubili z vodo,
da je zmagala ona ne gre v glavo
rudar se ne klanja beli zastavi.

Vedno on ve kaj narediti hoče
vlaga v tehniko, pa znanje in moč,
neprestano ruje, dela dan in noč,
do zdaj odnehal ni — poraza noče.

Rudar zmagati hoče, se boriti
naj le rovarijo sile v zemlji skrite,
borbo težko, ve se kdo ima dobiti.
V srcu rudarja ni dvomov — ne skrbite
v njem je želja sile ukrotiti.
Bitko poslednjo on mora slaviti!

SONET ZAUPANJA II.

Rudar odpiral osmo bo obzorje,
bo pripravil sloj za nove odkope
več tisočerm dal premoga kupe
iz globin večjih kot se zrcali morje.

V globine so skriti skladi premoga
sile naravne so jih pokopale
za boj z njimi usposobit rudarje
iz neder krasti je težka naloga.

Prodreti do njih — premagat ovire
saj v svetu primanjkuje energije,
ti — rudar pojdi vzemi zemlji mere,
od zakladov, ki jih v globinah krije
pojdi s strojem, krampom in ne brez vere,
da splača znoj se, ki z obrazov lije!

(ob vdoru vode v jamo Kotredež, julija — avgusta 1981)

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

NOV PREMGOVNIK V KOLUBARI

V prihodnjem letu bo Rudarsko energetska industrijski kombinat Kolubara začel z odpiranjem še enega površinskega kopa za eksploatacijo premoga. Zahodno polje površinskega kopa Tamnava zajema površino preko 14 km² z rezervami lignita, ki jih cenijo na preko 300 milijonov ton. Tu imajo instalirano eksploatacijsko moč za preko 12 milijonov ton. Da bi prišli do premoga, bodo odkopali 570 milijonov m³ zemlje. S področij vasi Kalenič, Mali Borak, Skobalj in Radljevo bodo do leta 1985 izselili 62 gospodinjstev, od katerih bodo odkupili 410 ha plodne zemlje. Do leta 2012, to je do zadnjega leta nameravane eksploatacije premoga v zahodnem polju Tamnave, se bo izselilo 297 gospodinjstev. S premogom, ki ga bodo pridobili s

tega površinskega kopa, bodo oskrbovali drugi blok termoelektrarne Nikola Tesla B ter prvi blok termoelektrarne Kolubara B, ki imata preko 1200 MW moči.

RUDARJI IN ZNANSTVENIKI PRI ISTEM DELU

Rudnik rjavega premoga Zenica je v začetku tega leta podpisal samoupravni sporazum s 105 porabniki — kupci premoga iz vse države. Sklenili so ga na temelju zakona o združenem delu, s čimer želijo urediti odnose z vsemi poslovnimi partnerji. Sporazum temelji na skupnem prihodku in dohodku. Tudi železarna Zenica je podpisala ta sporazum. Predstavnik temeljnih organizacij združenega dela rudnika Zenica in instituta za rudarske geološke raziskave v Tuzli so svoje dosedanje sodelovanje kronali s sklenitvijo samoupravnega spo-

razuma. Ta temelji na dolgoročnih osnovah skupnega prihodka in dohodka, regularno pa je tudi sodelovanje premogovnikov in znanstvenikov ter raziskovalcev, kar se je doslej odvijalo izključno na tržnih osnovah. V bodoče se poslovni odnosi ne bodo končali le na izdelavi znanstvenih projektov za premogovnik, pač pa bodo delavci instituta zainteresirani, da vsak projekt uspešno izpeljejo, ker bodo plačani po realizaciji. Tako se bo z združenimi močmi rudarjev in strokovnjakov odvijalo delo pri odkrivanju novih ležišč premoga, potrjevanju rezerv premoga, pripravljalnih delih, pri odpiranju novih premogovih ležišč, ipd. Cilj skupnega sodelovanja rudarjev in strokovnjakov je, da bi v letu 1990 nako- pali 2 milijona ton premoga letno, namesto 1 milijona ton v letošnjem letu.

REMBAS — RESAVICA, POTREBNI SO MLAJŠI LJUDJE

V premogovniku Resavica dokončujejo šestletno investicijo oziroma modernizacijo. Krampe in lopate so zamenjale moderne naprave pri odkopu in transportu, vendar pri tem ugotavljajo, da so modernizacijo izvedli s svojim delom že starejši rudarji, saj znaša povprečna starost skoraj 50 let. Z modernizacijo so ustvarili pogoje za proizvodnjo okoli 730.000 ton premoga letno. Program je izdelan na podlagi vlaganja sredstev v višini 1,7 milijard dinarjev. Poudarjeno je, da je treba v premogovnike stalno vlagati sredstva in ne samo kompanjsko, da bi si na ta način lahko zagotovili stalne in neprekinjene dobave premoga. Dolgotrajno oziroma »večletno tavanje« premogovnika, pa tudi sedanje poslovanje z izgubo, ta znaša 160 milijonov din v osmih mesecih, je zapustilo vidne sledove. Iz premogovnika in rudarskih naselij so odšli dobri rudarji, dotok mlajših pa je praktično enak ničli. Letno odide okoli 500 delavcev, prav toliko jih tudi vključijo na novo v delo, vendar jim neprekinjeno manjka 350 rudarjev. Manjka jim kvalificiranih kopačev, kovinarjev in električarjev za vzdrževanje novejših rudarske opreme. Rudnik je ostarel, zato potrebujejo mlajše moči. Zato pa so potrebni večji osebni dohodki in boljši delovni pogoji.

NOVA SUŠILNICA LIGNITA

REIK Kolubara bo zgradila v naslednjem obdobju nove zmogljivosti za sušenje surovega lignita. V Vreocih, poleg obstoječega obrata, bodo postavili sušilnico z zmogljivostjo 855.000 ton oplemenitenega lignita. Opremo jim bodo dobavili Kolubara — Metal, MIN Niš, SEVER Subotica, Mostogradnja in Gradbeno podjetje Trudbenik. Investitor novih zmogljivosti je »Kolubara-Prerada«. Sušilnico bodo dokončali v roku 2,5 let. Računajo, da bodo takrat proiz-

vajali plin iz kolubarskega lignita.

PRI POŽEGI PONOVO ODPIRAJO PREMGOVNIK

Geološke raziskave so pokazale, da obstajajo velike rezerve premoga v vasi Rasna v bližini Požege. Ta premogovnik so zaprli pred 7 leti z obrazložitvijo, da njegovo poslovanje ni rentabilno in ekonomično in, da ni dovolj premoga za nadaljnjo eksploatacijo. Energetska kriza pa je vnovič napotila strokovnjake, da so opravili raziskave. Ugotovili so, da se eksploatacija tudi v bodoče lahko nadaljuje oziroma obnovi. Rezerve premoga so ugotovili v vaseh Dobrnja, pa tudi na območju Kosjerića. V Rasni bi lahko lignit pridobivali s površinskim kopom.

ZASLUŽKI SO OMOGOČILI VEČJO PROIZVODNJO

V rudniku Kakanj so v prvem polletju nakopali 885.000 ton premoga, kar je za 1,4 % nad načrtom in 101.000 ton več na pram prvemu polletju lanskega leta. Posebno dober rezultat so dosegli v juniju t.l., v času, ko je potekal III. kongres jugoslovanskih samoupravljalcev. Takrat so nakopali 163.000 ton premoga v enem mesecu, kar pomeni doslej rekord v 80-letni zgodovini tega premogovnika. Zelo se je izboljšala kakovost premoga. V TE Kakanj so zadovoljni zaradi zagotovljenih rezerv premoga, saj imajo na deponiji v Čagičih okoli 250.000 ton energetskega premoga. Zavaljo tega računajo, da ne bo problemov po tej plati okrog obratovanja elektrarne. Da so dosegli tako dobre rezultate, so pripomogle boljše okoliščine v jami pa tudi materialna plat rudarjev se je izboljšala. Nagradjujejo po stvarnih rezultatih dela. Uvedli so stimulatívno nagrajevanje, to pa je bil predpogoj za dobro delo in doseganje dobrih rezultatov. Rudarji v Kakanju so v preteklem letu zaslužili tudi pod 7.000,00 din mesečno na zaposlenega, letos v I. polletju pa se je njihov OD dvignil

na 10.000,00 din. Nekateri zaslužijo tudi več. Dosedanji uspehi garantirajo, da bodo rudarji premogovnika Kakanj letošnji plan dosegli pred rokom, ta pa znaša 1 milijon 670.000 ton premoga.

NOVEMBRA PRVI KILOVATI IZ HE BOČAC

V prvi polovici novembra bodo stekli prvi kilovati električne energije iz HE Bočac na Vrbasu. Dela pri izgradnji HE potekajo zadovoljivo. Po izjavi predstavnikov sarajevske Hidrogradnje morajo v jez nove HE vgraditi še 3000 kubičnih metrov betona. Do sedaj so ga vgradili že 85.000 kubičnih metrov. Jez nove HE bo visok 66 m. V naslednjih dneh bodo začeli montirati generatorje in turbine. Moč nove HE znaša 110 MW. Letno bo ta HE poslala jugoslovanskemu energetskega sistemu 310 milijonov kilovatnih ur električne energije.

LIGNIT V GLOBOKEM

Geološki zavod Slovenije je začel na temelju doseženega sporazuma z republiško raziskovalno skupnostjo — enoto za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena, z deli pri ugotavljanju ležišč lignita v Globokem pri Brežicah. Ta rudnik so zaprli pred dvema desetletjema kot nerentabilen in neperpektiven. Sedaj pa ugotavljajo strokovnjaki, da so na voljo še dodatne zaloge premoga lignita, tako da bi rudnik lahko vnovič odprli. Menijo, da bi premog spupno z delom proizvodnje iz rudnika Senovo lahko koristili v TE Brestanica. Računajo, da je na širšem območju Globokega od 2—3 milijone ton lignita. Geološki zavod je namreč pri vrtanju že v globini 98 m navrtal na 235 cm debelo plast lignita. Če bodo tudi ostale vrtnine pozitivne, bodo raziskave razširili. Sedaj namreč v Globokem pridobivajo le kremenčev pesek ter glino za potrebe keramične industrije in za cementarno. Doslej je v Globokem TOZD s to proizvodno usmeritvijo, ki pa je združen v Salonit Anhovo.

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ PRIPRAVLJENA ZA OBRATOVANJE

TE Šoštanj, ki je združena v REK Velenje, je v glavnem dokončala redni remont IV. bloka z močjo 275 MW. Tako so pripravljene, da bodo v jesenskih in zimskih mesecih obratovali s polno močjo. Dokončali so tudi popravilo hladilnega stolpa, ki se je pozimi zaradi nakopičenega ledu zrušil. Redni remont so na omenjenem bloku opravili v dveh mesecih, dela pa so veljala preko 100 milijonov din. Kotel tega bloka je obratoval preko 70.000 ur, zato so med letošnjim remontom zamenjali zaradi izrabe tudi okoli 120 ton cevi, ki so jih izdelali v Tovarni parnih kotlov v Zagrebu, zamenjali pa delavci tovarne Djuro Djaković. Če bi te cevi pravočasno dobavili, bi remont tega bloka opravili še 14 dni prej. Remont je opravljala skupina delavcev, polovico tega iz TEŠ. V šoštanjskih termoelektrarnah kurijo v glavnem z lignitom iz rudnika Velenje, deloma pa tudi z lignitom iz Kolubare; letos pa naj bi tudi Zasavski premogovniki dobavili okoli 200.000 ton premoga šoštanjski elektrarni.

Te dobave so bile dogovorjene zavoljo tega, ker je TET — PEE II letos v štirimesečnem remontu. Deponijski prostori v Trbovljah pa ne dopuščajo skladiščenja premoga več kot okoli 100.000 ton.

BOGATA NAHAJALIŠČA PREMOGA

Na območju Belega polja pri Mostarju potekajo priprave za odprtje novega rudnika rjavega premoga. Z dosedanjimi raziskavami so ugotovili, da na tem območju leži okoli 90 milijonov ton kakovostnega premoga. Strokovnjaki z dokajšnjo natančnostjo predvidevajo, da so na tem območju še nove neodkrita zaloge rjavega premoga. Nov rudnik bodo odprli najkasneje do konca leta 1985, skupne naložbe pa naj bi dosegle 1,2 milijarde din.

LIGNIT IZ BITOLJA

Iz rudnika lignita rudarsko — energetskega kombinata »Bitolj« bodo pričeli v prihodnjih dneh oskrbovati makedonsko tržišče z lignitom. Rudnik je začel šele obratovati, vendar bodo do konca leta nakopali 100.000 ton kakovostnega lignita.

ZMANJŠEVANJE IZVOZA PREMOGA IZ POLJSKE

Poljski minister za rudarstvo je pred nedavnim izjavil, da se naglo zmanjšuje izvoz premoga iz Poljske. Dolgo je že znano, da je prav izvoženi premog pomenil najpomembnejši vir tuje valute za potrebe njihove države. V letu 1980 so Poljaki izvozili 35 milijonov ton premoga, letos pa računajo, da ga bodo izvozili le 16,5 milijona. Če se bodo poljski rudarji odločili za delo ob dela prostih sobotah, bodo izvoz lahko povečali za nadaljnih 4,8 milijona ton.

RUDARSKA NESREČA V ČSSR

Dne 3. septembra t.l. je v premogovniku »Zmagoviti februar« v Zaluži na severu ČSSR eksplozija povzročila smrt 66 rudarjev, 40 pa so jih rešili. Vzroka za eksplozijo niso mogli takoj odkriti. Na kraj nesreče so takoj prispeli vodilni tovariši čehoslovaške vlade.

NESPOŠTOVANJE ROKOV — KDO JE ODGOVOREN?

V našem glasilu smo že večkrat poročali o poteku izgradnje rudnika in termoelektrarne Bitola I v SR Makedoniji. Investicija bi morala biti končana že pred dvema letoma, vendar ne kaže, da bi jo kaj kmalu dokončali. O vzrokih, ki so v glavnem subjektivnega značaja, je v začetku septembra razpravljala komite občinske konference ZK Bitola. Govorili so o aktivnostih in problemih, ki se nanašajo na začetek dela premogovnika, pa tudi termoelektrarne Bitola I. Posledice podaljševanja rokov tako za dokončno zgraditev rud-

nika kakor TE so zelo težke. Visoko so prekoračena investicijska vlaganja, nepravočasno pa so tudi dokončali oba objekta, čeprav so z energetske bilanco Makedonije računali na njihovo polno obratovanje. Prvotna investicija je bila preračunana na 4,8 milijard din, sedaj pa so že prekoračili 10 milijard din. Če bi TE pravočasno pričela obratovati pred dvema letoma, bi doslej proizvedla več kot 2 milijardi kWh električne energije. Za takšno stanje krivijo najbolj investitorja, nato pa tudi nezadostno angažiranost in neodgovorno obnašanje izvajalcev del, nepripravljenost posameznih proizvajalcev opreme v naši državi, itd. Bitolski komunisti so takšno obnašanje v celoti kritizirali. Iščejo ne le politično, pač pa tudi disciplinsko in materialno odgovornost. Sprožili so akcijo za mobilizacijo vseh poslovnih, strokovnih, samoupravnih in političnih delavcev skupno z delavci na gradbišču z namenom, da z največjimi možnimi naporii dokončajo tudi termoelektrarno — I. blok z močjo 210 MW.

PRVA SVETOVNA ENERGETSKA KONFERENCA — SOGLASJE

V juliju in avgustu t.l. je potekala v Nairobiu — Kenija prva svetovna energetska konferenca. O tem smo že na kratko poročali v prejšnji številki našega glasila. Predstavniki bogatih in siromašnih držav so bili zadovoljni z uspešnim zaključkom prvega dogovora o energetske bodočnosti sveta in z osvojitvijo skupnega programa akcije. Program so sicer sprejeli, vprašanje izvedbe pa še vedno ostaja odprto, predvsem zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. Posebna pozornost bo veljala predvsem tistim državam, ki so revne z energijo. Dosegli so soglasje, da je treba predvsem tem državam pomagati z dodatnimi finančnimi pomočmi, da bi se čimprej izvlekle iz ekonomske zaostalosti. Ustanovili bodo tudi posebno mednarodno telo, ki bo skrbelo za izvedbo nairobijskega dokumenta oziroma progra-

ma akcije. Ta program bo ugodno vplival na mednarodne odnose, predvsem v zvezi z razvojem držav »tretjega sveta«.

INDUSTRIJSKE ELEKTRARNE — PRIPRAVLJENOST

Poleg termoelektrarn in hidroelektrarn, ki so vključene v energetske sistem, pa obstajajo v naši državi tudi takomenovane industrijske elektrarne, imenujejo jih tudi energane, ki jih imajo v svojem sestavu nekatere večje delovne organizacije. Te industrijske elektrarne obratujejo občasno in tvorijo v bistvu nekako rezervo »za vsak slučaj«. Le-te obratujejo običajno takrat, kadar zmanjka električne energije iz omrežja. Energija proizvedena v industrijskih elektrarnah je namreč precej dražja od tiste iz omrežja. Industrijske elektrarne pa predstavljajo v jugoslovanskem elektroenergetskem sistemu glede na svojo moč 3,9 %. Če upoštevamo da naš celotni elektroenergetski sistem razpolaga z močjo 13,977 MW, potem nam je jasno, da industrijske elektrarne predstavljajo dobršen del rezerv. Izkušnje pa dokazujejo, da te industrijske elektrarne niso vedno najboljše pripravljene za obratovanje. Pogosto prav v primeru resnih potreb le-te odpovedo, ker pred tem že dalj časa niso obratovala. Najpomembnejše pri teh elektrarnah pa je vprašanje oskrbe z gorivom. Večina jih je postavljenih na obratovanje z nafto, nekatere pa tudi na premog. V gospodarski zbornici Jugoslavije so o tej zadevi razpravljali in ugotovili, da je treba vse tiste organizacije združenega dela, ki imajo v svojem sestavu industrijske elektrarne opozoriti na nujnost obratovalne pripravljenosti.

KRIZA ENERGIJE

Države na našem planetu izkoriščajo naravne vire energije — premog, nafto in zemeljski plin skoraj milijonkrat hitreje, kakor pa jih je narava ustvarjala. Še sredi prejšnjega stoletja je bilo

80 % svetovnih potreb po energiji zadovoljenih z lesom, ostale potrebe pa s premogom. V začetku tega stoletja pa se je delež drv zmanjšal za polovico tako, da je znašal leta 1970 le še 8 %. Računajo, da bo delež drv čez pet let padel le še na 4 %.

Primarni viri energije, s katerimi danes zadovoljujemo potrebe, predstavljajo 98 % potreb, in so neobnovljivi, zato toliko večja zaskrbljenost. Skupne svetovne rezerve trdih goriv, nafte, zemeljskega plina, oljnih škrljavcev, bitumenskega peska in urana (brez SSSR) cenijo na 9.000 milijonov kWh, medtem ko se današnja poraba giblje do 64 milijonov kWh. Za nastanek fosilnih energetske goriv pa je narava potrebovala več milijard let. Sodobni svet jih bo porabil v skoraj treh stoletjih. V zadnjih 30 letih je namreč človeštvo porabilo toliko energije kot prej v vsej svoji zgodovini. Računajo, da se bo poraba energije potrojila do konca tega stoletja. Zato so v glavnem najpomembnejši viri energije: nuklearna, temonuklearna, sončna in vodna energija. Krizo energije, katero je zajel cel svet, sta povzročila dva osnovna razloga. Prvi je kratkopročen, to je podražitev nafte, kar je povzročilo hitro preusmeritev na druge vrste goriva in povzročilo varčno gospodarjenje z vsemi vrstami energije. Prvega januarja 1970 je znašala cena za en barel nafte (barel je 158,8 l) 1,85 dolarjev, 1. januarja 1980 pa za enako količino nafte med 24 in 50 dolarji. Drugi razlog pa je dolgoročnejšega značaja. Človeštvo se je dolgo preorientiralo na predelavo razmeroma poceni naravnih virov, pri tem pa ni poskušalo, da za svojo moderno tehnologijo poišče nove, obnovljive vire energije. Znanstveniki trdijo, da sodobni svet živi v »oceanu energije«. Narava neprekinjeno ustvarja ogromne količine enrgije, od katere pa človeštvo za svoje potrebe izloča le majhen del. Že samo hidroenergetski potencial rek bi lahko zadovoljil 80 % skupnih človeških potreb, od tega pa se danes izkorišča le 8,5 %. Če

bi danes lahko ukrotili veter, bi lahko zagotovili 2 krat več električne energije, kakor pa nam jo dajo reke danes. Valovi plime in oseke na morju, če bi jih zadovoljivo izkoristili, bi lahko pokrili polovico energetske potreb. V dobi, ko goriva tako primanjkuje, lahko naš planet računa na toploto naše zemlje, pa tudi na toploto sončne energije. V 15 minutah namreč sonce s svojim sevanjem ogreje naš planet s tolikšno količino energije, kolikor jo človeštvo porabi v vseh drugih oblikah v letu dni.

MADŽARI VARČUJEJO Z ENERGIJO

Madžarska vlada je sprejela poseben program za varčevanje z vsemi oblikami energije v obdobju 1981 do 1986. V svoji državi nimajo dovolj lastnih virov energije, zato so toliko bolj odvisni od uvoza. Zato toliko intenzivnejše varčevanje z energijo. V prvi polovici letošnjega leta so Madžari privarčevali pri energiji več kot so pričakovali. Poslovanje so racionalizirali na vseh ravneh, od industrije do kmetijstva.

MANJ PREMOGA IZ JAM — VEČ S POVRŠINSKIH KOPOV

Tivovi rudniki premoga Tuzla so predvideli v sedanjem srednjeročnem načrtu, da bo v tem obdobju prenehalo z delom več jam in površinskih kopov z zmogljivostjo 5,5 milijonov ton premoga. Zavaljo tega bodo v sedanjem in v naslednjih štirih letih vložili v razvoj premogovnikov okoli 20 milijard dinarjev, s čimer naj bi nadomestili izčrpane oziroma stare jame. V petletnem obdobju naj bi nakopali skupno 78 milijonov ton premoga v tej sestavljeni organizaciji, od tega predvidevajo, da bodo nakopali 35 milijonov ton na površini. Sedaj namreč še vedno pridobijo 54 % nakopanega premoga na jamskih odkopih. V teh premogovnikih je le 17 % jamske mehanizacije modernizirane, čez

pet let pa bi 80 % premoga iz jam dobili z mehaniziranim odkopavanjem. Za eksploatiranje bodo pripravili površinske kope Šikulje, Dubravak, in Potočar. (tl)

Zakoračili smo v ATOMSKO dobo

Jedrska elektrarna Krško je 11. septembra t.l. dobila status jedrskega elektroenergetskega objekta. To je prva jedrska elektrarna v naši državi. Tega dne je namreč verižna reakcija, ki se je dan prej pričela v reaktorju prešla v prvo fazo neprekinjenega delovanja.

Jedrsko elektrarno Krško so gradili 81 mesecev. Gradnja se je zavlekla za približno dve leti in pol iz raznih razlogov, predvsem zaradi nepravočasnih dobav opreme itd. Vrednost objekta je skoraj trikrat dražja kot prvotna predračunska vrednost. Jedrska elektrarna ima zmogljivost 644 MW, in bo vsako leto proizvedla 4,2 milijarde kWh električne energije. S polno zmogljivostjo naj bi elektrarna pričela obratovati leta 1984. Polovico energije dobi Slovenija, drugo polovico pa Hrvatska. Obe republiki sta namreč vsaka polovico sredstev prispevali za zgraditev prve Jugoslovanske jedrske elektrarne.

Temeljni kamen za zgraditev tega izredno pomembnega objekta je položil predsednik Tito 1. decembra 1974. Predvideno je bilo, da bo jedrska elektrarna stala blizu 7 milijard dinarjev. Kot smo že omenili, bo dejanska vrednost novozgrajenega objekta tri do štirikrat večja od predvidenega. Jedrska elektrarna naj bi obratovala po predvidevanjih 25 let, nato pa jo bodo preuredili za druge namene. V času gradnje jedrske elektrarne v Krškem je bilo precej razprav glede vzrokov za zamuja nje, pa tudi zaradi povečevanja gradbenih stroškov. Del teh

stroškov bo nosila ameriška firma Westinghouse, del pa naši investitorji. Glavni izvajalec del, ameriška firma, je precej zamujala z dostavo načrtov in opreme, medtem ko naši domači izvajalci tudi vedno niso bili najbolj solidni predvsem pri dobavnih rokih.

Slovenija in Hrvatska name ravata kmalu pričeti graditi novo jedrsko elektrarno, ki bo stala v Prevlaki na Hrvatskem. Lokacija za eno naslednjih JE pa je predvidena na področju Slovenije, na Dolskem pri

Ljubljani. Do leta 2000 naj bi obratovalo v Jugoslaviji sedem jedrskih elektrarn.

Glede na splošno pomanjkanje vseh vrst energije, predvsem tudi električne, želimo in upamo, da bi novozgrajeni objekt dejansko odigral z normalnim poslovanjem in obratovanjem svojo vlogo in s tem opravičil velika sredstva, ki so bila vanj vložena in izpolnil tudi druga pričakovanja, predvsem v pogledu varstva okolja ipd.

(tl)

V nekaj vrstah...

REGIJSKI POSVET ZK REVIRSKIH OBČIN

Dne 9. septembra t.l. je potekal v Trbovljah regijski posvet zveze komunistov revirskih občin. Področnega posveta na medobčinskem svetu ZKS revirskih občin se je udeležil tudi Janez Krnc, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS. Govorili so o uresničevanju stabilizacijske politike in sposobnosti zveze komunistov, da izpolni naloge na tem področju. Povsod, tudi na drugih regijskih posvetih ZK je bila poudarjena pozornost in usmerjenost na izvoz. Obveznosti slovenskega združenega dela so namreč do konca leta zelo zahtevne, saj mora Slovenija do konca t.l. vsak mesec izvoziti za preko 200 milijonov dolarjev blaga. Na regijskem posvetu v Trbovljah so konkretno govorili o premajhni zavzetosti za izvoz v nekaterih organizacijah združenega dela. Izvzete so bile tiste delovne organizacije, to je Tovarna polprevodnikov Iskra, Cementarna, IPOZ, Tovarna kemičnih izdelkov in Steklarna, ki sodijo med tiste zasavske kolektive, ki so se izredno angažirale na vseh ravneh za premagovanje gospodarskih težav in ravnajo stabilizacijsko. Razmere v zasavskih premogovni-

kih se popravljajo, saj je bil proizvodni načrt v juliju in avgustu dosežen pri odkopu premoga, pa tudi sicer se stabilizacijska prizadevanja zelo poznajo. Na splošno pa so ugotovili, da je premalo zavzetosti za izvoz, za izboljšanje discipline, za zmanjšanje izostankov z dela, za zmanjšanje režijskih delovnih mest, za povečanje izvoza, za zmanjšanje uvoza itd. Izvoz je nasploh letos v revirskih občinah slabši kot preteklo leto. Na temelju teh ugotovitev pa so izvršni sveti vseh treh občinskih skupščin skupno s predstavniki medobčinskih sindikatov takoj naslednje dni sklicali na razgovor individualne poslovodne organe vseh organizacij združenega dela s področja svojih občin, na katerih so bile sprejete konkretne zahtevke za povečanje izvoza do konca t.l.

RADIO TRBOVLJE SPREMINJA PROGRAMSKO SHEMO

V Delavskem domu v Trbovljah že 16. leto dela lokalna radijska postaja Trbovlje, na kratko imenovana tudi Radio Trbovlje. V Delavskem domu so od vsega začetka studiji in pisarne novinarjev ter drugih sodelavcev. Radio oddaja preko kilovatnega

oddajnika na Kleku na frekven-
ci 1485 kHz. Število ur emisije
se iz leta v leto zvišuje, saj ra-
dio oddaja šest dni v tednu v
popoldanskih urah, ob nedeljah
pa od 11. ure. Najbolj poslušana
oddaja je »Občanov barometer«.
Prav tako je zelo poslušano »so-
botno popoldne«. Teme so lah-
kotnejše, planinske, športne ipd.
Na Radiu Trbovlje so trenutno
zaposleni štirje novinarji, Fran-
ci Kadunc, Helena Kastelic,
Vojka Povše in Marko Planinc.
Direktor pa je Slavko Stošički,
dipl. inž., ki je hkrati glavni in
odgovorni urednik. Za tehnič-
no opremo skrbi samostojni
tehnični delavec Jože Naglav,
pomaga pa mu Janez Skvarča.
Dve sodelavki sta še v raču-
novodstvu, lektor in napovedo-
valci pa delajo honorarno. Si-
cer pa ima Radio Trbovlje še
okrog 50 občasnih sodelavcev.
V zadnjem času so dobili tudi
glasbenega urednika. Septemb-
ra t.l. je popolna ekipa začela
resneje pripravljati spremem-
bo programske sheme, ki jo bo-
do uveljavili že letošnjo jesen.
Računajo, da bodo dosegli več-
jo stopnjo aktualnosti in da bo-
do še bolj posredovali utrip lju-
di v revirskih občinah in kra-
jevnih skupnostih. Tehnične na-
prave so razmeroma stare, zato
je rezervne dele težko dobiti.
Računajo, da bodo do konca le-
ta zagotovili z oddajnikom na
Kleku brezžično zvezo. Doslej
je bil studio povezan z oddaj-
nikom preko poštne linije, kar
pa je pogosto povzročalo slabo
kakovost predvajanih oddaj.

SEMINAR ZA KANDIDATE PREDLAGANE V ZK V HRASTNIKU

V času od 7. do 14. septembra
je potekal v Hrastniku seminar
za kandidate za člane ZK iz po-
sameznih organizacij združe-
nega dela in drugih organizacij.

DELAVSKA GODBA IGRALA NA BRDU PRI KRANJU

V nedeljo 6. septembra je bil
na Brdu pri Kranju slavnostno
odprt novozgrajeni hipodrom.
Za zgraditev tega športnega ob-
jekta je dal pobudo maršal Ti-

to. Pri otvoritvi sta sodelovala
dva najboljša slovenska an-
sambla, to je Delavska godba
Trbovlje iz vrst pihalnih orke-
strov in narodno zabavni an-
sambel Vilka in Slavka Avse-
nika. Tega slavlja se je udele-
žilo preko 20.000 ljudi iz vse
Slovenije. Godba je nastopila
pod vodstvom svojega dirigen-
ta Mihe Gunzka.

RAZGRNJEN JE BIL URBANISTIČNI NAČRT MESTA TRBOVLJE

Skupščina občine Trbovlje —
izvršni svet je po svojem oddel-
ku za urbanizem in stanovanj-
sko izgradnjo vnovič razgrnila
osnutek urbanističnega načrta
mesta Trbovlje. Ta osnutek je
bil pred štirimi leti že razgr-
njen v avli Delavskega doma.
Takrat so si ga občani in pred-
stavniki organizacij združenega
dela dobobra ogledali in dali
razne pripombe. Sedanji pred-
log načrta pa je usklajen z naj-
novejšo zakonodajo, pa tudi s
prostorskim planom, ki je bil
izdelan pred meseci in bil raz-
grnjen v občinski sejni dvora-
ni. Občinska skupščina je orga-
nizirala razgovor in tolmačenje
s predstavniki zainteresiranih
organizacij in drugih institucij,
in to 10. 9. za organizacije zdru-
ženega dela, 15. 9. za samoup-
ravne interesne skupnosti in 16.
9. za krajevne skupnosti. Osnu-
tek načrta je izdelal IBT —
TOZD Projektiva, tolmačil pa
ga je Ratko Blažič, dipl. inž.
arh. Načrt je razgrnjen 30 dni.
V tem roku je treba podati pis-
ne ali ustne pripombe, nato pa
bodo po sprejetih dopolnitvah
ta načrt sprejemali zbori občin-
ske skupščine. Tolmačenja so
se udeležili tudi predstavniki
naših DO, TOZD in DS s pod-
ročja Trbovelj. Le-ti so dali več
pripomb na ta načrt s posebnim
ozirom na bodoče eksploitanje
premoga na eksploatacijskem
območju. V izdelavi je namreč
že zazidalni načrt od Žabjeka
do Sušnika in od potoka Trbo-
veljščica do Lakonce. Za posta-
vitev raznih industrijskih in
drugih poslovnih objektov na
tem območju obstaja interes
večjega števila delovnih orga-

nizacij, kot naprimer Strojna
tovarna Trbovlje, Komunalno
obrtno podjetje, Elektro Trbov-
lje, GIP Beton Zasavje —
TOZD Operativa Zasavje, Tr-
bovlje, PTT podjetje in morda
še kdo. Izdelan pa je že načrt
za zgraditev vzporedne ceste od
Sušnika preko III. etaže do
Žabjeka, ob kateri naj bi polo-
žili tudi toplovod, vodovod, ka-
nalizacijo, predstavili daljnovo-
de itd. Naš interes pa je, da
dobe na tem območju prven-
stveno svoj prostor DO ZPT,
DO RGD in DO IMD s svojih
mi TOZD. Opozorjeni so bili
na predvideno bodoče odkopa-
vanje premoga v Frančiška po-
lju in na drugih območjih.
Sklenili so, da je treba organi-
zirati širši razgovor med pred-
stavniki delovnih organizacij
našega kombinata, urbanisti,
občinsko skupščino in potencial-
nimi interesenti za eventualno
bodočo zazidavo na III. etaži in
drugem bližnjem zazidalnem
območju

KULTURNA DRUŠTVA PRIČELA Z DELOM

Številna pevska društva, godbe,
gledališke skupine, lutkarske
sekcije in drugi so pričeli že
avgusta, v glavnem pa septemb-
bra z intenzivnimi pripravami
na nastope, bodisi doma ali na
gostovanjih. Vse te skupine pa
ob začetku vaj vključujejo no-
ve pevce in pevke, mlade god-
benike, lutkarje, igralce, likov-
nike in druge v svoje sekcije
oziroma društva. Vabimo čla-
ne kolektiva, da se njihovim
vabilom odzovejo in se v čim-
večjem številu vključijo v
razna kulturna društva in nji-
hove sekcije.

ZAGORJE POBRATENO Z OBČINO OMIŠ

Skupščina občine Zagorje ob
Savi, se je ob letošnjem občin-
skem prazniku 9. avgusta po-
bratila z občino Omiš. Na slav-
nostni seji občinske skupščine
katere so se udeležili delegati
vseh treh zborov in številni go-
stje, med drugim tudi tovariši
Miha Marinko, član sveta fede-
racije, Miloš Prosenc, sekretar

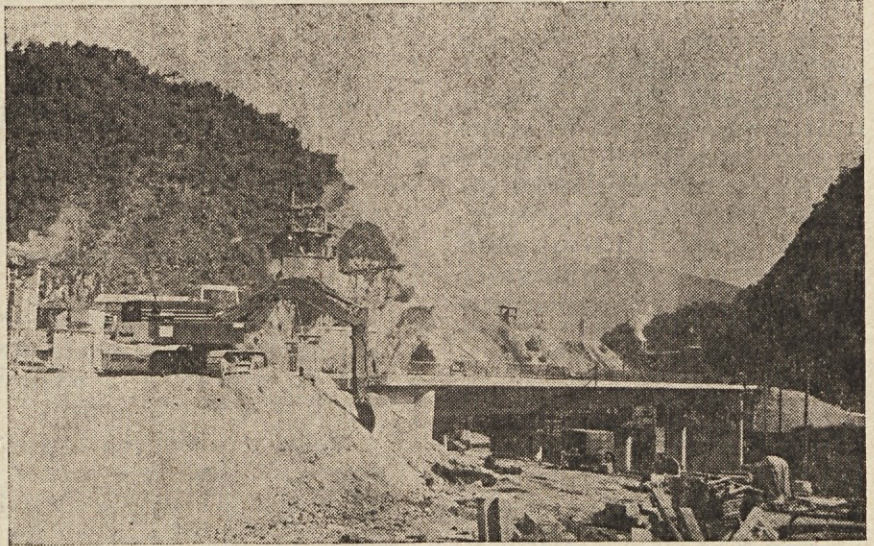
republiške konference SZDL Slovenije in Marjan Orožen, sekretar mestne konference ZKS Ljubljana, so podpisali listino o pobratenju med občinama Omiš in Zagorje.

KOČEVJE SE BOJI VODE

V marcu 1978 so prenehali z eksploatacijo premoga v rudniku rjavega premoga Kočevje. V glavnem so se rudarji zaposlili v tovarni Itas, nekaj jih je odšlo v pokoj, nekaj pa se jih je zaposlilo v drugih delovnih organizacijah. Ostali pa so rovi, jaški, pa tudi velika jama, ki je nastala zaradi površinskega odkopavanja premoga. Tekom let pa se je tu nabralo veliko vode in nastalo je jezero na vrhu bližnjega hriba. Voda nenehoma narašča in grozi, da se bo razlila v Kočevje. V teku so razna sanacijska dela, ki naj preprečijo zalitje Kočevja. Ob sedanjem hitrejšem naraščanju vode bo kotanja polna že čez kako leto dni, če se globina vode ne bo ustalila.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV — RAZPRAVA O NOvem OSNUTKU STATUTA

Dne 10. septembra dopoldan so se sestali v Trbovljah na skupnem razgovoru predstavniki društev upokojencev iz Hrastnika, Trbovelj, Zagorja, Velenja in iz Žalca. Na razgovoru sta sodelovala tudi predsednik društva upokojencev Slovenije Gustel Batagelj in predsednik komisije za pokrajinsko invalidske zadeve tovariš Erjavec. Prisostvovali pa so tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij iz revirjev, Drago Sotlar, Miro Štrajhar in drugi. Na dogovoru so razpravljali o osnutku statuta pokojninsko invalidskega zavarovanja SR Slovenije in o težah novega zveznega zakona o pokojninskih in invalidskih zadevah. Na razgovoru so bili tudi informirani o usklajevanju pokojnin od 1. 7. 1981 dalje, kar pa bo še vedno veljalo kot akontacija, medtem ko bo dokončna uskladitev opravljena s 1. 1. 1982.

Dela pri gradnji novega mosta čez Savo v Zagorju gredo h kraju. Hkrati so zgradili tudi nov most pri železniški postaji čez potok pred izlivom v Savo, neposredno ob novem mostu čez Savo.

Foto L. Vozelj

NOVO GLASILO SOZD GIK ZASAVJE

Sestavljena organizacija združenega dela Gradbeno industrijski kombinat Zasavje, s sedežem v Zagorju, je pred kratkim začel izdajati novo glasilo, namenjeno delavcem tega kombinata, pod nazivom Glas GIKA.

Prva številka vsebuje koncept nove makroorganizacije gradbeno operative SOZD GIK Zasavje. Pričela se je namreč javna obravnava nove organizacije. Gre namreč za smotrnejše izkoriščanje proizvodnih sredstev v gradbeništvu v revirjih. Predvidena je tudi vključitev DO SGP Hrastnik v ta kombinat.

RAZSTAVA V REVIRSKEM MUZEJU LJUDSKE REVOLUCIJE

Muzej ljudske revolucije za zasavske revirje je v svojih prostorih v Trbovljah na ulici 1. junija pripravil razstavo na temo: Organizacija OF in prvi partizani v letu 1941 v revirjih. Razstava je odprta vse dni, kadar je odprt muzej. Za pripravo razstave so si izposodili precej gradiva iz instituta za zgodovino delavskega gibanja in arhiva CK ZKS.

RUDISOVA STOLPNICA NA TRGU REVOLUCIJE DOGRAJENA

V začetku septembra so pričeli naseljevati novozgrajeno poslovno zgradbo, šest nadstropno stolpnico na Trgu revolucije v Trbovljah. Stolpnico je zgradil RUDIS Inženiring. Osnovni projekt za to stolpnico je skupno s poslovnimi prostori z Ljubljansko banko in Zavarovalnico Triglav izdelal arhitekt Marko Župančič. Glede na to, da stavbe pred leti zaradi raznih ovir niso mogli dokončati, je po naročilu investitorja stolpni del zgradbe zaradi spremenjene organizacijske oblike RUDIS in potreb dopolnil arhitekt Ratko Blažič iz IBT-TOZD Projekтива. Dela je izvajal GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje, Trbovlje. V novozgrajenih prostorih ima svoje prostore Poslovna skupnost RUDIS in del strokovnih služb delovne organizacije RUDIS Inženiring. Z novo zgrajeno poslovno stavbo RUDIS se je center Trbovelj precej spremenil.

ZKO TRBOVLJE IMA POKLICNEGA ORGANIZATORJA

Zveza kulturnih organizacij Trbovlje je po predhodnem so-

glasju drugih institucij v začetku septembra t.l. zaposlila poklicnega organizatorja kulturnega življenja. To delo opravlja Iztok Jereb. Pretežni del svojega časa bo namenil gledališki dejavnosti na trboveljskem območju. Deloma pa se bo posvečal tudi drugim zvrstem kulturne dejavnosti. Upajmo, da bo tudi po tej plati gledališko življenje zaživelo v pričakovanem obsegu.

9. ZASAVSKI SEJEM

Od 12. do 21. septembra je bil v prostorih Delavskega doma in na trgu pred njim v Trbovljah 9. zasavski sejem. Pripravilo ga je ABC Pomurka — Trgovsko podjetje 1. junij Trbovlje. Na sejmu so razstavljali pohoštvo številnih tovarn, pletenine, konfekcijo in metrsko blago, belo tehniko, akustiko, gradbeni material. Naročiti pa je bilo možno tudi ozimnico — krompir, čebulo, česen, jabolka. Vsak dan so imeli tudi degustacijo raznih prehrabnenih oziroma živilskih proizvodov. 19. septembra ob 17. uri pa je bila v Delavskem domu modna revija s priznanimi proizvajalci konfekcije. (tl)

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem za izkazano pozornost meni, predvsem pa mojima otrokoma, ki sta je bila deležna z letovanjem v Vrsarju.

Prelepo se mi zdi vaše ravnanje oz. vaša pozornost, ki jo izkazuje otrokom družin ponesrečenih rudarjev, prav tako tudi otrokom družin preminulih rudarjev, ki so bili zaposleni v naši delovni organizaciji.

Malokatera delovna organizacija je tako pozorna do družin preminulih delavcev — rudarjev, kot prav vaša, zato menim, da je to treba javno pozdraviti, saj takšne humanosti ne srečaš vsak dan oziroma je danes že prava redkost.

Da se vam zahvalim z nekaj napisanimi vrsticami, me je pripeljala pozornost vašega predstavnika ob odhodu otrok z avtobusne postaje v Zagorju in pa seveda ob prihodu otrok z letovanja.

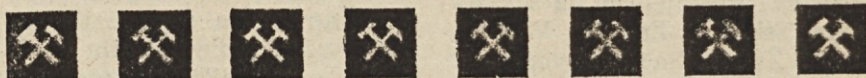
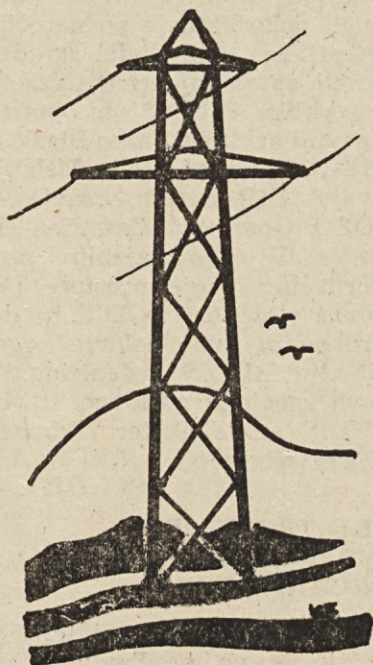
Bila sem prav ginjena, ko sem videla tolikšno pozornost do otrok.

Zahvaljujem se vam v svojem imenu in v imenu svojih otrok za letovanje in pa za denarno pomoč, ki sta jo prejela pred odhodom z avtobusne postaje.

Prosim vas, da mojo zahvalo objavite v vašem glasilu »SREČNO«, ker smatram, da se vam moram javno zahvaliti za izkazano pozornost.

Tovariško vas pozdravljam!

Štefka GRIČNIK, Zagorje

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža, očeta in starega očeta

Stanka P U Š N I K A

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje.

Posebno zahvalo izrekamo TOZD Premogovnik Hrastnik, rudarski godbi, pevcem, govornikom, sosedom in vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Žalujoci: žena Marija, sin Aleš, hčerki Irenca in Metka z družinama

KRVODAJALSTVO

V času od 7. do 28. avgusta 1981 so darovali kri naslednji naši sodelavci:

7. avgusta 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje: Šener Miro, Lesičar Jože, Cenkar Alojz, Rajevec Rado, Kranjc Andrej, Mak Ciril, Smode Drago, Mohorko Karel, Dolar Franc, Blaznik Ferdo, Resman Marjan, Vrbnik Boris, Jambrovič Mladen, Pavlovič Jože, Karamarkovič Dušan, Hrovat Janez, Rabuzin Rudi, Smode Anton

TOZD Premogovnik Kotredež: Vidregar Karlo

14. avgusta 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje: Hriberski Jože, Tancer Drago, Žarn Ivan, Gorčar Franc, Frajle Martin, Gorišek Darko, Sladič Anton, Planinc Zdravko, Toplak Daniel, Nosan Jože, Kolar Boris, Mujkanovič Sakib, Pavlič Nedeljko, Kos Herman, Krnič Jezdimir, Goljuf Janez, Murko Milan, Lesar Srečko, Grčar Ciril, Zagorišek Bogdan, Matanovič Mato, Belovari Davor, Alič Esed, Jakovljevič Cvijan

TOZD Rudarski šolski center Trbovlje:

Doberšek Franc, Breg Ivan, Čevka Dominik

TOZD Premogovnik Kotredež: Bregar Dušan, Rozman Jože, Knez Marjan

TOZD Rudarski šolski center Zagorje:

Zabrožnik Jože, Filkovič Ivo, Avsenak Marjan, Dobnik Ervin, Perčun Janez

TOZD Premogovnik Hrastnik:

Kramar Stanko, Stojkovič Jovo, Orač Jurij, Funkelj Miroslav, Dulič Meho, Gorenc Peter, Kasmumovič Senahid

21. avgusta 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje: Erjavec Franc, Kepa Karel, Pucelj Marjan, Dolinšek Drago,

Balaban Ranko, Žibert Mihael, Sotlar Milan, Gašparič Pavle, Perič Drago, Baškovič Ladislav, Oberčkal Kamilo, Prašnikar Ivan, Cerar David, Omerovič Salko, Šuštar Robert

TOZD Premogovnik Hrastnik:

Brečko Zoran, Kirn Alojz

28. avgusta 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje:

Pavlovič Jože, Zupan Iztok, Kavčič, Andrej, Golob Rajko, Černic Janez, Kramar Jože, Mujić Hussein, Kmetič Drago, Osmanović Nezir, Habjan Peter, Pišek Franc, Avsec Martin, Žalar Franc

TOZD Premogovnik Kotredež: Zahirovič Jasmin, Osmanović Rifet

Tovariši darovalci krvi — hvala vam!

J. D.

25. ŠPORTNO SREČANJE »ELEKTRA« V KRŠKEM

25. športnega srečanja delavcev elektrogospodarstva dne 5. 9. 1981 se je udeležilo nad 800 športnikov iz 21 delovnih organizacij. Nastopilo je 148 moških in 21 ženskih ekip.

Športniki ZPT in TET so dosegli naslednje rezultate:

Odbojka moški - 10 ekip

6. mesto ZPT, 7. mesto TET

Kegljanje moški - 17 ekip

4. mesto ZPT, 16. mesto TET

Šah - 12 ekip

1. mesto TET, 10. mesto ZPT

Streljanje - 18 ekip

1. mesto ZPT, 9. mesto TET

Namizni tenis - moški - 16 ekip

1. mesto TET, 7. mesto ZPT

Mali nogomet - 18 ekip

8. mesto TET, 9. mesto ZPT

Ribolov - 13 ekip

2. mesto ZPT, 7. mesto TET

Tekmovanja so potekala v tovariškem vzdušju v Brestanici, Senovem, Krškem in Leskovcu, razglasitev rezultatov pa je bila v Kostanjevici.

Hinko Jazbec

Obvestilo

Revirska delavska univerza Trbovlje vpisuje v šolskem letu 1981/82 v:

1. OSNOVNO SOLO ZA OD-RASLE (Hrastnik, Trbovlje, Zagorje) 5., 6., 7. in 8. razred
2. POKLICNO KOVINARSKO IN ELEKTRO SOLO II. letnik
3. EKONOMSKO SOLO II. in IV. letnik
4. TEHNIŠKO STROJNO SOLO III. letnik
5. TEHNIŠKO KEMIJSKO SOLO III. letnik
6. SOLO ZA POKLIC OBRATNI STROJNI TEHNIK — ENERGETIK, TEHNOLOG
7. VISOKO KOMERCIALNO SOLO

8. TEČAJE:

— za strojnike centralnega ogrevanja

— za varnostnike (čuvaje in vratarje)

— za voznike viličarjev, nakladalcev in težke gradbene mehanizacije

— za priučeno usposobljenost in KV zidarja, tesarja, železokrivca

— za voznike motornih čolnov

— angleškega, nemškega in francoskega jezika

— angleškega in nemškega jezika za učence od 1. do 4. razreda

— za priprave na strokovne izpite

— šivanja in krojenja

— strojepisja

— kuhanja

Prijave sprejemamo in dajemo informacije v Trbovljah vsak dan od 8. do 12. ure ali po telefonu št. 821-763 in 821-288 in v sredo od 10. do 16. ure v Hrastniku telefon 814-770 in v Zagorju telefon 811-017.

Kadrovske vesti

PRIHOD — JUNIJ

DO ZPT

TOZD PH: Babič Mirsad — učnik, Ibrahimović Rasim — učnik, Maksimović Radoje — učnik, Pilavdžić Nazif — vozač, Kodrič Anton — učnik, Salkanović Hasan — učnik, Džaferi Basri — učnik, Hvala Lado — učnik, Češnovar Marjan — kopač, Rahmanović Suad — učnik.

TOZD P Ojstro: Buković Ludvik — učnik, Gajšek Alojz — učnik, — Subotić Jozo — učnik.

TOZD P Ko: Turanović Vahid — učnik, Alibašić Sejfo — učnik, Maslić Nezir — učnik, Halilović Milan — učnik, Horvat Vlado — učnik, Terzić Murat — kopač, Velić Azim — kopač, Duratović Vehid — kopač, Gazibara Meaz — kopač, Džafić Muhamed — kopač, Beganović Ailja — kopač, Lazić Draško — kopač, Delić Mašo — kopač, Zupančič Venčeslav — učnik.

TOZD PT: Vodopivec Jože — ključ., Jerše Ivan — kopač, Marinković Milan — vozač, Trivunčević Djurdj — kopač, Mlinar Jože — vozač.

TOZD sep. Trb.: Vran Marjan — varilec, Sluga Srečko — sep. del., Dolanc Jože — sep. del., Mavrič Marjan — sep. del., Novak Ivan — sep. del., Godec Stane — strojni tehnik.

TOZD RESD Trb.: Kolar Boris — kovinar.

TOZD RESD Hr.: Velikonja Jože — pom. del., Štefanc Aleš — pom. del., Biderman Mitja — pom. del., Borovšak Roman — električar, Hribernik Boris — pom. del.

DS PD Hr.: Kapetanović Safet — pom. del., Fazlić Mersudin — pom. del.

TOZD RŠC: Kolar Dragutin — kopač, Alić Mehmedalija — kopač, Dudić Azim — kopač.

TOZD sep. Zag.: Kusić Slavko — sep. del., Pegan Ani — ek. tehnik.

DS PD Zag.: Poznič Ivica — čistilka.

Za čas od 1. 6. do 31. 8. 1981

DS SS ZPT: Malovašić Sebastijan — dipl. str. inž., Hribar Ivan — figurant

DO RGD

TOZD RIG: Rozman Jakob — vozač, Lebar Stane — vozač.

TOZD RIG: Ravnikar Anton — vozač, Mašić Nuriya — vozač, Prašnikar Marjan — vozač, Sedlar Bojan — vozač, Starčević Rajo — kopač, Ejup Esad — kopač, Potrata Ivan — vozač.

TOZD GRAMAT: Imširovič Ragib — op. del., Sever Borut — op. del., Lozinšek Branko — op. del.

DO TET

DS SS: Štrtak Marjan — el. tehnik, Kotnik Jožefa — delavka.

TOZD PEE: Zupan Ivan — el. tehnik.

SOZD DS ASO

Kravogel Rezi — gl. kuharica v poč. domu na Rabu, Ljubi Mili — kuharica I, Šketako Gizela — pomoč. v kuhinji, Ameršek Malči — pomoč. v kuhinji, Tržan Boris — servier v kuhinji, Pošebal Martin — servier v kuhinji, Železnik Martin — točaj v kuhinji, Ribič Miran — šofer v kuhinji.

PRIHOD JULIJ

DO ZPT

TOZD PT: Bendra Franjo — kopač, Bubonja Tugomir — kopač, Hamidović Salih — kopač, Tomažič Igor — kop. pom., Solce Anton — vozač, Meštrović Huso — kopač, Šimenc Branko — vozač.

TOZD PT: Čolić Irfan — vozač, Bobinac Andrija — kopač, Mujkanović Sahib — vozač, Stojanović Nenad — vozač, Sirovica Šefik — kopač, Džukić Radovan — vozač, Martinčič Franc — vozač.

TOZD P Ko: Jurišić Pejo — kopač, Saraf Ilija — kopač, Mešić Nesib — vozač, Begović Mirzet — kopač, Lovrač Franc

— kopač, Trivić Miladin — kopač.

TOZD PH: Šebez Simo — učnik, Gianini Marjan — učnik, Ojstršek Jakob — učnik, Muhović Vladimir — pom. del., Hopovac Sejad — učnik, Kadić Nijaz — učnik, Todorović Dragoimir — kopač.

TOZD P Ojstro: Bobonja Anton — učnik, Ojstršek Dušan — učnik.

TOZD RESD Trb.: Prnaver Dušan — strugar, Majcen Rajmund — električar, Rozina Karlo — ključavničar, Andrenšek Mitja — električar.

TOZD RESD Hr.: Draksler Ernest — ključavničar, Primon Zdravko — ključavničar, Saper Janko — pom. del.

DS PD Hr.: Laznik Milan — pom. del., — Mestrič Milan — pom. del., Koritnik Nataša — čistilka.

DS PD Hr.: Matek Jože II — pom. del., Teršek Franc II — pom. del.

TOZD RŠC: Dragojevič Nikola — kopač, Stupar Brane — kopač.

TOZD sep. Trb.: Kotnik Srečko — sep. del., Hacin Ivan — strojni delov., Matič Ivo — sep. del.

TOZD sep. Zag.: Regancin Bojan — sep. del.

TOZD RESD Zag.: Gregorinčič Ivan — kovinar, Brinovec Alojz — električar.

DS SS ZPT: Petek Darja — ek. tehnik, Hribar Marta ek. tehnik, Žuža Marjeta — ek. tehnik

TOZD PJJ: Latifi Hamid — lesni del.

DO RGD

TOZD RIG: Gorišek Darko — vozač, Mrkaljevič Avdo — učnik, Mujić Sejad — kopač, Kasumović Pašaga — pom. kop., Majcenović Marino — vozač, Grošelj Janez — kopač, Petrović Draško — kopač, Deredžić Salko — kopač (rud. tehnik), Deredžić Šahbaz — pom. kop., Mujić Ragib — kopač, Nurić Samoudin — vozač.

DS SS RGD: Drnovšek Marija — admin.

TOZD GRAMAT: Razboršek Silva — zlagalec opeke.

DO IMD

TOZD SIMD: Šimenc Dušan — pom. del.

DO TET

Živoder Stanka — ekonomski teh.

SOZD DS TSO

Stanković Branislav — rud. teh.

DO ZPT

TOZD PH: Bečić Alija — učnik, Klemenčič Marjan — učnik, Bremec Marjan — učnik, Sladič Marjan — učnik, Žibert Zoran — učnik, Lokovšek Miloš — učnik, Adžaga Niko — učnik, Firšt Zlatko — vozač, Zaletel Roman — učnik, Davič Miladin — kopač, Vuković Drago — kopač, Lovrinović Stipan — učnik, Vehabović Admir — vozač, Lovrenović Ivo — učnik.

TOZD P Ojstro: Luković Šefket — učnik, Petrič Stanislav — učnik, Bečić Sejad — učnik, Krmelj Ivan — učnik.

TOZD P Ko: Gazibara Mirsad — kopač, Vrebac Alija — kop. pom. Vidović Mijo — kopač.

TOZD PT: Maček Alija — vozač, Bokal Bojan — vozač, Gajić Mičo — vozač, Tomaić Žarko — vozač, Tomaić Stjepan — vozač, Dekić Hamdija — vozač, Odošević Husein — vozač, Gašparić Pavle — vozač, Žalar Franc — kopač, Karabašić Zijad — vozač, Remar Franc — vozač, Halilović Rezat — vozač, Časić Sedalija — kopač.

TOZD RESD Trb.: Ilić Zlatomir — elektr., Tomažič Ignac elektr.

TOZD sep. Trb.: Mihailović Nikola — sep. del., Dautović Zijad — sep. del. Moni Džavid — ključ. — Dabić Borislav — sep. del. Zupanc Franc — strugar, Dizdarević Stipe — sep. del., Čizmić Faid — sep. del., Čajlinger Peter — sep. del.

DS PD Hr.: Šuštar Vojka — čistilka.

TOZD PJJL: Krajnc Jernej — lesni del.

TOZD RESD Zag.: Drnovšek Tomaž — električar.

DS PD Zag.: Škoberne Rudolf — čuvaj.

DO RGD

TOZD RIG: Strnad Jože — rud. teh., Kalnder Ibro — kop. pom., Dervišević Atif kop. pom. TOZD RIG: Stošički Franc — vozač, Ibrakić Miralem — vozač, Gajzer Franc — vozač, Radić Nedo — kopač, Likić Muhamed — vozač, Ahmetović Mujo — vozač, Podkoritnik Matija — vozač, Lukanović Matija — vozač, Vukeljč Milan vozač, Trbovc Janez — rud. tehnik.

DS SS RGD: Zore Slavi ek. tehnik, Murn Gabrijel — izvaj. oprav. soc. sl., Molnar Eli — admin.

TOZD Avtoprevoz: Klopčič Bogdan — šofer.

DO TET

TOZD PEE: Pohar Vinko — del., Daradan Branko — del. Barović Janez — del.

DS SS TET: Dolinšek Marjan — ek. tehnik.

DO IMD

TOZD SIMD: Plahuta Alojz — ključ., Gorenjec Igor — pom. del.

SOZD DS TSO: Pirnat Karlo tehn. risar.

Ljuba Poznič

le z dvema inštruktorjema in dvema predstavnikoma mladine, ki bo v času od 8. 9. 1981 do 8. 10. 1981 delala pri izgradnji počitniškega doma na Rabu.

Šolski svet TOZD Rudarski šolski center Zagorje se strinja s sprejetim sklepom Komisije za družbeni standard in kadrovsko socialno politiko SOZD REK EK ki se nanaša na organiziranje in izvedbo mladinske delovne akcije pri izgradnji počitniškega doma na Rabu ter s tem v zvezi vse nastale stroške pokriva TOZD RŠC iz svojih sredstev.

Mirko Pirnauer

Usposabljanje za SLO

Okoli petdeset mladink in mladincev iz vseh treh zasavskih občin (Hrastnika, Trbovelj in Zagorja) se je od 25. do 28. avgusta usposabljal za enote TO na Kalu nad Hrastnikom. Bivanje pod šotori, hladno in zadnji dan megljeno in deževno vreme je mlade soočilo s tistim »pravim« življenjem v naravi. Program usposabljanja je bil obsežen in delovni dan natrpan, pa vendar je ostalo nekaj časa tudi za družabna srečanja in športne boje. Glavni poudarek tega štiridnevnega usposabljanja je bil na seznanitvi s tehniko pehotne oborožitve in taktiko boja. Zadnji dan pa so mladinci-prostovoljci slavnostno zaprisegli in postali pravi vojaki, ki so odšli na svoje domove, v svoje enote TO, oboroženi z novim znanjem in spretnostmi.

Drago JAMNIK

Kratko poročilo**ORGANIZIRANJE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE NA RABU**

Na pobudo investicijskega sektorja DS TSO naj bi pri izgradnji počitniškega doma na Rabu sodelovala tudi mladinska organizacija. O tem so potekali razgovori s predstavniki mladine, predstavniki TOZD RŠC in oddelkom za družbeni standard SOZD REK EK.

Komisija za družbeni standard in kadrovsko socialno politiko SOZD REK EK je potrdila predlog, da se organizira mladinska delovna brigada 30 učencev II. letnika Rudarske šole

FUMOR

Kaj je z vami tovariš Polde, da sedite pred hotelom s steklenico? Ste bolni ali pijani? — Oženjen sem, tovariš miličnik, oženjen...

— □ —

Tovariš zdravnik, moj mož med spanjem smrči in ima odprta usta! Ali bi se dalo kaj pomagati? — Nič gospa! Prekratko kožo ima, ko zapre oči, je za usta zmanjka!

— □ —

Franc razlaga prijatelju, kakšno smolo ima. — Zakaj pa, vpraša prijatelj. — Zato, ker sem se prijavil k mornarici, da bi malo bolj spoznal svet, ti pa so me dodelili v podmornico.

— □ —

Tovariš kaznjenec — reče sodnik, — lahko izbirate med obeshanjem in streljanjem... — O streljam pa rad, tovariš sodnik, sem bil tri leta član strelske družine v našem kraju.

— □ —

Zagrizen nogometni navijač je umrl na petek in bi ga morali pokopati v nedeljo. Žena pa je prosila, da bi pogreb predstavili na ponedeljek. Uslužbenec pogrebnega zavoda jo je vprašal, če ima za to kakšen razlog. Žena mu je odgovorila: — Tako rada bi videla, da bi bil vsaj eno nedeljsko popoldne doma!

— □ —

Med potjo na Triglav se zakonca menita vse mogoče. Pa reče žena: — Kaj bi storil, če bi zdaj padla in se ubila? — Znorel bi! Prav gotovo bi znorel! — Eh, kaj lažeš, še enkrat bi se poročil. — Ne, tako hudo pa ne bi znorel, ji odvrne.

— □ —

Zdravo Metod, kako ti kaj gre? — Slabo, slabo, oče sem postal. To je vendar čudovito, čestitam in kako se počuti tvoja žena? — Molči, saj vendar ona tega ne sme izvedeti!

Marinka Sterniša

— □ —

— Danes sem se pa s svojo mamo na smrt skregala, — pravi Micka sosed, — sedaj bom pa pospravila svoje stvari in grem nazaj domov k svojemu možu.

— □ —

Janez je bil s čolnom na morju, ko je opazil, da v čoln vdira voda, zato je hitro vzel sveder in zavrtal luknjo v dno čolna, da bi lahko voda odtekala.

— □ —

— Moja žena je pred poroko vedno igrala klavir, no sedaj, ko imava štiri otroke, je pa s tem čisto nehala. — Ja, ja, je dejal sosed — otroci so včasih pravi blagoslov.

— □ —

— Oh, kako majhen je svet — je dejal Janez, ko je razgrnil žepni atlas.

— □ —

Janez je prišel na milico in poštožil, da so mu sneli in ukradli vsa štiri kolesa. — Pa točno veste, da ste jih še imeli, ko ste se zadnjič peljali? — je vprašal miličnik.

— □ —

Janez je bil ravno na službenem potovanju, ko je njegova žena rodila. Pa je Janez dobil takle telegram: Čestitamo k zdravemu in močnemu sinku, — Tvoji sodelavci.

— Oprostite, ali veste koliko je ura? — Neumno vprašanje — seveda vem, koliko je ura.

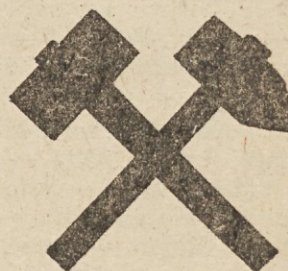
— □ —

Vprašanje v časopisu: Sem dvanajst let poročen in imam dvanajst otrok. Ali naj o tem napišem knjigo? Odgovor: Ne, rajši vzemite knjigo zvečer v posteljo in jo berite.

— □ —

Starejša tovarišica je dala beraču tisočak: — In da mi ne boste zapravili za žganje! — Vem, — se začudi berač, — kako ste prišli na to?

Milan Kovač

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cеровac, Ivan Gorobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.400 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKa Trbovlje.